

Det kommunale regnskab

1998

Indenrigsministeriet

Juli 1999

Det kommunale regnskab 1998

Udgiver: Indenrigsministeriet
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K
Tlf.: 33 92 33 80
Fax: 33 11 12 39

Tryk: Schultz Grafisk A/S

ISBN: 87-601-8382-9

Publikationen kan købes ved henvendelse til:

Indenrigsministeriet
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K
Tlf.: 33 92 36 66
Fax: 33 92 36 57
E-mail: inm@inm.dk

eller

Statens Informationer
Publikationsafdelingen
Postboks 1103
1009 København K
Tlf.: 33 37 92 28
Fax: 33 37 92 80
E-mail: sp@si.dk

Pris: 100 kr. inkl. moms.

Det kommunale regnskab 1998 er tilgængelig på <http://www.inm.dk>

Indholdsfortegnelse

1. Indledning.....	5
2. Regnskab 1998	7
2.1. Kommuneaftalerne for 1998	7
2.2. Det kommunale regnskab.....	9
2.3. De kommunale indtægter	12
2.3.1. Skatter	17
2.3.2. Tilskud og udligning.....	20
2.3.3. Renter... ..	21
2.3.4. Låneoptagelse	22
2.3.5. Likviditetsforbrug	23
2.4. De kommunale udgifter	25
2.4.1. Driftsvirksomhed.....	26
2.4.2. Anlægsvirksomhed	30
2.5. Særlige udgiftsområder	35
2.5.1. Sygehusvæsen og sygesikring.....	35
2.5.2. Budgetgaranterede områder	36
2.5.3. Serviceudgifter	40
2.5.4. Ældreområdet.....	41
2.6. Personaleforbrug	42
3. Særlige undersøgelser	44
3.1. Børnepasning og folkeskole	44
3.2. Kvartalsregnskab.....	52
4. Analyse- og udredningsarbejder m.v.....	65
4.1. Budget- og regnskabsudvalgets betænkning om det fremtidige budget- og regnskabssystem.....	65
4.2. Mellekommunale takster og betalings- systemer under friere valg	78

4.3. Forenkling af den kommunale finansiering.....	82
5. Opgørelse af ØMU-gæld	85
6. Kommuneaftaler for 2000.....	88
Bilag	93

1. Indledning

Det kommunale regnskab 1998 er den ene af Indenrigsministeriets to årlige publikationer om den kommunale økonomi. Den anden omhandler det kommunale budget og udkommer i efteråret efter kommunernes budgetvedtagelse. Herudover udgiver Indenrigsministeriet årligt de kommunale nøgletal samt beregningsgrundlaget for kommunal udligning og generelle tilskud.

Kapitel 2 omhandler hovedresultaterne fra de kommunale regnskaber for 1997. Der indledes i afsnit 2.1 med en kort gennemgang af aftalegrundlaget for 1998 inden der i afsnit 2.2 foretages en samlet gennemgang af de kommunale regnskaber for 1998. Der foretages i afsnit 2.3 en mere detaljeret gennemgang af de kommunale indtægter opdelt i afsnit om skatter, tilskud og udligning, renter, låneoptagelse og likviditetsforbrug mens afsnit 2.4 indeholder en detaljeret gennemgang af de kommunale udgifter opdelt på henholdsvis drifts- og anlægsudgifter. I afsnit 2.5 redegøres der for udviklingen på en række udvalgte udgiftsområder; sygehuse og sygesikring, budgetgaranterede områder, ældreområdet samt det samlede serviceområde. Til sidst indeholder afsnit 2.6 en kort gennemgang af det kommunale personaleforbrug i 1998.

Kapitel 3 omhandler to særlige undersøgelser. I afsnit 3.1 gennemgås drifts- og anlægsudgifterne på henholdsvis børnepasnings- og folkeskoleområdet, hvorefter der i afsnit 3.2 præsenteres en række hovedresultater vedrørende de kommunale kvartalsregnskaber for første kvartal 1999.

I kapitel 4 omtales nogle analyse- og udredningsarbejder. Det drejer sig dels i afsnit 4.1 om Budget- og regnskabsudvalgets arbejde med at forbedre det kommunale budget- og regnskabssystem og dels i afsnit 4.2 om Indenrigsministeriets rapport vedrørende mellemkommunale takster og betalingssystemer under friere valg. Til sidst omtales i afsnit 4.3 arbejdet i Indenrigsministeriets Finansieringsudvalg med at udrede mulighederne for en forenkling for den kommunale finansiering.

Kapitel 5 indeholder en opgørelse af kommunernes gæld i forbindelse med den samlede ØMU-gæld.

Kapitel 6 indeholder en kort gennemgang af de økonomiske aftaler mellem regeringen og de kommunale parter om den kommunale økonomi for 2000.

I bilagene til publikationen er samlet en række statistiske grundoplysninger om den kommunale økonomi. Det drejer sig om oplysninger vedrørende pris- og lønudviklingen, likviditet, gæld, personaleforbrug og kommunale meropgaver samt oversigter over de kommunale regnskaber og budgetter for de senere år. Endvidere indeholder bilagene en række kommunefordelte tabeller vedrørende den kommunale sektors finansierings- og udgiftsstruktur.

2. Regnskab 1998

Dette afsnit indledes med en kortfattet gennemgang af de økonomiske aftaler mellem regeringen og de kommunale parter for 1998. Dernæst præsenteres hovedtallene for regnskab 1998 på henholdsvis udgifts- og indtægtssiden ligesom der redegøres for udviklingen på en række udvalgte områder.

2.1. Kommunaftalerne for 1998

Regeringen indgik den 11. juni 1997 aftale med Amtsrådsforeningen om amtskommunernes økonomi i 1998 efterfulgt af aftaler med de øvrige kommunale parter den 16. og 17. juni 1997. I det følgende er uddraget centrale elementer fra disse aftaler med hensyn skatteudskrivningen, driftsudgifterne og anlægsudgifterne. Aftalerne er desuden optrykt i publikationen ”Det kommunale regnskab 1996”, Indenrigsministeriet, juni 1997.

Af de økonomiske aftaler fremgår det vedrørende:

Skatteudskrivningen:

- I aftalen mellem regeringen og primærkommunerne var der enighed om at henstille til kommunerne, at en forhøjelse af udskrivningsprocenten alene sker i kommuner, der finder det nødvendigt som følge af uomgængelige, varige tillægsbevillinger i de forrige års budgetter og/eller som følge af nedtrapningen af overgangstilskuddene i forbindelse med udligningsreformen fra 1996. Forhøjelse af udskrivningsprocenten er således ikke nærmere præciseret i aftalen.
- Aftalen med Amtsrådsforeningen indeholder mulighed for, at amterne under ét kan øge den gennemsnitlige skatteprocent med 0,5 procentpoint.

- Det forventes, at Københavns og Frederiksberg Kommuner holder skatten i ro.

Driftsudgifterne:

Der indgår ikke i regeringens aftaler med de kommunale parter konkrete måltal for driftsudgifternes størrelse.

- I aftalen med Kommunernes Landsforening indgår følgende: ”Regeringen lægger af finanspolitiske hensyn vægt på, at væksten i kommunernes driftsudgifter dæmpes i 1998”.

Landsforeningen har taget denne målsætning til efterretning.”

- I aftalen med Amtsrådsforeningen indgår følgende: ”Med aftalen er der skabt plads til den ønskede udbygning på de højt prioriterede områder fra budget 1997 til 1998. En del af den aftalte udgiftsvækst skyldes initiativer, der allerede er iværksat i 1997, herunder de afledte virkninger af den styrkede indsats på sygehusene og for de psykisk syge på finansloven for 1997. Væksten forudsættes målrettet til en styrket indsats i sygehusvæsenet og på socialområdet”.
- I aftalerne med Københavns og Frederiksberg Kommuner indgår der ikke formuleringer om driftsudgifternes størrelse.

Anlægsudgifterne:

- I økonomiaftalen med Kommunernes Landsforening indgår følgende: ”Det henstilles, at anlægsudgifterne uden for de højst prioriterede områder på serviceområdet samt på det takstfinansierede område, herunder kloakrening, i 1998 reduceres i forhold til de budgetterede udgifter i 1997 og udskydes til 1999 og de følgende år”.
- I aftalen med Amtsrådsforeningen henstiller parterne til amterne, at de samlede nettoanlægsudgifter i 1998 holdes inden for den samme ramme som i budget 1997.

2.2. Det kommunale regnskab

I dette afsnit foretages der en kort gennemgang af kommunernes og amtskommunernes regnskab for 1998 ligesom der foretages sammenligninger med budgettet for 1998. Gennemgangen omfatter såvel udgiftssiden som finansieringssiden.

I nedenstående tabel 2.2.1 er vist en oversigt over det kommunale regnskab for 1998.

Tabel 2.2.1.: Oversigt over regnskab 1998					
Mio. kr.	Amts-kommuner	Primær-kommuner	Kbh. Kommune	Fr.berg Kommune	Hele landet
Nettodriftsudg.	64.800	113.345	20.296	3.628	202.068
Nettoanlægsudg.	1.901	5.627	1.075	189	8.792
Momsudg.	3.295	6.172	799	133	10.398
Nettoudg. ekskl. moms	66.701	118.972	21.371	3.817	210.860
Nettoudg. inkl. moms	69.996	125.144	22.169	3.949	221.258
Nettorenteudgifter	-171	395	444	45	713
Skatter	-57.227	-108.569	-18.926	-3.845	-188.568
Tilskud og udligning	-12.046	-17.212	-4.694	15	-33.937
Finansierungsunderskud	552	-243	-1.007	164	-533
Nettolåneafdrag	-229	-2.163	226	-173	-2.339
Finansforskydning ⁽¹⁾	-402	2.839	641	188	3.265
Likviditetsforøgelse ⁽²⁾	79	-432	140	-179	-392

Kilde: Danmarks Statistik samt momsoplysninger fra Indenrigsministeriet.

Noter:

(1) I finansforskydninger indgår differencen mellem bidraget til momsudligningsordningen og momsudgifterne.

(2) En negativ likviditetsforøgelse svarer til et likviditetsforbrug.

Set under ét har den samlede kommunale sektor i regnskab 1998 nettodriftsudgifter på knap 202,1 mia. kr. og nettoanlægsudgifter på 8,8 mia. kr. mens de samlede momsudgifter i perioden udgør 10,4 mia. kr. Således udgør de samlede nettoudgifter i 1998 knap 221,3 mia. kr. Hertil kommer nettorenteudgifter på 0,7 mia. kr.

De kommunale indtægter fra skatter og de generelle tilskud udgør i regnskab 1998 henholdsvis knap 188,6 mia. kr. og godt 33,9 mia. kr. således, at den kommunale sektor under ét i 1998 har et finansierungs-

overskud på godt 0,5 mia. kr. Kommunerne har i 1998 haft udgifter til finansforskydninger på knap 3,3 mia. kr. samt en nettolåneoptagelse på godt 2,3 mia. kr. Den kommunale sektors likviditetsforbrug i 1998 ligger således på knap 0,4 mia. kr.

Udviklingen fra budget 1998 til regnskab 1998 for alle de kommunale sektorer fremgår af tabel 2.2.2

Tabel 2.2.2. Udviklingen fra budget 1998 til regnskab 1998 ⁽¹⁾					
Mio. kr.	Amts-kommuner	Primær-kommuner	Kbh. Kommune	Fr.berg Kommune	Hele landet
Nettodriftsudg.	753	773	-162	18	1.382
Nettodriftsudg. korr. for opgaveomlægn.(2)	721	811	-162	18	1.388
Nettoanlægsudg.	-173	-1.297	-327	-28	-1.825
Momsudg.	146	434	8	-8	579
Nettoudg. ekskl. moms	548	-486	-488	-10	-437
Nettoudg. inkl. moms	693	-52	-481	-19	142
Nettorenteudgifter	-97	19	-28	18	-88
Skatter	-146	-359	32	29	-443
Tilskud og udligning	23	-323	-60	20	-340
Finansieringsunderskud	474	-714	-537	48	-730
Nettolåneafdrag	31	-822	27	-92	-857
Finansforskydninger	-617	1.233	368	65	1.050
Likviditetsforøgelse	79	341	143	-21	542

Kilde: Danmarks Statistik samt momsoplysninger fra Indenrigsministeriet.

Noter:

(1) Der er ikke foretaget omregning fra budgetteret til opgjort pris- og lønudvikling. Et positivt beløb betyder, at regnskabet overstiger budgettet. (2) jf. bilag 7

Den kommunale sektor under ét har i regnskab 1998 haft et merforbrug på driftssiden på knap 1,4 mia. kr. i forhold til det budgetterede for 1998. Dette svarer til et merforbrug på 0,7 pct. En korrektion for opgaveomlægninger ændrer ikke væsentligt på dette. På anlægssiden har der omvendt i forhold til budget 1998 været et mindreforbrug på godt 1,8 mia. kr. svarende til -17,2 pct. Samlet er der altså tale om mindreudgifter på godt 0,4 mia. kr. i forhold til budgettet. Derimod har momsudgifterne været undervurderet med knap 580 mio. kr., så

nettoresultatet er et udgiftsniveau (inkl. moms) på godt 140 mio. kr., svarende til en realvækst på 0,1 pct. i forhold til det budgetterede niveau for 1998.

Den kommunale sektor har på indtægtssiden haft reale merindtægter fra skatter på godt 440 mio. kr. (svarende til en realvækst på 0,2 pct.) og fra tilskud og udligning på 340 mio. kr. (svarende til en realvækst på 1,0 pct.) i forhold til budget 1998.

Som nævnt har den kommunale sektor under ét i regnskab 1998 et finansieringsoverskud på godt 0,5 mia. kr. Sammenlignet med budgettet er finansieringsoverskuddet vokset med godt 0,7 mia. kr. Den kommunale sektor under ét havde for 1998 budgetteret med et finansieringsunderskud på ca. 0,2 mia. kr.

Amtskommunerne har i forhold til budgettet for 1998 haft et reelt merforbrug på driften (efter korrektion for opgaveomlægninger) på godt 0,7 mia. kr. svarende til 1,1 pct., mens der er tale om et mindreforbrug på anlægssiden på knap 0,2 mia. kr. eller -8,3 pct. Da momsudgifterne er steget med godt 0,5 mia. kr. i forhold til budgettet, ligger amtskommunernes udgiftsniveau på ca. 70,0 mia. kr., hvilket er en real stigning i forhold til det budgetterede på 0,7 mia. kr. eller 1,0 pct. På indtægtssiden udgør de har amtskommunale nettoindtægter fra renter, skatter og tilskud og udligning henholdsvis 0,2 mia. kr., 57,2 mia. kr. og 12,0 mia. kr. Merindtægterne fra renter og skatter i forhold til budget 1998 udgør henholdsvis 0,1 mia. kr. og godt 0,1 mia. kr. Amtskommunernes finansieringsunderskud udgør knap 0,6 mia. kr. og nettolåneoptagelsen udgør godt 0,2 mia. kr., således at den amtskommunale likviditet i 1998 er forbedret med ca. 80 mio. kr.

Primærkommunerne har i regnskab 1998 nettodriftsudgifter på godt 113,3 mia. kr., hvilket er 0,8 mia. kr. svarende til 0,7 pct. mere end der var budgetteret med (efter korrektion for opgaveomlægninger). Primærkommunernes nettoanlægsudgifter på 5,6 mia. kr. ligger derimod 1,3 mia. kr. under det budgetterede svarende til et vækst på -18,7 pct. Samlet set har primærkommunerne haft et samlet udgiftsniveau inkl. moms på 125,1 mia. kr., hvilket i forhold til det budgetterede svarer til

et mindreforbrug på ca. 50 mio. kr. I forhold til budgettet for 1998 har primærkommunerne haft merindtægter fra skatter og tilskud/udligning på henholdsvis knap 0,4 mia. kr. og godt 0,3 mia. kr. Primærkommunerne havde budgetteret med et finansieringsunderskud for 1998 på 0,5 mia. kr., hvilket er vendt til et finansieringsoverskud på godt 0,2 mia. kr. Den primærkommunale låneoptagelse ligger i 1998 på knap 2,2 mia. kr., mens likviditetsforbruget har været godt 0,4 mia. kr. (godt 0,3 mia. kr. mindre end budgetteret).

Københavns Kommune har i forhold til budget 1998 et mindreforbrug på driften på knap 0,2 mia. kr. svarende til en realvækst på -0,8 pct. og et mindreforbrug på anlæg for godt 0,3 mia. kr. svarende til en realvækst på -23,3 pct. Kommunens nettoudgifter inkl. moms på 22,2 mia. kr. ligger således knap 0,5 mia. kr. under det budgetterede. Frederiksberg Kommune har i 1998 nettoudgifter inkl. moms for godt 3,9 mia. kr. svarende til et mindreforbrug i forhold til budgettet på ca. 20 mio. kr. (-0,5 pct.). Københavns Kommune har i 1998 et finansieringsoverskud på 1,0 mia. kr. (ca. det dobbelte af det budgetterede), mens Frederiksberg Kommune har et finansieringsunderskud på knap 0,2 mia. kr. Københavns Kommune har i regnskab 1998 afdraget på lån for godt 0,2 mia. kr. og forøget likviditeten med godt 0,1 mia. kr. Frederiksberg Kommune har i perioden optaget lån for knap 0,2 mia. kr. og haft et likviditetsforbrug på knap 0,2 mia. kr.

2.3. De kommunale indtægter

I det følgende er foretaget en kort gennemgang af de kommunale indtægter i regnskab 1998 opdelt på skatter, tilskud og udligning, renter, låneoptagelse samt likviditetsforbrug.

Af tabel 2.3.1. fremgår finansieringsstrukturen for den samlede kommunale sektor i regnskab 1998 samt udviklingen i forhold til budget 1998.

Tabel 2.3.1. Finansierungsstrukturen fra budget 1998 til regnskab 1998 for den kommunale sektor under ét

Mio. kr.	Regnskab 1998	Budget 1998	R98-B98 (mio. kr.)	pct.
Skatter	-188.568	-188.124	-443	0,2
Generelle tilskud	-33.937	-33.597	-340	1,0
Drifts- og anlægsindt.	-74.306	-66.768	-7.537	11,3
Refusioner	-27.210	-27.255	45	-0,2
Nettorenteindtægter	713	801	-88	-11,0
Nettolåneoptagelse	-2.339	-1.483	-857	57,8
Finansforskydninger ⁽¹⁾	3.265	2.214	1.050	47,4
Likviditetsforøgelse ⁽²⁾	-392	-934	542	-58,0
Indtægter i alt	-322.774	-315.145	-7.629	2,4

Kilde: Danmarks Statistik samt momsoplysninger fra Indenrigsministeriet.

Noter:

- (1) I finansforskydninger indgår differencen mellem bidraget til momsudligningsordningen og momsudgifterne.
- (2) En negativ likviditetsforøgelse svarer til et likviditetsforbrug.

Den kommunale sektor under ét har i regnskab 1998 bruttoudgifter (inkl. moms) på knap 322,8 mia. kr. Den vigtigste finansieringskilde hertil er skatteindtægterne, der udgør knap 188,6 mia. kr., svarende til 58,4 pct. af de samlede indtægter. I forhold til det budgetlagte er skatteindtægterne altså godt 0,4 mia. kr. større i regnskabet.

Drifts- og anlægsindtægterne, der udgør 74,3 mia. kr. eller 23,0 pct. af de samlede indtægter, udgør den næstvigtigste finansieringskilde. Indtægterne herfra er hele 7,5 mia. kr. større end den kommunale sektor budgetterede med svarende til en vækst på 11,3 pct. De generelle tilskud, der udgør godt 33,9 mia. kr. (10,5 pct. af de samlede indtægter) og refusioner, der andrager 27,2 mia. kr. i regnskab 1998 (8,4 pct. af de samlede indtægter) følger efter som andre vigtige finansieringskilder. Tilsammen bidrager disse indtægter til langt hovedparten af den kommunale finansiering.

Udviklingen i den kommunale sektors finansierungsstruktur fra regnskab 1997 til regnskab 1998 fremgår af nedenstående tabel 2.3.2.

Tabel 2.3.2. Finansieringsstrukturen fra regnskab 1997 til regnskab 1998 for den kommunale sektor under ét

Mio. kr.	Regnskab 1998	Regnskab 1997 i 98-pl	R98-R97 (mio. kr.)	pct.
Skatter	-188.568	-184.503	-4.065	2,2
Generelle tilskud	-33.937	-30.539	-3.397	11,1
Drifts- og anlægsindt.	-74.306	-72.463	-1.842	2,5
Refusioner	-27.210	-26.480	-730	2,8
Nettorenteindtægter	713	749	-36	-4,8
Nettolåneoptagelse	-2.339	-2.259	-81	3,6
Finansforskydninger ⁽¹⁾	3.265	5.530	-2.266	-41,0
Likviditetsforøgelse ⁽²⁾	-392	-5.452	5.060	-92,8
Indtægter i alt	-322.774	-315.417	-7.357	2,3

Kilde: Danmarks Statistik samt momsoplysninger fra Indenrigsministeriet.

Noter: (1) I finansforskydninger indgår differencen mellem bidraget til momsudligningsordningen og momsudgifterne. (2) En negativ likviditetsforøgelse svarer til et likviditetsforbrug.

Tabel 2.3.3. Finansieringsstrukturen i regnskab 1998⁽¹⁾

Mio. kr.	Amts-kommuner	Primær-kommuner	Kbh. Kommune	Fr.berg. Kommune	Hele landet
Bruttoudg. inkl. moms	84.838	196.585	35.675	5.676	322.774
Skatter	-57.227	-108.569	-18.926	-3.845	-188.568
Generelle tilskud	-12.046	-17.212	-4.694	15	-33.937
Drifts- og anlægsindt.	-14.188	-48.941	-9.913	-1.263	-74.306
Refusioner	-654	-22.500	-3.593	-463	-27.210
Nettorenteindtægter	-171	395	444	45	713
Nettolåneoptagelse	-229	-2.163	226	-173	-2.339
Finansforskydninger ⁽²⁾	-402	2.839	641	188	3.265
Likviditetsforøgelse ⁽³⁾	79	-432	140	-179	-392
Indtægter i alt	-84.838	-196.585	-35.675	-5.676	-322.774

Kilde: Danmarks Statistik samt momsoplysninger fra Indenrigsministeriet.

Noter:

- (1) Der henvises til bilag 22 for en kommunefordelt oversigt over finansieringsstrukturen.
- (2) I finansforskydninger indgår differencen mellem bidraget til momsudligningsordningen og momsudgifterne.
- (3) En negativ likviditetsforøgelse svarer til et likviditetsforbrug.

Den kommunale finansieringsstruktur fremgår af tabel 2.3.3.

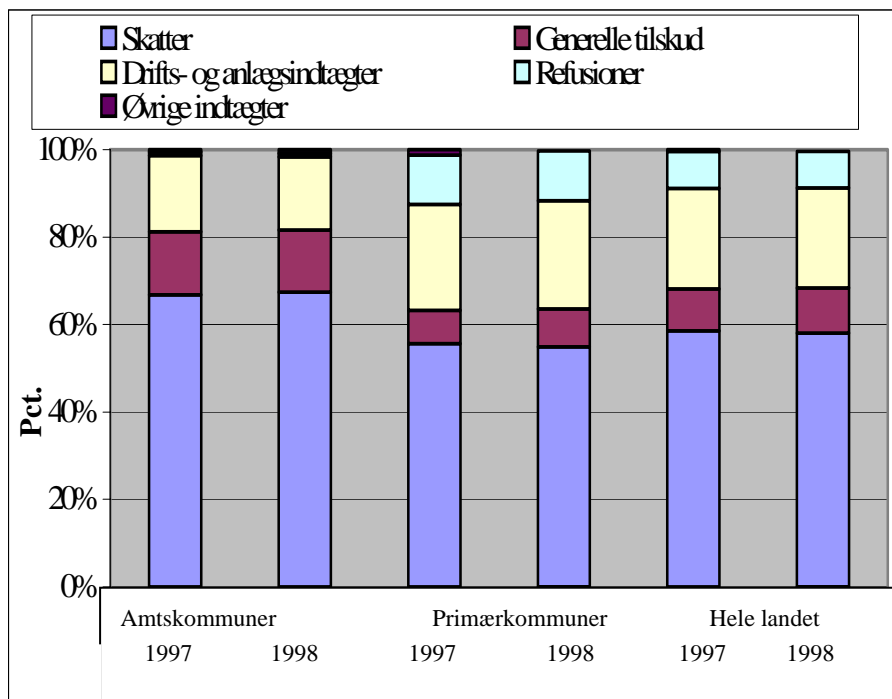
I amtskommunerne bidrager skatterne, de generelle tilskud og drifts- og anlægsindtægterne tilsammen med 98,4 pct. af den samlede finansiering. Den vigtigste finansieringskilde er skatterne, der udgør 57,2 mia. kr. eller 67,5 pct. af de samlede indtægter. De generelle tilskud og drifts- og anlægsindtægterne andrager henholdsvis godt 12,0 mia. kr. og 14,2 mia. kr., svarende til 14,2 pct. og 16,7 pct.

Ud af primærkommunernes samlede indtægter på 196,5 mia. kr. udgør skatterne knap 108,6 mia. kr. eller 55,2 pct. Drifts- og anlægsindtægterne udgør for primærkommunerne godt 48,9 mia. kr., svarende til 24,9 pct. af de samlede indtægter i regnskab 1998. Indtægterne fra de generelle tilskud og refusioner fra staten udgør henholdsvis 17,2 mia. kr. og 22,5 mia. kr. svarende til andele af den samlede finansiering på henholdsvis 8,8 pct. og 11,4 pct.

For Københavns og Frederiksberg Kommuner udgør skatterne og drifts- og anlægsindtægterne de vigtigste indtægtskilder. For Københavns Kommunes vedkommende andrager skatterne godt 18,9 mia. kr. (svarende til 53,1 pct. af de samlede indtægter) og drifts- og anlægsindtægterne 9,9 mia. kr. (svarende til 27,8 pct. af de samlede indtægter). For Frederiksberg Kommune vægter skatterne, der udgør godt 3,8 mia. kr. endnu mere; nemlig 67,7 pct. af de samlede indtægter. Drifts- og anlægsindtægterne udgør knap 1,3 mia. kr. eller 22,3 pct. I Københavns Kommune udgør de generelle tilskud også en vigtig finansieringskilde. Disse udgør i regnskab 1998 4,7 mia. kr. (13,2 pct.), hvorimod de generelle tilskud bidrager marginalt negativt for Frederiksberg Kommunes vedkommende.

Sammensætningen af de kommunale indtægter i regnskab 1998 er illustreret i figur 2.3.1. nedenfor og sammenholdt med strukturen i regnskab 1997. I figuren er renteindtægter, låneoptagelse, finansforskydninger og likviditetsforøgelse samlet under betegnelsen 'øvrige indtægter'.

Figur 2.3.1. Finansieringsstrukturen i regnskab 1997 og regnskab 1998

Som det fremgår af figuren, er der ikke nogen større forskel mellem finansieringsstrukturene i de kommunale sektorer i regnskab 1997 og regnskab 1998.

Skatterne udgør i regnskab 1998 for den kommunale sektor under ét en lidt mindre andel af den samlede finansiering i forhold til regnskab 1997. I regnskab 1998 udgør skatteindtægterne 58,4 pct. af den samlede finansiering mod 58,5 pct. i regnskab 1997. For primærkommunerne er faldet for skattefinansieringsandelen ca. 0,4 procentpoint; nemlig fra 55,6 pct. 55,2 pct. For amtskommunerne derimod udgjorde skatterne i regnskab 1997 66,8 pct. af de samlede indtægter, mens de i regnskab 1998 udgør 67,5 pct.

For den samlede kommunale sektor udgør de generelle tilskud i regnskab 1998 10,5 pct. af den samlede finansiering, hvilket er 0,8 procentpoint mere end i regnskab 1997, hvor andelen udgjorde 9,7 pct. De generelle tilskuds større relative vægt i 1998 hidrører fra primærkommunerne, hvor finansieringsandelen i regnskab 1998 udgør 8,8 pct. mod blot 7,6 pct. i regnskab 1997; altså en stigning på hele 1,2 procentpoint. De generelle tilskud udgør i regnskab 1998 en lidt mindre andel i amtskommunernes finansiering i forhold regnskab 1997 (en fald på 0,2 pct.-point til 14,2 pct.).

Drifts- og anlægsindtægterne udgør 23,0 pct. i såvel regnskab 1997 som regnskab 1998. Dette dækker dog over modsatrettede bevægelser i de kommunale sektorer. For amtskommunerne er der tale om et fald på 0,7 pct.-point til 16,7 pct. i regnskab 1998 og for primærkommunerne om en stigning på 0,7 pct.-point til 24,9 pct. i regnskab 1998. Refusionernes andel af primærkommunernes finansiering er steget lidt fra 11,3 pct. i regnskab 1997 til 11,4 pct. i regnskab 1998. For amtskommunerne og den kommunale sektor under ét udgør refusionerne uændret henholdsvis 0,8 pct. og 8,4 pct. af finansieringen i regnskab 1998.

2.3.1. Skatter

De kommunale skatteindtægter andrager i regnskab 1998 som nævnt knap 188,6 mia. kr. Skatteindtægterne fordelt efter skattetyper fremgår af nedenstående tabel 2.3.4 (for en specifikation af skatterne i regnskab 1997 og budget 1998 henvises til bilagene 13 og 17).

Som det fremgår af tabel 2.3.4 udgør forskudsbeløb af indkomstskatter for den kommunale sektor under ét 172,3 mia. kr., svarende til 91,4 pct. af samtlige skatteindtægter. I amtskommunerne udgør forskudsbeløb af indkomstskatter for regnskab 1998 godt 54,1 mia. kr. svarende til 94,6 pct. af skatter i alt. I forhold til regnskab 1997 er der tale om en stigning på 3,0 mia. kr. eller 5,8 pct. (i 1998-pl). Stigningen skyldes dels, at den gennemsnitlige amtskommunale udskrivningsprocent steg fra 10,92 i 1997 til 11,35 i 1998 og dels, at udskrivningsgrundlaget i

amtskommunerne steg 10,1 mia. kr. eller 2,2 pct. (målt i 1998-pl). Primærkommunernes indtægter fra forskudsbeløb af indkomstskatter udgør i regnskab 1998 98,3 mia. kr., svarende til 90,6 pct. af de samlede skatteindtægter. I forhold til regnskab 1997 er der for primærkommunerne tale om en vækst på 2,4 mia. kr. eller 2,5 pct. Denne stigning skyldes dels, at den gennemsnitlige primærkommunale

Tabel 2.3.4. Den kommunale sektors skatteindtægter i regnskab 1998

Mio. kr.	Amtskommuner	Primærkommuner	Kbh. Kommune	Fr.berg Kommune	Hele landet
Forskudsbeløb	-54.141	-98.313	-16.189	-3.650	-172.293
Afregning vedr. 1996	-103	199	98	107	300
Komm. andel af ind-driv. indk.skat.rest.	-151	-340	-63	-23	-576
Afregn. indk.skatte-restancer	170	374	106	18	668
Afregn. vedr. tidl. år	-45	-83	-8	71	-65
Forsk.beløb af pens.ordn.	0	-1.507	-110	-36	-1.653
Selskabsskat	0	-3.107	-686	-91	-3.884
Grundskyld	-3.391	-4.372	-1.324	-170	-9.257
Andre ejendomsskat.	-119	-1.306	-746	-72	-2.243
Øvr. skatter/afgifter	-11	-368	-37	-10	-426
Afregn. skrå skattel.	564	255	33	10	862
Skatter i alt	-57.227	-108.569	-18.926	-3.845	-188.568

Kilde: Danmarks Statistik.

udskrivningsprocent steg fra 20,22 pct. i 1997 til 20,38 pct. i 1998, dels at udskrivningsgrundlaget steg med 11,1 mia. kr. eller 2,4 pct. fra 1997 til 1998 (målt i 1998-pl). Københavns og Frederiksberg Kommuner havde tilsammen indtægter fra forskudsbeløb af indkomstskat på godt 19,8 mia. kr. svarende til en realvækst i forhold til regnskab 1997 på godt 150 mio. kr. eller 0,8 pct. Realvæksten skyldes alene et større udskrivningsgrundlag, da begge kommuner holdt uændrede udskrivningsprocenter fra 1997 til 1998.

Ejendomsskatterne ('grundskyld' og 'andre ejendomsskatter') udgør den kommunale sektors næstvigtigste skatteindtægt. I regnskab 1998 udgør ejendomsskatterne 11,5 mia. kr. eller 6,1 pct. af de samlede skatteindtægter. Provenuet fra grundskyld udgør i regnskab 1998 3,4

mia. kr. for den amtskommunale sektor, hvilket er nogenlunde det samme niveau som i regnskab 1997. Provenuet fra 'andre ejendomsskatter', som består af dækningsafgifter, udgør i regnskab 1998 119 mio. kr. Grundskylden andrager knap 4,4 mia. kr. for primærkommunerne (samme niveau som i regnskab 1997 målt i faste priser), svarende til 4,0 pct. af de samlede skatteindtægter. 'Andre ejendomsskatter' udgør 1,3 mia. kr. Provenuet fra grundskyld udgør i regnskab 1998 godt 1,3 mia. kr. for Københavns Kommune, svarende til en stigning på godt 105 mio. kr. eller 8,7 pct. i forhold til regnskab 1997 (målt i 1998-pl). Denne stigning i provenuet skyldes udelukkende, at Københavns Kommune undtagelsesvis i forbindelse med afviklingen af det særlige brandbidrag i Københavns og Frederiksberg Kommuner hævede grundskyldspromillen fra 34 promille i 1997 til 38 i 1998. For Frederiksberg Kommune er grundskyldspromillen fastholdt på 27 promille fra 1997 til 1998; grundskylden i Frederiksberg Kommune udgør i regnskab 1998 170 mio. kr.

'Andre ejendomsskatter' udgør for de to kommuner henholdsvis 746 mio. kr. og 72 mio. kr. i regnskab 1998. I 'andre ejendomsskatter' indgår der for Københavns og Frederiksberg Kommuner ud over dækningsafgifter også stadig bidrag vedr. det særlige brandbidrag. For Københavns Kommune er 1998 sidste år, hvor der er indtægter herfra, mens Frederiksberg Kommune får sidste bidrag herfra i 2001.

Den amtskommunale sektor har en positiv afregning af forskelsbeløb vedrørende 1996 i 1998 på 103 mio. kr., afregningen vedrørende tidligere år udgør en indtægt på 45 mio. kr. Afregning af ikke inddrevne indkomstskatterestancer er i regnskab 1998 en udgift for den amtskommunale sektor på 170 mio. kr., mens indtægterne fra inddrevne indkomstskatterestancer udgør 151 mio. kr. i regnskab 1998. Primærkommunerne har samlet set en negativ afregning af forskelsbeløb for 1996 og tidligere år samt indkomstskatterestancer på 150 mio. kr. Samlet set har Københavns Kommune en negativ afregning af forskelsbeløb for 1996 og tidligere år samt indkomstskatterestancer på 133 mio. kr. Det tilsvarende beløb for Frederiksberg Kommune er 173 mio. kr.

Den amtskommunale medfinansiering af det skrå skatteloft udgør i regnskab 1998 564 mio. kr. I regnskab 1997 udgør medfinansieringen 389 mio. kr. (1997-pl). Stigningen skyldes alene, at den gennemsnitlige amtskommunale udskrivningsprocent steg fra 10,92 pct. i 1997 til 11,35 pct. i 1998. Den primærkommunale medfinansiering af det skrå skatteloft udgør i regnskab 1998 255 mio. kr., hvilket er en stigning i løbende priser på 65 mio. kr. eller 34,2 pct. i forhold til regnskab 1997. For primærkommunerne er antallet af kommuner, der medfinansierer nedslaget, steget fra 196 i 1997 til 222 i 1998. Den gennemsnitlige udskrivningsprocent steg med 0,16 procentpoint til 20,38 i 1998. Københavns og Frederiksberg Kommuner har i regnskab 1998 udgifter til medfinansiering af det skrå skatteloft på henholdsvis 33 mio. kr. for Københavns Kommune og 10 mio. kr. for Frederiksberg Kommune; nogenlunde de samme beløb som i 1997.

Selskabsskatterne udgør for primærkommunerne i regnskab 1998 godt 3,1 mia. kr. mod 2,1 mia. kr. i 1997 (1998-pl), hvilket er ensbetydende med en realvækst 1,0 mia. kr. eller 47,9 pct. Selskabsskatterne udgør knap 2,7 pct. af de samlede skatteindtægter i primærkommunerne mod 2,1 pct. i 1997. Primærkommunernes indtægter fra afgifter af pensionsordninger udgør i 1998 1,5 mia. kr. svarende til en realvækst i forhold til 1997 på godt 0,1 mia. kr. eller 8,3 pct. Københavns Kommunes provenu fra selskabsskatter udgør knap 0,7 mia. kr., og provenuet fra forskudsbeløb af afgifter på pensionsordninger andrager 110 mio. kr. For Frederiksberg Kommune udgør de tilsvarende indtægter henholdsvis 91 mio. kr. og 36 mio. kr.

2.3.2 Tilskud og udligning

De samlede nettoindtægter fra tilskud og udligning udgør for den kommunale sektor under ét i regnskab 1998 godt 33,9 mia. kr. Nettoindtægterne er godt 0,3 mia. kr. højere end der var budgetteret med svarende til en stigning på 1,0 pct. I forhold til regnskab 1997 har der været tale om en realvækst i nettoindtægterne på hele 3,4 mia. kr. svarende til 11,1 pct.

Amtskommunerne har i 1998 nettoindtægter fra tilskud og udligning på godt 12,0 mia. kr., svarende til en realvækst på godt 0,3 mia. kr. eller 2,6 pct. i forhold til regnskab 1997, mens nettoindtægterne stort set svarer til det budgetterede.

Primærkommunernes nettoindtægter fra tilskud og udligning er realt steget 2,5 mia. kr. eller 17,1 pct. fra regnskab 1997 til i regnskab 1998 at udgøre godt 17,2 mia. kr. Stigningen skyldes en især en efterregulering af budgetgarantien for 1995-96. I forhold til budget 1998 er nettoindtægterne godt 0,3 mia. kr. større.

Også Københavns Kommune oplever en realvækst i nettoindtægterne fra tilskud og udligning i regnskab 1998 i forhold til regnskab 1997. Nettoindtægterne på 4,7 mia. kr. i 1997 er således knap 0,6 mia. kr. større end i regnskab 1997. Frederiksberg Kommune har tilsvarende større nettoindtægter på 36 mio. kr. i forhold til regnskab 1997.

2.3.3 Renter

Renteudgifterne for den kommunale sektor under ét udgør godt 3,1 mia. kr. i regnskab 1998, mens renteudgifterne andrager knap 2,4 mia. kr. Således udgør den samlede kommunale sektors nettorenteudgifter i regnskab 1998 godt 0,7 mia. kr. Det er 0,1 mia. kr. mindre end der var budgetteret med for 1998. Af nedenstående tabel 2.3.5. fremgår henholdsvis renteudgifter og -indtægter i de kommunale sektorer i regnskab 1998.

Tabel 2.3.5. Renter i regnskab 1998					
Mio. kr.	Amts-kommuner	Primær-kommuner	Kbh. Kommune	Fr.berg Kommune	Hele landet
Renteudgifter	339	1.926	733	111	3.110
Renteindtægter	-510	-1.532	-289	-67	-2.397
Nettorenteudgifter	-171	395	444	45	713

Amtskommunerne har haft nettorenteindtægter på knap 0,2 mia. kr. fordelt med godt 0,3 mia. kr. i bruttorenteudgifter og 0,5 mia. kr. i

bruttorenteindtægter. Amtskommunernes nettorenteindtægter er ca. 0,1 mia. kr. større end der var budgetteret med for 1998. Merrenteindtægterne skyldes, at bruttorenteindtægterne er ca. 150 mio. kr. større end budgetteret, mens bruttorenteudgifterne er ca. 50 mio. kr. større end i budget 1998.

Primærkommunerne har i 1998 haft nettorenteudgifter på 0,4 mia. kr., hvilket er lidt mere, end der var budgetteret med for 1998. Dette dækker dog over, at såvel bruttorenteudgifterne som nettorenteindtægterne i regnskabet er godt 0,3 mia. kr. større end i budgettet.

Københavns Kommune har haft nettorenteudgifter på godt 0,4 mia. kr. i regnskab 1998 fordelt med godt 0,7 mia. kr. i bruttorenteudgifter og knap 0,3 mia. kr. i renteindtægter. Nettorenteudgifterne var budgetteret knap 30 mio. kr. højere. Frederiksberg Kommunes nettorenteudgifter er 45 mio. kr. i regnskab 1998 fordelt med 111 mio. kr. i bruttoudgifter og 67 mio. kr. i bruttoindtægter. Frederiksberg Kommune havde for 1998 budgetteret med nettorenteudgifter på 27 mio. kr.

2.3.4. Låneoptagelse

I tabel 2.3.6. er vist den kommunale låneoptagelse og -afdrag i regnskab 1998.

Tabel 2.3.6: Låneoptagelse og -afdrag					
Mio. kr.	Amts-kommuner	Primær-kommuner	Kbh. Kommune	Fr.berg Kommune	Hele landet
Optagne lån	-1.165	-7.320	-600	-252	-9.337
Afdrag på lån	936	5.157	826	79	6.997
Nettolåneoptagelse	-229	-2.163	226	-173	-2.339

Anm.: En positiv nettolåneoptagelse svarer til et nettolåneafdrag

Den samlede kommunale sektor under ét har optaget lån for godt 9,3 mia. kr. og afdraget 7,0 mia. kr. på lån i regnskab 1998 svarende til en nettolåneoptagelse på godt 2,3 mia. kr. I forhold til budgettet for 1998 er nettolåneoptagelsen knap 0,9 mia. kr. større, da der kun var budget-

teret med en nettolåneoptagelse på knap 1,5 mia. kr. Det er såvel låneoptagelsen som låneafdragene, der overstiger det budgetterede. Det samlede budgetterede låneafdrag var i budgettet 3,5 mia. kr., mens den samlede låneoptagelse var budgetteret til knap 5,0 mia. kr.

Amtskommunernes nettolåneoptagelse udgør godt 0,2 mia. kr. i regnskab 1998 fordelt med knap 1,2 mia. kr. i optagne lån og godt 0,9 mia. kr. i låneafdrag. Amtskommunerne har derved i forhold til budget 1998 haft en mindre nettolåneoptagelse på ca. 30 mio. kr. (en merlåneoptagelse på 225 mio. kr. og større låneafdrag på 255 mio. kr.).

Primærkommunernes bruttolåneoptagelse i 1998 udgør godt 7,3 mia. kr., hvor der var budgetteret med godt 3,6 mia. kr. Afdrag på lån udgør i regnskab 1998 knap 5,2 mia. kr., hvor der i budget 1998 var regnet med knap 2,3 mia. kr. Samlet set udgør primærkommunernes nettolåneoptagelse i 1998 således knap 2,4 mia. kr., hvor der i budgettet var regnet med godt 1,3 mia. kr.

Københavns Kommune har nettolåneafdrag på godt 0,2 mia. kr. i regnskab 1998 fordelt med 0,6 mia. kr. i optagne lån og godt 0,8 mia. kr. i afdrag. Samlet er Københavns Kommunes nettolåneafdrag i regnskab 1998 ca. 25 mio. kr. større end budgetteret med. Frederiksberg Kommune optog lån for ca. 250 mio. kr. og havde afdrag på lån for ca. 80 mio. kr.; således var Frederiksberg Kommunes nettolåneoptagelse ca. 90 mio. kr. større end forventet.

2.3.5. Likviditetsforbrug

Nettolikviditetsforbruget for den kommunale sektor udgør 0,4 mia. kr. i regnskab 1998 fordelt med godt 2,7 mia. kr. i forbrug af likvider og en forøgelse i likviditeten på godt 2,3 mia. kr. Der var for 1998 budgetteret med et nettolikviditetsforbrug på godt 0,9 mia. kr. Udviklingen i de kommunale sektorerers likviditet fremgår af nedenstående tabel 2.3.7.

Tabel 2.3.7. Likviditetsforbrug og -forøgelse

Mio. kr.	Amts-kommuner	Primær-kommuner	Kbh. Kommune	Fr.berg Kommune	Hele landet
Likviditetsforbrug	-461	-2.091	0	-179	-2.731
Likviditetsforøgelse	541	1.659	140	0	2.339
Nettolikviditetsforbrug	79	-432	140	-179	-392

Anm.: Et positivt likviditetsforbrug svarer til en likviditetsforøgelse.

Amtskommunerne har i regnskab 1998 haft et likviditetsforbrug på knap 0,5 mia. kr. og en likviditetsforøgelse på godt 0,5 mia. kr., svarende til at den amtskommunale sektor har haft en likviditetsforøgelse på ca. 80 mio. kr. Den amtskommunale sektor under ét havde for 1998 budgetteret med et samlet likviditetsforbrug på 0 mio. kr. (et likviditetsforbrug på 256 mio. kr. og en likviditetsforøgelse på 256 mio. kr.).

Primærkommunernes likviditetsforbrug og likviditetsforøgelse udgør henholdsvis 2,1 mia. kr. og knap 1,7 mia. kr. i regnskab 1998, således at der samlet er tale om et nettolikviditetsforbrug på godt 0,4 mia. kr. mod det budgetterede likviditetsforbrug på knap 0,8 mia. kr.

Københavns Kommune har en likviditetsforøgelse på 140 mio. kr. i regnskab 1998 mod et budgetteret likviditetsforbrug på 3 mio. kr. Frederiksberg Kommunes likviditetsforbrug udgør 179 mio. kr. mod de budgetterede 158 mio. kr.

2.4. De kommunale udgifter

I dette afsnit er foretaget en kortfattet gennemgang af de kommunale drifts- og anlægsudgifter i regnskab 1998. Der er foretaget sammenligninger mellem regnskab 1997 og regnskab 1998, hvor regnskab 1997 er fremskrevet til 1998 pris- og lønniveau samt korrigeret for opgaveomlægninger i kommuner og amtskommuner. Af nedenstående tabel 2.4.1 fremgår udviklingen i kommunernes nettoudgifter fra regnskab 1997 til regnskab 1998.

Tabel 2.4.1. Udviklingen i nettoudgifterne fra regnskab 1997 til regnskab 1998 ⁽¹⁾					
Mio. kr.	Amtskommuner	Primærkommuner	Kbh. Kommune	Fr.berg Kommune	Hele landet
Nettoudgifter R97 i 1998-niveau	64.114	119.101	21.107	3.703	208.019
Nettoudgifter R98	66.701	118.972	21.371	3.817	210.860
Vækst R97-R98 (i pct.)	4,0	-0,1	1,2	3,1	1,4
Nettodriftsudgifter R97 i 1998-niveau	62.310	111.123	20.290	3.407	197.134
Nettodriftsudgifter R98	64.800	113.345	20.296	3.628	202.068
Vækst R97-R98 (i pct.)	4,0	2,0	0,0	6,5	2,5
Nettoanlægsudgifter R97 i 1998-niveau	1.804	7.978	817	296	10.886
Nettoanlægsudg. R98	1.901	5.627	1.075	189	8.792
Vækst R97-R98 (i pct.)	5,4	-29,5	31,7	-36,1	-19,2

Kilde: Danmarks Statistik samt beregninger i Indenrigsministeriet.

Noter: Regnskab 1997 er fremregnet til 1998 pris- og lønniveau med p/l-procenterne vist i bilag 1, samt korrigeret for opgaveomlægninger, jf. bilag 7.

Den samlede kommunale sektor har i regnskab 1998 nettodrifts- og anlægsudgifter på knap 210,9 mia. kr., hvilket er en real stigning fra regnskab 1997 på 1,4 pct. eller godt 2,8 mia. kr. Nettodriftsudgifterne udgør 202,1 mia. kr. eller knap 96 pct. af de samlede nettoudgifter. I forhold til regnskab 1997 er der tale om en realvækst på 1,6 pct. eller 4,9 mia. kr. På anlægssiden har den kommunale sektor under ét haft et realt fald i nettoudgifterne på knap 2,1 mia. kr., svarende til en realvækst på -19,2 pct.

Amtskommunernes samlede nettoudgifter er steget realt med knap 2,6 mia. kr. eller 4,0 pct. fra regnskab 1997 til 1998. Stigningen fordeler sig med en realvækst i nettodriftsudgifterne på 2,5 mia. kr. (4,0 pct.) og en realvækst i nettoanlægsudgifterne på 01 mia. kr. (5,4 pct.).

De samlede nettodrifts- og anlægsudgifter udgør knap 119,0 mia. kr. i primærkommunerne i regnskab 1998 svarende til et lille realt fald i forhold til regnskab 1997 på godt 0,1 mia. kr. eller -0,1 pct. Udgiftsfaldet skyldes, at anlægsudgifterne realt er faldet knap 2,4 mia. kr. eller 29,5 pct. fra regnskab 1997 til regnskab 1998, mens nettodriftsudgifterne derimod realt er steget godt 2,2 mia. kr. eller 2,0 pct. fra 111,1 mia. kr. i 1997 til 113,3 mia. kr. i 1998

Den positive realvækst i Københavns Kommunes samlede nettoudgifter fra regnskab 1997 til regnskab 1998 på godt 260 mio. kr. (1,2 pct.) kan entydigt henføres til anlægssiden. På driftssiden har realvæksten fra 1997 til 1998 været 5 mio. kr., mens den på anlægssiden har været knap 260 mio. kr. eller 31,7 pct.

Frederiksberg Kommunes samlede udgifter er steget med 3,1 pct. fra regnskab 1997 til regnskab 1998 fordelt med en realvækst på 6,5 pct. (ca. 220 mio. kr.) i driftsudgifterne og et fald i anlægsudgifterne på 36,1 pct. (knap 110 mio. kr.).

2.4.1. Driftsvirksomhed

I dette afsnit er der set nærmere på den kommunale driftsvirksomhed i regnskab 1998. Regnskab 1998 er set i forhold til regnskab 1997 og i forhold til budgettet for 1998. Brutto- og nettodriftsudgifterne i regnskab 1997 og budget 1998 er korrigeret for opgaveomlægninger i kommuner og amtskommuner ligesom regnskab 1997 fremskrevet til 1998 pris- og lønniveau. Budget 1998 er ikke omregnet fra budgetteret til opgjort pris- og lønniveau, da der ikke foreligger en egentlig samlet opgørelse over de i budgetterne anvendte pris- og lønskøn. En tilbagekrivning af budget 1998 med de kommunale organisationers skøn og fremskrivning med den af staten opgjorte pris og lønstigning ville

endvidere kun give anledning til marginale ændringer. Den er således ikke foretaget her.

Udviklingen i driftsudgifterne og -indtægterne fra regnskab 1997 henholdsvis budget 1998 til regnskab 1998 fremgår af tabel 2.4.2.

Tabel 2.4.2. Udviklingen i driftsudgifter og -indtægter							
Mio. kr.	R 1998	R 1997 i 98 p/l	B 1998	Vækst R97-R98		Vækst B98-R98	
				Mio.kr.	Pct.	Mio.kr.	Pct.
Amtskommuner							
Bruttodriftsudgifter	79.299	76.756	76.917	2.542	3,3	2.382	3,1
Bruttodriftsindtægter	14.499	14.447	12.837	52	0,4	1.661	12,9
Nettodriftsudgifter	64.800	62.310	64.080	2.490	4,0	721	1,1
Primærkommuner							
Bruttodriftsudgifter	181.079	176.808	176.749	4.271	2,4	4.330	2,4
Bruttodriftsindtægter	67.734	65.686	64.215	2.048	3,1	3.519	5,5
Nettodriftsudgifter	113.345	111.123	112.534	2.223	2,0	811	0,7
Københavns Kom.							
Bruttodriftsudgifter	33.114	33.431	33.291	-317	-0,9	-177	-0,5
Bruttodriftsindtægter	12.819	13.141	12.834	-322	-2,5	-15	-0,1
Nettodriftsudgifter	20.296	20.290	20.457	5	0,0	-162	-0,8
Frederiksberg Kom.							
Bruttodriftsudgifter	5.304	5.079	5.286	224	4,4	18	0,3
Bruttodriftsindtægter	1.676	1.673	1.677	3	0,2	0	0,0
Nettodriftsudgifter	3.628	3.407	3.609	221	6,5	18	0,5
Hele landet							
Bruttodriftsudgifter	298.796	291.994	292.243	6.802	2,3	6.553	2,2
Bruttodriftsindtægter	96.727	94.861	91.563	1.867	2,0	5.165	5,6
Nettodriftsudgifter	202.068	197.134	200.680	4.935	2,5	1.388	0,7

Kilde: Danmarks Statistik samt beregninger i Indenrigsministeriet.

Noter: Regnskab 1997 er fremregnet til 1998 pris- og lønniveau med p/l-procenterne vist i bilag 1. Regnskab 1997 og budget 1998 er korrigeret for opgaveomlægninger, jf. bilag 7.

For den kommunale sektor under ét udgør de samlede bruttodriftsudgifter i regnskab 1998 298,8 mia. kr., mens bruttodriftsindtægterne andrager 96,7 mia. kr. Nettodriftsudgifterne udgør således 202,1 mia. kr. i regnskab 1998 svarende til en real stigning i forhold til regnskab 1997 på godt 4,9 mia. kr. eller 2,5 pct. I forhold til budgettet for 1998 er nettodriftsudgifterne steget knap 1,4 mia. kr. eller 0,7 pct.

Amtskommunerne har i forhold til regnskab 1997 haft en realvækst i nettodriftsudgifterne i regnskab 1998 på knap 2,5 mia. kr. eller 4,0 pct. Dette dækker over en realvækst i bruttodriftsudgifterne på godt 2,5 mia. kr. svarende til 3,3 pct. og en realvækst i bruttodriftsindtægterne på ca. 50 mio. kr. (0,4 pct.). Også i forhold til budgettet er der i regnskab 1998 en real stigning i nettodriftsudgifterne. Denne vækst på godt 0,7 mia. kr. (1,1 pct.) dækker over en vækst i bruttodriftsudgifterne på knap 2,4 mia. kr. (3,1 pct.) og i bruttodriftsindtægterne på knap 1,7 mia. kr. (12,9 pct.).

For primærkommunerne vedkommende har der været tale om en realvækst i nettodriftsudgifterne fra regnskab 1997 til regnskab 1998 på godt 2,2 mia. kr. svarende til 2,0 pct. Dette dækker over en realvækst i bruttodriftsudgifterne på knap 4,3 mia. kr. (2,4 pct.) og en realvækst i bruttodriftsindtægterne på godt 2,0 mia. kr. (3,1 pct.). Bruttodriftsudgifterne og -indtægterne er steget med henholdsvis 2,4 pct. (4,3 mia. kr.) og 5,5 pct. (3,5 mia. kr.) i forhold til budget 1998 svarende til en stigning i nettodriftsudgifterne på 0,7 procent eller 0,8 mia. kr.

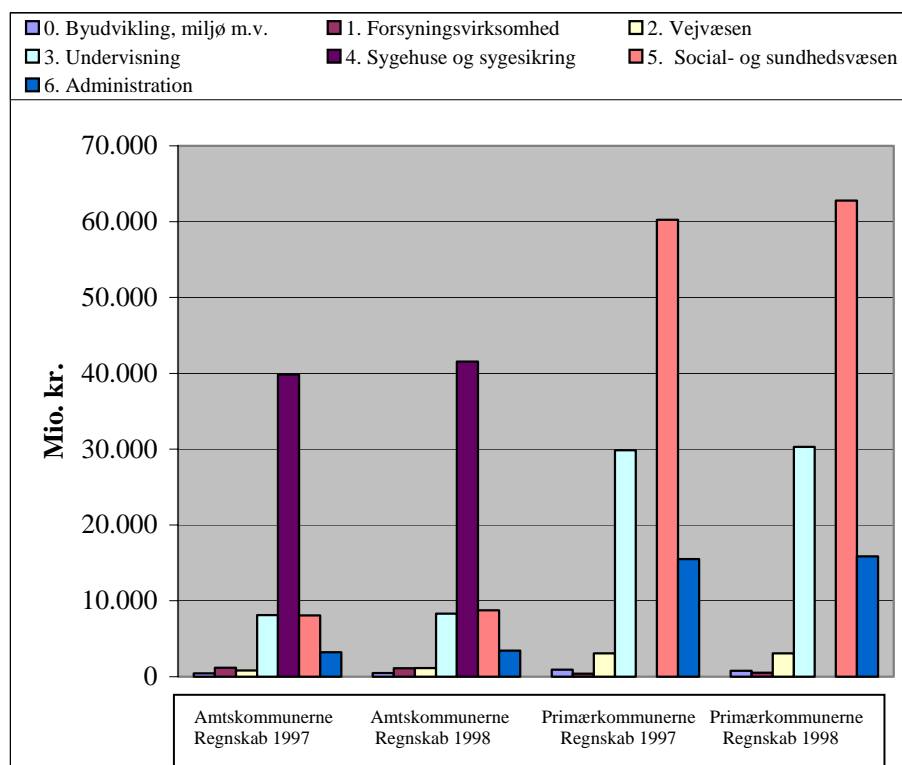
For Københavns Kommunes gælder, at der kun har været en mindre stigning i bruttodriftsudgifterne fra regnskab 1997 til regnskab 1998 på 5 mio. kr. dækkende over et reale fald i såvel bruttodriftsudgifterne som bruttodriftsindtægterne på godt 0,3 mia. kr. (svarende til henholdsvis -0,5 pct. og -2,5 pct.). I forhold til budgettet er nettodriftsudgifterne realt faldet med ca. 160 mio. kr. (-0,8 pct.). bruttodriftsudgifterne er faldet knap 180 mio. kr. (-0,5 pct.) og bruttodriftsindtægterne er faldet 15 mio. kr. (-0,1 pct.).

Frederiksberg Kommune har i 1998 haft en vækst i nettodriftsudgifterne i forhold til regnskab 1997 på ca. 220 mio. kr. (6,5 pct.). Denne vækst kan entydigt henføres bruttodriftsudgifterne, hvor der har været en realvækst på 4,4 pct. Også i forhold til det budgetterede for 1998 kan den samlede realvækst i nettodriftsudgifterne (0,5 pct.) henføres til bruttodriftsudgifterne.

Realvæksten fra regnskab 1997 til regnskab 1998 i driftsudgifterne og -indtægterne opdelt på hovedkonti fremgår af bilag 21 mens udviklin-

gen fra budget 1998 til regnskab 1998 fremgår af bilag 20. Udviklingen i nettodriftsudgifterne fra regnskab 1997 til regnskab 1998 for henholdsvis amtskommuner og primærkommunerne er illustreret i figur 2.4.1.

Figur 2.4.1. Nettodriftsudgifternes fordeling i regnskab 1997 og i regnskab 1998

Amtskommunernes nettodriftsudgifter på områderne for sygehusvæsen og sygesikring udgør i regnskab 1998 knap 41,6 mia. kr. eller godt 64,1 pct. af amtskommunernes samlede nettodriftsudgifter i 1998. I forhold til regnskab 1997 udviser disse områder en real udgiftsvækst på 1,7 mia. kr. eller 4,3 pct. Det er således også på disse områder den største absolutte vækst har fundet sted fra regnskab 1997 til regnskab

1998. I forhold til det budgetterede er væksten på knap 1,2 mia. kr. eller 2,9 pct.

Amtskommunernes næststørste udgiftsområde i regnskab 1998 er social- og sundhedsvæsen med nettodrifudsudgifter på godt 8,7 mia. kr. efterfulgt af området for undervisning og kultur med nettodrifudsudgifter på 8,3 mia. kr.

Den største relative vækst i forhold til regnskab 1997 har været på området for vejvæsen, hvor realvæksten i nettodrifudsudgifterne har været på 44,0 pct. efterfulgt af social- og sundhedsområdet med en realvækst på 8,2 pct.

Udgifter til social- og sundhedsområdet er primærkommunernes største udgiftspost med nettodrifudsudgifter på knap 62,8 mia. kr. eller 55,4 pct. af de samlede nettodrifudsudgifter i regnskab 1998. Udgifterne er steget realt med 2,5 mia. kr. eller 4,2 pct. fra regnskab 1997 til regnskab 1998. Det er således på dette område, den største absolutte vækst har fundet sted fra regnskab 1997 til regnskab 1998 (den største relative vækst har været på forsyningsområdet med en realvækst på 25,9 pct. eller godt 100 mio. kr.). I forhold til budget 1998 er nettodrifudsudgifterne på social- og sundhedsområdet realt steget knap 1,5 mia. kr. eller 2,4 pct. Det er således også på social- og sundhedsområdet den største absolutte realvækst fra budget 1998 til regnskab 1998 har fundet sted. På området for undervisning og kultur har der i forhold til det budgetterede været en realvækst på knap 260 mio. kr. eller 0,9 pct. På alle andre områder har der i forhold til budget 1998 været tale om mindreforbrug.

I afsnit 2.5 ses nærmere på udgiftsudviklingen på udvalgte områder.

2.4.2. Anlægsvirksomhed

Realvæksten i anlægsudgifterne fra regnskab 1997 til regnskab 1998 samt udviklingen fra budget 1998 til regnskab 1998 fremgår af nedenstående tabel 2.4.3.

Den samlede kommunale sektor har i regnskab 1998 haft bruttoanlægsudgifter for knap 13,6 mia. kr. og bruttoanlægsindtægter på knap 4,8 mia. kr. Således har der været nettoanlægsudgifter for i alt 8,8 mia. kr., hvilket i forhold til regnskab 1997 svarer til et reelt fald på 2,1 mia. kr. eller en realvækst på -19,2 pct. Faldet i nettoanlægsudgifterne i forhold til 1997 skyldes dels, at bruttoanlægsudgifter reelt er faldet med knap 1,4 mia. kr. (-9,3 pct.) og dels, at bruttoanlægsindtægterne er steget med 0,7 mia. kr. (17,3 pct.). I forhold til det budgetterede er nettoanlægsudgifterne faldet 1,8 mia. kr. svarende til en vækst på -17,2 pct. Ganske vist er bruttoanlægsindtægterne vokset med 0,5 mia. kr., hvilket svarer til en vækst på 3,8 pct., men samtidig er bruttoanlægsindtægterne steget med godt 2,3 mia. kr. eller 94,6 pct.

Tabel 2.4.3. Udvikling i anlægsudgifter og -indtægter

Mio. kr.	R 1998	R 1997 i 98 p/l	B 1998	Vækst R97-R98		Vækst B98-R98	
				Mio.kr.	Pct.	Mio.kr.	Pct.
Amtskommuner							
Bruttoanlægsudgifter	2.244	2.222	2.178	22	1,0	66	3,0
Bruttoanlægsindt.	343	418	104	-75	-17,9	239	228,9
Nettoanlægsudgifter	1.901	1.804	2.074	97	5,4	-173	-8,3
Primærkommuner							
Bruttoanlægsudgifter	9.334	10.943	8.812	-1.609	-14,7	521	5,9
Bruttoanlægsindt.	3.707	2.965	1.888	742	25,0	1.819	96,3
Nettoanlægsudgifter	5.627	7.978	6.924	-2.352	-29,5	-1.297	-18,7
Københavns Kom.							
Bruttoanlægsudgifter	1.763	1.502	1.844	261	17,4	-81	-4,4
Bruttoanlægsindt.	687	685	442	2	0,3	245	55,4
Nettoanlægsudgifter	1.075	817	1.402	258	31,7	-327	-23,3
Frederiksberg Kom.							
Bruttoanlægsudgifter	240	315	243	-76	-24,1	-3	-1,4
Bruttoanlægsindt.	50	19	26	31	160,1	25	97,7
Nettoanlægsudgifter	189	296	217	-107	-36,1	-28	-13,0
Hele landet							
Bruttoanlægsudgifter	13.580	14.968	13.077	-1.388	-9,3	503	3,8
Bruttoanlægsindt.	4.788	4.083	2.461	705	17,3	2.328	94,6
Nettoanlægsudgifter	8.792	10.886	10.617	-2.094	-19,2	-1.825	-17,2

Kilde: Danmarks Statistik samt beregninger i Indenrigsministeriet.

Note:

Regnskab 1997 er fremregnet til 1998 pris- og lønniveau med p/l-procenterne vist i bilag 1

Amtskommunernes nettoanlægsudgifter er reelt steget knap 0,1 mia. kr. eller 5,4 pct. i forhold til regnskab 1997. Stigningen skyldes dels,

at bruttoanlægsudgifterne realt er steget ca. 20 mio. kr. svarende til 1,0 pct. og dels, at bruttoanlægsindtægterne er faldet 75 mio. kr. eller – 17,9 pct. Faldet i bruttoanlægsindtægterne kan især henføres til området for vejvæsen, hvor anlægsindtægterne er faldet godt 110 mio. kr. (på samme område er bruttoanlægsudgifterne faldet godt 94 mio. kr.). Den største absolutte vækst i nettoanlægsudgifterne findes på undervisningsområdet, hvor realvæksten har været godt 63 mio. kr. eller 27,7 pct. Den største relative vækst i nettoanlægsudgifterne er på forsyningsområdet, hvor væksten har været 116,4 pct. eller 32 mio. kr.

Fra budget 1998 til regnskab 1998 er nettoanlægsudgifterne i amtskommunerne faldet med godt 170 mio. kr. svarende til -8,3 pct. Dette fald dækker over en stigning i bruttoanlægsindtægterne på ca. 240 mio. kr. svarende til en vækst på 229 pct. Stigningen i bruttoanlægsindtægterne kan især henføres til områderne for vejvæsen (80 mio. kr./222 pct.) og sygehuse (56 mio. kr./ 135 pct.). Det er også på sygehusområdet, at nettoanlægsudgifterne er faldet mest; nemlig ca. 190 mio. kr. eller knap -19 pct.

For primærkommunernes vedkommende er nettoanlægsudgifterne faldet med knap 2,4 mia. kr. (-29,5 pct.) fra regnskab 1997 til at udgøre 5,6 mia. kr. i regnskab 1998. Dette fald i nettoanlægsudgifterne skyldes dels, at bruttoanlægsudgifterne realt er faldet 1,6 mia. kr. eller -14,7 pct. fra regnskab 1997 til regnskab 1998 og dels, at bruttoanlægsindtægterne er steget godt 0,7 mia. kr. svarende til en realvækst på 25,0 pct. Faldet i bruttoanlægsudgifterne har været størst på social- og sundhedsområdet (ca. 620 mio. kr.) efterfulgt af området for byudvikling, bolig og miljø m.m. (ca. 350 mio. kr.) og undervisningsområdet (ca. 320 mio. kr.). De største stigninger i bruttoanlægsindtægterne har været på undervisningsområdet, hvor realvæksten har været 450 mio. kr. eller 327 pct. og på området for byudvikling, bolig og miljø m.m. med en vækst på 370 mio. kr. eller 15,4 pct. De største reale fald i nettoanlægsudgifterne (både absolut og relativt) har været på undervisningsområdet (knap 770 mio. kr./-51 pct.), området for byudvikling, bolig og miljø m.m. (720 mio. kr./-39 pct.) og social- og sundhedsområdet (godt 530 mio. kr./-21 pct.).

Fra budget 1998 til regnskab 1998 har primærkommunerne under ét haft et reelt fald i nettoanlægsudgifterne på 1,3 mia. kr. eller -18,7 pct. Dette dækker over en vækst i bruttoanlægsudgifterne på godt 0,5 mia. kr. (5,9 pct.) samt en vækst i bruttoanlægsindtægterne på 1,8 mia. kr. (96,3 pct.). Væksten i bruttoanlægsudgifter kan især henføres til området for byudvikling, bolig og miljø m.m., hvor væksten har været ca. 425 mio. kr. i forhold til det budgetterede. Væksten i bruttoanlægsindtægterne kan ligeledes henføres til området for byudvikling, bolig og miljø m.m., hvor væksten har været knap 1,2 mia. kr. samt til undervisningsområdet, hvor væksten i bruttoanlægsindtægterne har været på knap 0,5 mia. kr. Det er også på disse to områder faldet i nettoanlægsudgifterne fra budget 1998 til regnskab 1998 har været størst; området for byudvikling, bolig og miljø m.m. (ca. 770 mio. kr./-41 pct.) og undervisningsområdet (450 mio. kr./-38 pct.)

Københavns Kommune har fra regnskab 1997 til regnskab 1998 haft en vækst i nettoanlægsudgifterne på ca. 260 mio. kr. (31,7 pct.). Denne realvækst skyldes alene en vækst i bruttoanlægsudgifterne. Væksten i bruttoanlægsudgifterne kan henføres til området for byudvikling, bolig og miljø m.m. (99 mio. kr.), social- og sundhedsområdet (97 mio. kr.) og undervisningsområdet (69 mio. kr.)

I forhold til det budgetterede for 1998 udviser regnskabet et fald i nettoanlægsudgifterne på knap 330 mio. kr. svarende til -23,3 pct., dækkende over et reelt fald i bruttoanlægsudgifterne på godt 80 mio. kr. (-4,4 pct.) og en vækst i bruttoanlægsindtægterne på 245 mio. kr. (55,4 pct.) Specielt området for byudvikling m.v. bidrager til faldet. På dette område er der tale om et fald i nettoanlægsudgifterne på godt 260 mio. kr., mens der på administrationsområdet er et fald på 80 mio. kr.

Frederiksberg Kommunes nettoanlægsudgifter er fra regnskab 1997 til regnskab 1998 faldet med mere end 100 mio. kr. svarende til en vækst på -36,1 pct. Stigningen skyldes dels, at bruttoanlægsudgifterne er faldet 76 mio. kr. (-24,1 pct.) og dels, at bruttoanlægsindtægterne er steget 31 mio. kr. (160,1 pct.). Fra budget 1998 til regnskab 1998 er nettoanlægsudgifterne faldet med 28 mio. kr. eller -13,0 pct., hvilket

især skyldes, at bruttoanlægsindtægterne er steget 25 mio. kr. eller 97,7 pct.

2.5. Særlige udgiftsområder

Dette afsnit indeholder en nærmere beskrivelse af udgiftsudviklingen på nogle udvalgte primærkommunale og amtskommunale områder fra regnskab 1997 til regnskab 1998 samt fra budget 1998 til regnskab 1998. Der er generelt ikke foretaget korrektioner for opgaveomlægninger i beregningerne.

2.5.1 Sygehusvæsen og sygesikring

Af nedenstående tabel 2.5.1. fremgår nettodriftsudgifterne i regnskab 1998 til sygehusvæsen og offentlig sygesikring for amtskommunerne samt Københavns og Frederiksberg Kommuner i forhold til regnskab 1997 og budget 1998.

Tabel 2.5.1: Nettodriftsudgifter til sygehusvæsen og sygesikring ⁽¹⁾							
Mio. kr.	R 1998	R 1997 i 98 p/l	B 1998	Vækst R97-R98		Vækst B98-R98	
				Mio.kr.	Pct.	Mio.kr.	Pct.
Amtskommuner							
Sygehusvæsen (4.01-4.40)	30.689	29.281	29.797	1.407	4,8	892	3,0
Sygesikring (4.70)	10.673	10.350	10.380	323	3,1	294	2,8
I alt ⁽²⁾	41.553	39.831	40.377	1.722	4,3	1.176	2,9
Kbh. og Frb. Kommuner							
Sygehusvæs.(4.01-4.40)	4.963	4.702	4.961	261	5,5	1	0,0
Sygesikring (4.70)	1.466	1.436	1.401	30	2,1	65	4,6
I alt ⁽²⁾	6.449	6.158	6.382	290	4,7	66	1,0

Kilde: Danmarks Statistik samt beregninger i Indenrigsministeriet.

- (1) Regnskab 1997 er fremregnet til 1998 pris- og lønniveau med p/l-procenterne vist i bilag 1. Der er ikke foretaget korrektion for opgaveomlægninger. Numrene i parentes refererer til kontonummer i "Det kommunale budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner"
- (2) Hele hovedkonto 4. Summen svarer derfor ikke til totalen.

For amtskommunernes vedkommende udgør nettodriftsudgifterne til sygehusvæsen og sygesikring i regnskab 1998 knap 41,6 mia. kr. svarende til 64,1 pct. af amtskommunernes samlede nettodriftsudgifter. I forhold til regnskab 1997 er de samlede udgifter realt steget godt 1,7 mia. kr. eller 4,3 pct., mens realvæksten i forhold til budget 1998 har været knap 1,2 mia. kr. eller 2,9 pct.

Fordelt udgør sygehusvæsen knap 30,7 mia. kr. og sygesikring knap 10,7 mia. kr. Nettodriftsudgifterne for sygehusvæsen har i forhold til regnskab 1997 udvist en realvækst på 1,4 mia. kr. eller 4,8 pct., mens budgetoverskridelsen på området har været på 0,9 mia. kr. eller 3,0 pct. Nettodriftsudgifterne på sygesikringsområdet er i forhold til regnskab 1997 steget realt med godt 0,3 mia. kr. svarende til 3,1 pct. I forhold til det budgetterede udgiftsniveau for 1998 ligger udgifterne til sygesikring realt knap 0,3 mia. kr. eller 2,8 pct. over.

Til sammen har Københavns og Frederiksberg Kommuner i 1998 nettodriftsudgifter til sygehusvæsen og sygesikring for i alt godt 6,4 mia. kr., hvilket i forhold til regnskab 1997 er en real stigning på 0,3 mia. kr. svarende til 4,7 pct. Realvæksten fra budget 1998 til regnskab 1998 ligger for de samlede udgifter på 1,0 pct.

Nettodriftsudgifterne for de to kommuner til sygehusvæsen (primært bidrag til Hovedstadens Sygehusfællesskab) udgør i regnskab 1998 knap 5,0 mia. kr., hvilket er en real stigning i forhold til det budgetterede på 5,5 pct. eller knap 0,3 mia. kr. Derimod svarer det i høj grad til det budgetterede. På sygesikringsområdet har de to kommuner i regnskab 1998 haft udgifter for knap 1,5 mia. kr., hvilket i forhold til regnskabet for 1997 er en realvækst på 2,1 pct. (30 mio. kr.) og i forhold til det budgetterede er en stigning på 4,6 pct. (65 mio. kr.)

2.5.2. Budgetgaranterede områder

Budgetgarantien kompenserer kommunerne under ét ved stigninger i udgifterne på de konjunkturfølsomme områder. Dette sker ved at kommunerne får bloktilskudskompensation for reale udgiftsstigninger på områder, som kommunerne kun har ringe mulighed for at styre. Ordningen er symmetrisk, således at udgiftsfald på de konjunkturfølsomme områder medfører en reduktion af bloktilskuddet.

Den foreløbige opgørelse af budgetgarantien for 1998 i 1997 medførte en forhøjelse af bloktilskuddet med 836,2 mio. kr. Budgetgarantien

blev midtvejsreguleret for regelændringer i 1998 med et beløb på -35,9 mio. kr. (Alle beløb i 1998 p/l-niveau). Den endelige opgørelse af budgetgarantien for 1998 medfører en efterregulering af bloktilskuddet på -305,3 mio. kr. (2000 p/l) og en permanent opregulering af bloktilskuddet på -152,7 mio. kr. (2000 p/l) fra 1999. Bloktilskuddet for 2000 reguleres således samlet med -458,0 mio. kr. som følge af den endelige opgørelse af budgetgarantien for 1998.

Budgetgarantien for 1999 midtvejsreguleres som følge af regelændringer med 212,6 mio. kr. (1999 p/l) i bloktilskuddet for 1999. Endvidere gennemføres en midtvejsregulering af budgetgarantien for 1999 med 218,0 mio. kr. (1999 p/l) i bloktilskuddet for 1999. Der gennemføres desuden en foreløbig regulering i bloktilskuddet for 1999 vedrørende de skønnede merudgifter på de budgetgaranterede områder fra 1999 til 2000 på 796,6 mio. kr. (2000 p/l). For en nærmere beskrivelse af opgørelsen henvises til bilag 9.

De afsatte budgetgarantibeløb fra 1994 til 1999 fremgår af tabel 2.5.2 nedenfor.

Tabel 2.5.2: Afsatte budgetgarantibeløb 1994-1999							
Mio.kr./løbende priser	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
1992-93							
Foreløbig opgørelse juni 1992 (93 p/l)	725,3	725,3	725,3	725,3	725,3	725,3	725,3
Foreløbig efterregul. juni 1993 (94 p/l) - opregulering - efterregulering	716,1 716,1	716,1	716,1	716,1	716,1	716,1	716,1
Endelig opregulering juni 1995 (96 p/l)			146,9	146,9	146,9	146,9	146,9
1993-94							
Foreløbig opgørelse juni 1993 (94 p/l)	2377,9	2377,9	2377,9	2377,9	2377,9	2377,9	2377,9
Endelig opregulering juni 1995 (96 p/l)			-1371,7	-1371,7	-1371,7	-1371,7	-1371,7
1994-95							
Foreløbig opgørelse juni 1994 (95 p/l)		534,0	534,0	534,0	534,0	534,0	534,0
Midtvejsregulering for regelændringer juni 1995 (95 og 96 p/l)		-183,8	-188,8	-188,8	-188,8	-188,8	-188,8
Regul. juni 1996(97 p/l) - opregulering - efterregulering				-491,1 -982,2	-491,1	-491,1	-491,1

Tabel 2.5.2: Afsatte budgetgarantibeløb 1994-1999							
Mio.kr./løbende priser	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
1995-96							
Foreløbig opgørelse juni 1995 (96 p/l)			-111,4	-111,4	-111,4	-111,4	-111,4
Midtvejsregulering for regelændringer juni 1996 (96 og 97 p/l)			-1090,6	-1.120	-1.120	-1.120	-1.120
Midtvejsregulering juni 1996 (97 p/l)				736,0	736,0	736,0	736,0
Reg. juni 1997(98 p/l) - opregulering - efterregulering					707,1 2.172,2	707,1	707,1
1996-97							
Foreløbig opgørelse juni 1996 (97 p/l)				767,1	767,1	767,1	767,1
Midtvejsregulering for regelændringer juni 1997 (97 og 98 p/l)				54,3	55,9	55,9	55,9
Regul. juni 1998 (99 p/l) - opregulering - efterregulering						-593,6 -1.187,2	-593,6 -1.187,2
1997-98							
Foreløbig opgørelse juni 1997 (98 p/l)					836,2	836,2	836,2
Midtvejsregulering for regelændringer juni 1998 (98 og 99 p/l)					35,9	36,9	36,9
Regul. juni 1999 (2000 p/l) - opregulering - efterregulering							-152,7 -305,4
1998-99							
Foreløbig opgørelse juni 1998 (99 p/l)						2.067,4	2.067,4
Midtvejsregulering for regelændringer juni 1999 (99 og 2000 p/l)						212,6	218,3
Midtvejsregulering juni 1999 (99 og 2000 p/l)						218,0	223,9
1999-2000							
Foreløbig opgørelse juni 1999 (2000 p/l)							796,6

Udviklingen i nettodriftsudgifterne på de budgetgaranterede områder fra regnskab 1997 og budget 1998 til regnskab 1998 fremgår af tabel 2.5.3.

Primærkommunernes nettodriftsudgifter på de budgetgaranterede områder er i regnskab 1998 knap 11,7 mia. kr. Udgifterne til kontanthjælp (5.01) og førtidspensioner (5.68) udgør henholdsvis 4,7 mia. kr.

og 4,1 mia. kr. Til sammen udgør disse poster 75,2 pct. af de samlede nettodriftsudgifter på de budgetgaranterede områder i 1998.

I forhold til regnskab 1997 har der på de budgetgaranterede områder i 1998 været en realvækst i nettodriftsudgifterne på 0,6 mia. kr. svarende til 5,4 pct. Udgiftsvæksten har især fundet sted på førtidspensionsområdet, hvor stigningen har været på godt 0,5 mia. kr. eller 15,4 pct.

Tabel 2.5.3: Nettodriftsudgifter på de budgetgaranterede områder ⁽¹⁾							
Mio. kr.	R 1998	R 1997 i 98 p/l	B 1998	Vækst R97-R98		Vækst B98-R98	
				Mio.kr	Pct.	Mio.kr	Pct.
Erhvervsgrundudd. (3.45)	64	64	88	0	0,8	-24	-27,0
Kontanthjælp (5.01)	4.713	4.712	4.533	1	0,0	180	4,0
Kontanthjælp v. flygtn.(5.04)	434	405	470	29	7,2	-36	-7,7
Aktiv.kont.hjælpsmodt.(5.05)	1.446	1.411	1.482	35	2,5	-36	-2,4
Revalidering (5.40)	480	462	482	19	4,0	-1	-0,3
Førtidspension (5.68)	4.067	3.526	4.053	542	15,4	15	0,4
Beskæftigelsesordning.(5.98)	464	490	586	-26	-5,3	-122	-20,8
Budgetgaranterede omr. i alt	11.668	11.068	11.693	600	5,4	-24	-0,2
Kbh. og Frb. Kommuner							
Erhvervsgrundudd. (3.45)	0	10	9	-10	-102,3	-10	-102,4
Kontanthjælp (5.01)	1.180	1.229	1.157	-49	-4,0	23	2,0
Kontanthjælp v. flygtn.(5.04)	72	90	92	-19	-20,8	-20	-22,0
Aktiv.kont.hjælpsmodt.(5.05)	211	211	286	0	-0,2	-76	-26,4
Revalidering (5.40)	72	56	53	16	29,1	19	35,8
Førtidspension (5.68)	470	399	462	72	18,0	8	1,8
Beskæftigelsesordning.(5.98)	105	107	135	-2	-1,9	-31	-22,6
Budgetgaranterede omr. i alt	2.109	2.102	2.195	8	0,4	-86	-3,9

Kilde: Danmarks Statistik samt beregninger i Indenrigsministeriet.

Noter:(1) Regnskab 1997 er fremregnet til 1998 pris- og lønniveau med p/l-procenterne vist i bilag 1. Der er ikke foretaget korrektion for opgaveomlægninger. Numrene i parentes refererer til kontonummer i "Det kommunale budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner" Der henvises til bilag 25 for en kommunefordelt oversigt over driftsudgifterne til de budgetgaranterede områder under ét.

Dog svarer udgifterne til førtidspensioner i regnskab 1998 meget godt til det budgetterede. Udgiftsudviklingen på det samlede budgetgaranterede område har fra budget 1998 til regnskab 1998 været meget lille; der er tale om et samlet udgiftsfald på -0,2 pct. Dette dækker dog over en række modsatrettede udviklinger. Først og fremmest har der på

området for kontanthjælp (5.01) været en vækst på knap 0,2 mia. kr. svarende til 4,0 pct., hvorimod udgifterne til beskæftigelsesordninger (5.98) er godt 0,1 mia. kr. eller 20,8 pct. mindre i regnskabet i forhold til det budgetterede.

Københavns og Frederiksberg Kommuner har samlede udgifter på de budgetgaranterede områder i regnskab 1998 på 2,1 mia. kr. Udgifterne til kontanthjælp på 5.01 udgør knap 1,2 mia. kr. eller ca. 56 pct. af de samlede nettodriftsudgifter på de budgetgaranterede områder i 1998. Sammenlignet med regnskabet for 1997 har realvæksten på det budgetgaranterede område under ét kun været på 0,4 pct. Dog er Københavns og Frederiksberg Kommuners udgifter til førtidspensioner i 1998, ligesom det var tilfældet for primærkommunerne, også steget meget i forhold til 1997. Realvækst har her været på godt 70 mio. kr. svarende til 18,0 pct. Dette opvejes af mindredgifter på områderne for kontanthjælp og kontanthjælp vedr. flygtninge på knap 70 mio. kr. I forhold til budgettet for 1998 er udgifterne faldet med knap 90 mio. kr. eller -3,9 pct. Disse mindredgifter kan især henføres til området for aktiverede kontanthjælpsmodtagere, hvor der har været et udgiftsfald på -26,4 pct.

2.5.3. Serviceudgifter

Især i forbindelse med de senere års økonomiske aftaler mellem regeringen og kommunerne, har niveauet for og udviklingen i de kommunale serviceudgifter fået en selvstændig interesse. Serviceudgifterne er i denne forbindelse defineret som kommunernes samlede nettodriftsudgifter fratrukket nettodriftsudgifterne på de brugerfinansierede områder og nettodriftsudgifterne på overførselsområderne.

Af tabel 2.5.4. fremgår de kommunale udgifter på serviceområderne i regnskab 1998 samt udviklingen i disse i forhold til regnskab 1997 og budget 1998.

Tabel 2.5.4: De kommunale serviceudgifter⁽¹⁾

Mio. kr.	R 1998	R 1997 i 98 p/l	B 1998	Vækst R97-R98		Vækst B98-R98	
				Mio.kr.	Pct.	Mio.kr.	Pct.
Primærkommuner	99.526	97.210	98.783	2.316	2,4	744	0,8
Kbh. og Frb. Kommuner	22.163	21.669	22.060	494	2,3	103	0,5

Kilde: Danmarks Statistik samt beregninger i Indenrigsministeriet.

Noter: (1) Regnskab 1997 er fremregnet til 1998 pris- og lønniveau med p/l-procenterne vist i bilag 1. Der er ikke foretaget korrektion for opgaveomlægninger.

Som det fremgår af tabellen, udgør serviceudgifterne i primærkommunerne i regnskab 1998 99,5 mia. kr. svarende til 87,8 pct. af primærkommunerne samlede nettodriftsudgifter i regnskab 1998. I forhold til regnskabet for 1997 har der realt været en vækst på 2,3 mia. kr. eller 2,4 pct. Det skal dog understreges, at der ikke er korrigeret for opgaveomlægninger. Sammenlignet med det budgetterede har væksten i primærkommunernes serviceudgifter været godt 0,7 mia. kr. eller 0,8 pct.

Københavns og Frederiksberg Kommuner har i 1998 serviceudgifter for knap 22,2 mia. kr. svarende til 92,6 pct. af de samlede nettodriftsudgifter i 1998. I forhold til regnskab 1997 har realvæksten været på 0,5 mia. kr. eller 2,3 pct. mens vækstprocenten i forhold til det budgetterede ligger på 0,5 pct. svarende til 0,1 mia. kr.

2.5.4. Ældreområdet

Ved ældreområdet forstås i denne sammenhæng henholdsvis hovedfunktionen "Boliger og institutioner samt pleje og omsorg for ældre" og funktionen "Hjælpemidler, forbrugsgoder, boligindretning, befordring og pasning af døende" i det kommunale budget- og regnskabssystem. Der er for regnskab 1998 i forhold til budget 1998 og regnskab 1997 foretaget så store indholdsmæssige ændringer i det kommunale budget- og regnskabssystem, at en beskrivelse af udviklingen på enkelte delområder under det samlede ældreområde ikke vil være særlig præcis. Derfor vil alene udviklingen på det samlede ældreområde blive beskrevet her.

Tabel 2.5.5: Nettodriftsudgifter på ældreområdet ⁽¹⁾

Mio. kr.	R 1998	R 1997 i 98 p/l	B 1998	Vækst R97-R98		Vækst B98-R98	
				Mio.kr.	Pct.	Mio.kr.	Pct.
Primærkommunerne	21.517	21.176	21.133	342	1,6	385	1,8
Kbh. og Frb. Kommuner	3.784	3.810	3.719	-26	-0,7	65	1,8

Kilde: Danmarks Statistik samt beregninger i Indenrigsministeriet.

(1) Regnskab 1997 er fremregnet til 1998 pris- og lønniveau med p/l-procenterne vist i bilag 1. Der er ikke foretaget korrektion for opgaveomlægninger.

Primærkommunerne har i regnskab 1998 haft nettodriftsudgifter på det samlede ældreområde for i alt 21,5 mia. kr. svarende til 19,0 pct. af de samlede nettodriftsudgifter i 1998. Af de samlede ældreudgifter udgør boliger og institutioner samt pleje og omsorg for ældre ca. 17,4 mia. kr., hvilket er lig 80,9 pct. af de samlede nettodriftsudgifter på ældreområdet i regnskab 1998.

I forhold til regnskab 1997 har primærkommunerne i 1998 realt haft merudgifter på godt 0,3 mia. kr. svarende til en realvækst på 1,6 pct. Sammenlignet med budgettet har der i regnskab 1998 været en budgetoverskridelse på knap 0,4 mia. kr. eller 1,8 pct.

Også Københavns og Frederiksberg Kommuner har på ældreområdet i 1998 haft en budgetoverskridelse på 1,8 pct. (65 mio. kr.). De to kommuner har til sammen i 1998 nettodriftsudgifter på det samlede ældreområde på knap 3,8 mia. kr., hvilket andrager 15,8 pct. af kommunernes samlede nettodriftsudgifter i 1998. Nettodriftsudgifterne til boliger og institutioner samt pleje og omsorg for ældre udgør ca. 2,4 mia. kr., hvilket er lig 63,2 pct. af de samlede nettodriftsudgifter på ældreområdet i regnskab 1998. I forhold til regnskab 1997 er der for det samlede ældreområde tale om et lille mindreforbrug på 26 mio. kr. svarende til en realvækst på -0,7 pct.

2.6. Personaleforbrug

Kommunerne og amtskommuner indberetter hvert år til Indenrigsministeriet deres personaleforbrug i regnskabet. Tilsvarende indberettes det budgetterede personaleforbrug til Danmarks Statistik. En opgørel-

se over kommunernes regnskabsførte og budgetterede personaleforbrug fremgår af bilag 6.

Den kommunale sektor under ét havde i regnskab 1998 et samlet personaleforbrug på 506.416 personer omregnet til fuldtidsbeskæftigede (Inkl. personer i jobtræning). Det svarer til et fald på knap 2.100 personer eller 0,4 pct. i forhold til det budgetterede personaleforbrug. I forhold til regnskab 1997 er personaleforbruget vokset med knap 3.300 personer svarende til en stigning på knap 0,7 procent.

Amtskommunernes personaleforbrug udgør i regnskab 1998 131.933 personer, hvilket er 2.000 personer flere end forventet på budgetteringstidspunktet. Det er en stigning i forhold til regnskab 1997 på godt 3.800 personer eller 3,0 procent.

Det primærkommunale personaleforbrug er fra regnskab 1997 steget med godt 1.400 personer til i regnskab 1998 at udgøre 325.562 svarende til en vækst på 0,4 procent. Derimod ligger personaleforbruget i regnskab 1998 knap 2.600 personer under det budgetterede niveau (-0,8 pct.).

Københavns og Frederiksberg Kommuners personaleforbrug udgør henholdsvis 42.231 og 6.591 personer i regnskab 1998. Der har for Københavns Kommune været et fald i forhold til regnskab 1997 på 2.067 personer svarende til en vækst på -4,7 pct., mens Frederiksberg Kommune har haft en vækst på 37 personer. Københavns Kommune har haft en mindre personaleforbrug i forhold til de budgetterede på 1.344 personer, mens Frederiksberg Kommune har haft et fald på 284.

De kommunale sektors personaleforbrug eksklusive personer i henholdsvis jobtræningsordningen og i puljejob fremgår af bilag 6 tabel 3.

3. Særlige undersøgelser

Dette afsnit omhandler to undersøgelser. Det drejer sig dels om udviklingen i drifts- og anlægsudgifterne på henholdsvis børnepasnings- og folkeskoleområderne i 1990'erne og dels en opgørelse af kommunernes regnskab for første kvartal af 1999.

3.1. Børnepasning og folkeskole.

Dette afsnit beskriver udviklingen i de kommunale udgifter til henholdsvis børnepasnings- og folkeskoleområdet i perioden 1990 til 1999. Børnepasning dækker i denne sammenhæng funktion 3.05 samt funktionerne 5.10-5.19 i det kommunale budget- og regnskabssystem, mens folkeskole dækker funktionerne 3.01-3.12, eksklusiv funktion 3.05. Afsnittet vil beskrive udviklingen på både drifts- og anlægssiden, ligesom der vil blive sammenlignet med den tilsvarende udvikling i børnetallet. Derudover vil nettodriftsudgifterne blive opdelt i 4 kategorier, som følger Danmarks Statistiks landdistriktsdefinition:

- Landkommuner: Kommuner, hvis største by pr. 1. januar 1994 havde mindre end 3.000 indbyggere, og som ikke er udkantskommuner. I alt 76 kommuner.

- Udkantskommuner: Landkommuner, hvis største by i 1984 havde mindre end 3.000 indbyggere, og som ligger mere end 40 km. fra nærmeste stærke geografiske center og som er beliggende mere end 30 km. fra nærmeste geografiske center i øvrigt. I alt 33 kommuner.

- Bykommuner i Hovedstadsområdet: Kommuner i Hovedstadsområdet, som ikke er en land- eller udkantskommuner. I alt 44 kommuner.

- Bykommuner udenfor Hovedstadsområdet: Kommuner uden for Hovedstadsområdet, som ikke er land- eller udkantskommuner. I alt 122 kommuner.

Det skal bemærkes, at der for årene 1990 til 1998 er anvendt regnskabstal, mens stjernen for 1999 indikerer, at der her er anvendt bud-

gettal. Alle udgifter og indtægter er desuden vist i 1999-pris- og løn-niveau, således at alle stigninger/fald er reale.

Drift

Tabel 3.1.1. viser udviklingen nettodrifudsudgifterne til børnepasning for de seneste 10 år. Siden 1990 er udgifterne steget fra knap 14 mia. kr. til 21,4 mia. kr. i 1999, en realstigning på 52,7 pct. Udgifterne er realt steget i alle årene. De største årlige realvækster findes for årene 1993 og 1994 med stigninger på henholdsvis 7,3 pct. og 7,2 pct., mens nettodrifudsudgifterne i 1995 kun steg med 0,4 pct.

Tabel 3.1.1. Udviklingen i nettodrifudsudgifterne til børnepasning i perioden 1990-99				
	Samlede udgifter		Udgifter pr. 0-10 årig	
	mio. kr.	pct.	kr.	pct.
1990	13.986		22.676	
1991	14.645	4,7	23.548	3,8
1992	15.581	6,4	24.717	5,0
1993	16.721	7,3	25.888	4,7
1994	17.929	7,2	27.121	4,8
1995	18.001	0,4	26.452	-2,5
1996	19.070	5,9	27.140	2,6
1997	20.032	5,0	27.902	2,8
1998	21.111	5,4	28.919	3,6
1999*	21.352	1,1	28.865	-0,2

Kilde: Danmarks Statistik samt beregninger i Indenrigsministeriet.

*:Budgettal

Nettodrifudsudgifterne pr. 0-10 årig viser i perioden samme tendens til reale stigninger; den samlede realstigning fra 1990 til 1999 er dog kun på 27,3 pct.(fra 22.676 kr. pr. 0-10 årig i 1990 til 28.865 kr. i 1999), hvilket skyldes, at antallet af 0-10 årige i perioden er steget med ca. 123.000 eller 19,9 pct.

Figur 3.1.1. illustrerer sammenhængen mellem de samlede nettodrifftsudgifter og børnetallet. Det ses, at væksten i de samlede nettodrifftsudgifter nogenlunde følger stigningen i antallet af 0-10 årige, dog med undtagelse af årene 1992-1994, hvor nettodrifftsudgifterne stiger forholdsmæssigt mere end børnetallet, jfr. også tabel 3.1.1.

Af tabel 3.1.2. fremgår den tilsvarende udvikling i nettodrifftsudgifterne på folkeskoleområdet. I 1990 var de samlede nettodrifftsudgifter til folkeskolen godt 23 mia. kr. mens niveauet i 1999 var 25,7 mia. kr. svarende til en realstigning over hele perioden på 11,3 pct. Nettodrifftsudgifterne på folkeskoleområdet faldt realt med 2,5 pct. fra 1990 til 1992. I samme periode faldt antallet af 7-16 årige fra ca. 633.000 til ca. 597.000 svarende til et fald på 6 pct. Således har der alligevel været en realstigning i nettodrifftsudgifterne pr. elev i perioden. De samlede nettodrifftsudgifter på folkeskoleområdet har vist en positiv vækstrate fra 1992 og frem.

For årene 1990 til 1995 er nettodrifftsudgifterne pr. 7-16 årig steget relativt mere end de samlede nettodrifftsudgifter, mens det omvendte er tilfældet for årene 1996 til 1999. Årsagen er udviklingen i antal 7-16 årige, som er illustreret i figur 3.1.2. Figuren illustrerer, at de samlede nettodrifftsudgifter er steget fra 1992 til 1995 på trods af, at antallet af 7-16 årige i samme periode er faldet. Fra 1996 og frem har der igen været en positiv vækst i antallet 7-16 årige.

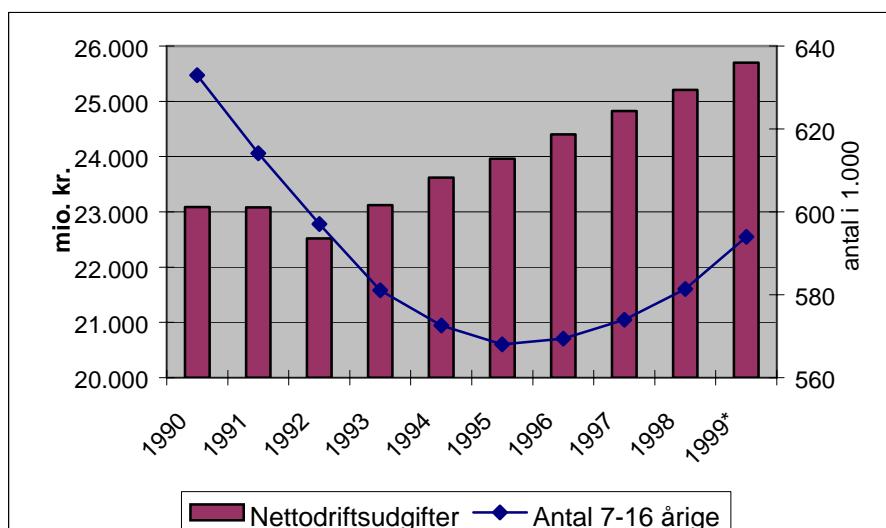
Figur 3.1.1. Udviklingen i de samlede nettodriftsudgifter og antal 0-10 årige.

Tabel 3.1.2. Udviklingen i nettodriftsudgifterne til folkeskolen i perioden 1990-99				
	Samlede udgifter		Udgifter pr. 7-16 årig	
	mio. kr.	pct.	kr.	pct.
1990	23.090		36.480	
1991	23.080	0,0	37.581	3,0
1992	22.517	-2,4	37.714	0,4
1993	23.120	2,7	39.787	5,5
1994	23.617	2,1	41.245	3,7
1995	23.960	1,5	42.181	2,3
1996	24.400	1,8	42.853	1,6
1997	24.826	1,7	43.252	0,9
1998	25.204	1,5	43.350	0,2
1999*	25.696	2,0	43.263	-0,2

Kilde: Danmarks Statistik samt beregninger i Indenrigsministeriet.

*:Budgettal

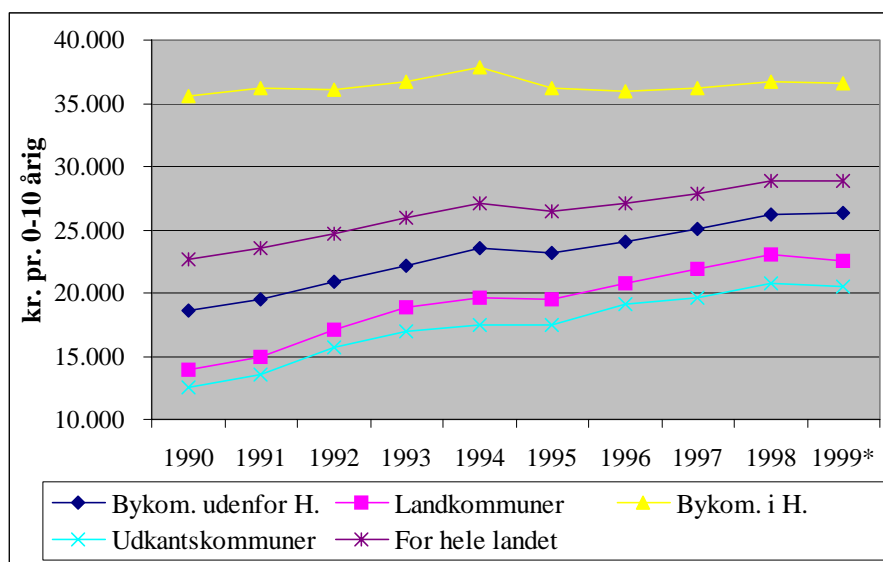
Figur 3.1.2. Udviklingen i de samlede nettodriftsudgifter og antal 7-16 årige.

De ovennævnte figurer og tabeller har beskrevet nettodriftsudgifterne for alle kommuner under ét. I figur 3.1.3. og figur 3.1.4. er nettodriftsudgifterne til henholdsvis børnepasning pr. 0-10 årig og folkeskole pr. 7-16 årig illustreret for de 4 kommunekategorier: udkantskommuner, landkommuner, bykommuner uden for hovedstadsområdet samt bykommuner i hovedstadsområdet.

Det fremgår tydeligt, at kommunerne i hovedstadsområdet har de største udgifter til børnepasning pr. barn og til folkeskole pr. barn. I 1999 er der budgetteret med 36.612 kr. pr. 0-10 årig til børnepasning, sammenlignet med kun 20.497 kr. for udkantskommunerne. Tilsvarende budgetterer kommunerne i hovedstadsområdet i 1999 med 48.086 kr. pr. 7-16 årig i folkeskolen, mens bykommuner uden for hovedstadsområdet er billigst med 41.256 kr. pr. 7-16 årig. Det er således i høj grad bykommunerne i Hovedstadsområdet, der trækker de gennemsnitlige nettodriftsudgifter op, idet alle de 3 andre kategorier ligger under landsgennemsnittet

Figur 3.1.3. Nettodriftsudgifter til børnepasning pr. 0-10 årig fordelt efter kommunekategorier.

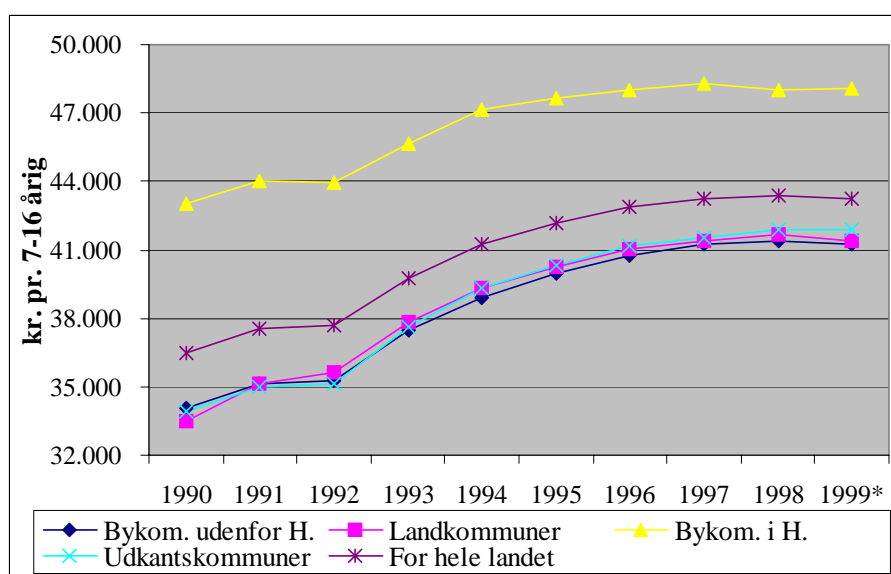

Figur 3.1.4. Nettodriftsudgifter til folkeskole pr. 7-16 årig fordelt efter kommunekategorier.

Spredningen i nettodriftsudgifterne er størst for børnepasningsområdet. Her ligger udgifterne for kommunerne i hovedstadsområdet 26,8 pct. over landsgennemsnittet, mens udgifterne i udkantskommunerne ligger 29,0 pct. under landsgennemsnittet. Tendensen gennem 90'erne har dog været, at udgifterne har nærmet sig landsgennemsnittet. Eksempelvis var udgifterne til børnepasning for kommuner i hovedstadsområdet i 1990 57,0 pct. over landsgennemsnittet mod som nævnt kun 26,8 pct. over gennemsnittet i 1999.

Anlæg

Anlægsaktiviteten på henholdsvis børnepasnings- og folkeskoleområdet fremgår af tabellerne 3.1.3. og 3.1.4. Nettoanlægsudgifter har på begge områder generelt haft tendens til relativt store procent-vise udsving fra år til år. På børnepasningsområdet har nettoanlægsudgifterne haft en stigende tendens fra i 1990 at ligge på knap 0,6 mia. kr. til i

1996 at ligge på 1,6 mia. kr. for derefter at falde igen til et niveau på

Tabel 3.1.3.: Udviklingen i anlægsudgifterne på børnepasningsområdet i perioden 1990 til 1999

	Bruttoanlægsudgifterne		Bruttoanlægsindtægter		Nettoanlægsudgifterne	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
1990	597,2		15,0		582,1	
1991	439,7	-26,4	7,4	-50,6	432,3	-25,7
1992	628,8	43,0	13,6	82,6	615,2	42,3
1993	902,7	43,6	12,2	-10,2	890,5	44,7
1994	721,5	-20,1	4,1	-66,5	717,4	-19,4
1995	890,8	23,5	15,4	276,4	875,4	22,0
1996	1.648,3	85,0	31,9	107,4	1.616,4	84,6
1997	1.559,3	-5,4	124,6	290,8	1.434,6	-11,2
1998	1.099,8	-29,5	16,6	-86,7	1.083,2	-24,5
1999*	699,4	-36,4	1,0	-94,0	698,4	-35,5

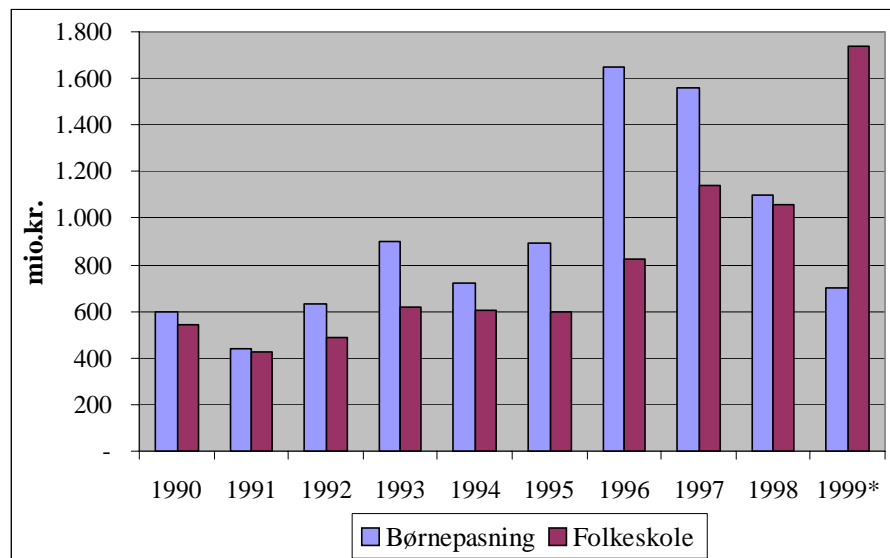
Tabel 3.1.4.: Udviklingen i anlægsudgifterne på folkeskoleområdet i perioden 1990 til 1999

	Bruttoanlægsudgifterne		Bruttoanlægsindtægter		Nettoanlægsudgifterne	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
1990	540,2		60,3		479,9	
1991	427,8	-20,8	51,8	-14,1	376,0	-21,7
1992	487,7	14,0	63,1	21,7	424,6	12,9
1993	617,3	26,6	17,9	-71,6	599,4	41,2
1994	603,1	-2,3	37,8	111,4	565,3	-5,7
1995	599,4	-0,6	21,5	-43,1	577,9	2,2
1996	823,5	37,4	12,6	-41,4	810,8	40,3
1997	1.140,6	38,5	22,4	77,8	1.118,1	37,9
1998	1.056,4	-7,4	382,9	1.608,1	673,6	-39,8
1999*	1.740,6	64,8	41,6	-89,1	1.699,0	152,2

1,1 mia. kr. i 1998. På folkeskoleområdet har nettoanlægsudgifterne ligeledes generelt haft en stigende tendens fra at udgøre knap 0,5 mia. kr. i 1990 til 1,1 mia. kr. i 1997. Derefter var der et fald til knap 0,7 mia. kr. i 1998 mens der igen for 1999 er budgetteret med nettoanlægsudgifter på 1,7 mia. kr. Især i de seneste par år har kommunerne haft relativt store anlægsindtægter på de nævnte områder. For at få et 'mere præcist' billede af kommunernes anlægsaktivitet er udviklingen i bruttoanlægsudgifterne illustreret i figur 3.1.5.

Det fremgår, at bruttoanlægsudgifterne på børnepassningsområdet har haft en svag stigende tendens fra 1990 til 1995. Derefter er der en voldsom stigning i 1996, hvorefter bruttoanlægsudgifterne igen begynder at falde. På folkeskoleområdet har der fra 1990 til 1998 igennem perioden været let stigende tendens i niveauet for bruttoanlægsudgifterne mens der er budgetteret med en noget større vækst i bruttoanlægsudgifterne for 1999.

Figur 3.1.5. Udviklingen i bruttoanlægsudgifter til børnepassning og folkeskole.

3.2 Kvartalsregnskab

Med henblik på at kunne foretage en forbedret vurdering af den aktuelle udvikling i den kommunale økonomi, er der fra og med 1999 indført kvartalsvise regnskaber for kommunerne og amtskommunerne.

I det følgende er foretaget en gennemgang af kommunernes og amtskommunernes regnskaber for første kvartal i 1999. De kvartalsvise regnskaber omfatter drift og anlæg, mens de finansielle poster ikke er omfattet.

Af nedenstående tabel 3.2.1. fremgår kommunernes og amtskommunernes nettoudgifter for første kvartal i 1999.

Tabel 3.2.1. Nettoudgifterne for 1. kvartal 1999					
mio. kr.	Amts-kommuner	Primær-kommuner	Kbh's Kommune	Frb. Kommune	Hele landet
Nettoudgifter 1. kvartal 1999	15.894	25.848	4.900	865	47.507
Nettoudgifter budget 1999	69.505	125.470*	22.862	3.900	221.738
Andel i procent	22,9	20,6	21,4	22,2	21,4
Nettodriftsudg. 1. kvartal 1999	15.632	25.548	4.772	839	46.791
Nettodriftsudgifter budget 1999	67.219	118.852	21.354	3.641	211.067
Andel i procent	23,3	21,5	22,3	23,0	22,2
Nettoanlægsudgifter 1. kvartal 1999	262	299	128	26	715
Nettoanlægsudgifter budget 1999	2.286	6.618*	1.508	259	10.671
Andel i procent	11,5	4,5	8,5	10,1	6,7

*: Primærkommunernes revurderede anlægsbudgetter for 1999.

Den kommunale sektor under ét har i 1. kvartal 1999 nettodrifts- og anlægsudgifter på godt 47,5 mia. kr. svarende til 21,4 pct. af de budgetterede nettodrifts- og anlægsudgifter for 1999. Nettodriftsudgifterne udgør i 1. kvartal 46,8 mia. kr. eller 22,2 pct. i forhold til det budgetterede. Af de samlede nettodrifts- og anlægsudgifter udgør nettodriftsudgifterne knap 98,5 pct. På anlægssiden har den kommunale sektor under ét i 1. kvartal anvendt 0,7 mia. kr., hvilket svarer til 6,7 pct. af de samlede budgetterede anlægsudgifter for 1999.

Amtskommunernes samlede nettodrifts- og anlægsudgifter udgør i 1. kvartal 15,9 mia. kr. svarende til 22,9 pct. af de budgetterede udgifter. For primærkommunerne er de samlede nettodrifts- og anlægsudgifter i 1. kvartal knap 25,9 mia. kr. svarende til 20,6 pct. af de budgetterede udgifter. Københavns og Frederiksberg Kommuner har haft nettodrifts- og anlægsudgifter i 1. kvartal på henholdsvis 4,9 mia. kr. og 0,9 mia. kr. svarende til andele i forhold til det budgetterede på 21,4 pct. og 22,2 pct.

Som det fremgår af tabel 3.2.1., er det fælles for alle sektorerne, at nettodriftsudgifterne i 1. kvartal ligger på 22-23 pct. i forhold til de budgetterede nettodriftsudgifter, mens anlægsudgifternes andel ligger noget lavere i forhold til budgetterne.

Driftssiden

Af tabellerne 3.2.2a.-3.2.2e. fremgår de kommunale sektorerers driftsindtægter og -udgifter for 1. kvartal. Udgifterne og indtægterne for 1. kvartal er desuden sat i forhold til de budgetterede beløb. Det skal bemærkes, at der i det følgende ikke er foretaget korrektioner for opgaveomlægninger mellem budget og regnskab.

I bilagene 11a-11e er de kommunale sektorerers udgiftsstruktur på driftssiden illustreret. I tabellerne er fordelingen i henholdsvis bruttodriftsudgifterne og bruttodriftsindtægterne sammenlignet med fordelingen i budgettet.

Tabel 3.2.2a. Hele landets driftsudgifter- og indtægter i 1. kvartal 1999

Mio. kr.	Udgifter	pct.*	Indtægter	pct.*	Netto	pct.*
Byudvikl., bolig- og miljøforanstaltn.	2.493	20,8	5.000	49,5	-2.507	-133,2
Forsyningsvirks. mv.	4.187	20,5	4.392	23,4	-205	-12,5
Vejvæsen	966	18,4	122	17,4	845	18,5
Undervisning og kultur	11.676	24,1	1.195	21,0	10.481	24,5
Sygehusvæsen og sygesikring	11.212	21,5	457	16,0	10.754	21,9
Social- og sundhedsvæsen	33.210	23,3	11.859	21,3	21.352	24,6
Administration mv.	6.654	24,8	581	22,3	6.073	25,0
I alt	70.398	22,9	23.606	24,5	46.792	22,2

*: Udgifterne/indtægterne sat i forhold til det budgetterede.

Den kommunale sektor under ét har som det fremgår af tabel 3.2.2a. i 1. kvartal af 1999 haft brutto-driftsudgifter på 70,4 mia. kr. og brutto-driftsindtægter på 23,6 mia. kr. Social- og sundhedsvæsenet er det mest udgiftstunge område. I 1. kvartal udgør nettodriftsudgifterne på dette område knap 21,4 mia. kr. svarende til 45,6 pct. af de samlede nettodriftsudgifter. Dernæst følger henholdsvis områderne for sygehusvæsen og sygesikring samt undervisning og kultur, hvor nettodriftsudgifterne i 1. kvartal udgør henholdsvis 23,0 pct. og 22,4 pct. af de samlede netto- driftsudgifter.

Amtskommunerne har i 1. kvartal haft bruttodriftsudgifter på 17,8 mia. kr. svarende til 22,1 pct. af de samlede budgetterede bruttodriftsudgifter. Derimod udgør amtskommunernes brutto- driftsindtægter på knap 2,2 mia. kr. kun 16,2 pct. af de budgetterede bruttodriftsindtægter.

Tabel 3.2.2b. Amtskommunernes driftsudgifter- og indtægter i 1. kvartal 1999

Mio. kr.	Udgifter	pct.*	Indtægter	pct.*	Netto	pct.*
Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltn.	69	11,5	14	16,7	54	10,6
Forsyningsvirks. mv.	374	24,4	76	20,9	297	25,4

Vejvæsen	197	14,8	15	13,0	182	14,9
Undervisning og kultur	2.330	23,8	291	17,0	2.039	25,2
Sygehusvæsen og sygesikring	10.055	22,2	458	16,1	9.597	22,6
Social- og sundhedsvæsen	3.777	21,7	1.283	15,8	2.494	26,8
Administration mv.	1.002	21,7	35	20,4	968	21,7
I alt	17.804	22,1	2.172	16,2	15.632	23,3

*: Udgifterne/indtægterne sat i forhold til det budgetterede.

For amtskommunerne er det som forventet områderne for sygehusvæsen og sygesikring, der er de vægtigste udgiftsområde. Disse områder står for 61,4 pct. af amtskommunernes samlede nettodriftsudgifter i 1. kvartal efterfulgt af social- og sundhedsvæsen (15,7 pct.) og undervisningsområdet (13,0 pct.).

På områderne for henholdsvis byudvikling mv. og vejvæsen ligger såvel udgifterne som indtægterne væsentligt lavere i forhold til de budgetterede beløb sammenlignet med de øvrige områder.

Primærkommunernes bruttodriftsudgifter og bruttodriftsindtægter i 1. kvartal udgør henholdsvis knap 44,2 mia. kr. og godt 18,6 mia. kr. svarende til andele i forhold til det budgetterede på henholdsvis 23,7 pct. 27,5 pct.

Tabel 3.2.2c. Primærkommunernes driftsudgifter og indtægter i 1. kvartal 1999						
Mio. kr.	Udgifter	pct.*	Indtægter	pct.*	Netto	pct.*
Byudvikl., bolig- og miljøforanstaltn.	2.133	21,2	4.726	51,5	-2.592	-292,9
Forsyningsvirks. mv.	2.558	19,3	3.405	27,3	-846	-111,4
Vejvæsen	727	20,8	55	13,5	672	21,7
Undervisning og kultur	8.468	24,1	864	24,7	7.604	24,1
Social- og sundhedsvæsen	25.469	24,0	9.120	22,6	16.349	24,9
Administration mv.	4.827	25,8	465	24,8	4.362	25,9
I alt	44.183	23,7	18.634	27,5	25.548	21,5

*: Udgifterne/indtægterne sat i forhold til det budgetterede.

Social- og sundhedsområdet er langt det mest udgiftstunge område for primærkommunerne. Dette område står ca. 64,0 pct. af de samlede nettodriftsudgifter i 1. kvartal (57,6 pct. målt på bruttodriftsudgifterne). Det kan bemærkes, at på området for byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger ligger indtægterne væsentligt højere i forhold til de budgetterede beløb sammenlignet med de øvrige områder.

Københavns og Frederiksberg Kommuner har tilsammen i 1. kvartal haft bruttodriftsudgifter på godt 8,4 mia. kr. og bruttodriftsindtægter på 2,8 mia. kr. Nettodriftsudgifterne på social- og sundhedsområdet (2,5 mia. kr.) udgør 44,7 pct. af de samlede nettodriftsudgifter. Nettodriftsudgifterne på området for sygehusvæsen og sygesikring (knap 1,2 mia. kr.) udgør 23,4 pct.

Tabel 3.2.2d. Kbh.'s Kommunes driftsudgifter- og indtægter i 1. kvartal 1999						
Mio. kr.	Udgifter	pct.*	Indtægter	pct.*	Netto	pct.*
Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltn.	254	22,1	231	33,5	24	5,1
Forsyningsvirks. mv.	1.127	22,3	784	14,5	343	-91,4
Vejvæsen	31	8,4	51	32,0	-20	-9,6
Undervisning og kultur	724	25,5	25	9,0	699	27,3
Sygehusvæsen og sygesikring	976	17,2	-1	-3,1	977	17,3
Social- og sundhedsvæsen	3.381	20,4	1.289	20,3	2.093	20,5
Administration mv.	734	23,2	76	14,8	658	24,8
I alt	7.227	20,8	2.455	18,3	4.772	22,3

*: Udgifterne/indtægterne sat i forhold til det budgetterede.

Tabel 3.2.2e. Frb. Kommunes driftsudgifter- og indtægter i 1. kvartal 1999						
Mio. kr.	Udgifter	pct.*	Indtægter	pct.*	Netto	pct.*
Byudvikling, bolig- og	36	22,5	29	20,9	7	34,2

miljøforanstaltn.						
Forsyningsvirks. mv.	128	21,4	127	24,5	1	1,4
Vejvæsen	12	19,2	1	3,2	11	26,4
Undervisning og kultur	154	23,2	15	7,8	139	29,3
Sygehusvæsen og sygesikring	180	17,1	0	0,0	180	17,1
Social- og sundhedsvæsen	583	24,1	167	21,3	416	25,5
Administration mv.	91	23,6	6	13,1	85	24,9
I alt	1.184	22,2	345	20,3	839	23,0

*: Udgifterne/indtægterne sat i forhold til det budgetterede.

Anlægssiden

Af bilagene 11f-11j fremgår de kommunale sektorers anlægsudgifter og –indtægter for 1. kvartal 1999. Udgifterne og indtægterne for 1. kvartal er desuden sat i forhold til de budgetterede beløb.

Den kommunale sektor under ét havde i 1. kvartal bruttoanlægsudgifter på knap 1,9 mia. kr. og bruttoanlægsindtægter på godt 1,1 mia. kr. De kommunale sektorer har tilsammen for 1999 budgetteret med nettoanlægsudgifter på godt 0,7 mia. kr. Således udgør nettoanlægsudgifterne for 1. kvartal (0,7 mia. kr.) kun ca. 6,7 pct. af de samlede budgetterede nettoanlægsudgifter. Størstedelen af nettoanlægsudgifterne (0,4 mia. kr.) tilfalder social- og sundhedsområdet. Målt på bruttoanlægsudgifterne er området for byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger det største udgiftsområde (godt 0,7 mia. kr. mod godt 0,4 mia. kr. på social- og sundhedsområdet), men der har på dette område været bruttoanlægsindtægter på godt 0,5 mia. kr. Også på området for undervisning og kultur har der været store anlægsindtægter i 1. kvartal, nemlig godt 0,4 mia. kr.

Amtskommunerne har i 1. kvartal haft nettoanlægsudgifter på ca. 260 mio. kr. (bruttoanlægsudgifter på 290 mio. kr.). Ca. halvdelen af nettoanlægsudgifterne er tilfaldet sygehusområdet.

Primærkommunerne har 1. kvartal kun haft nettoanlægsudgifter på 0,3 mia. kr. dækkende over bruttoanlægsudgifter på 1,3 mia. kr. og brut-

toanlægsindtægter på 1,0 mia. kr. Som det var tilfældet med amtskommunerne, har også primærkommunerne haft store bruttoanlægsindtægter på områderne for henholdsvis byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger og undervisning og kultur (godt 0,4 mia. kr. begge steder). Social- og sundhedsområdet er det område, hvor nettoanlægsudgifterne har været størst; nemlig 0,3 mia. kr. Primærkommunernes samlede nettoanlægsudgifter i 1. kvartal udgør kun 4,5 pct. af sektorens samlede budgetterede nettoanlægsudgifter for 1999.

Københavns og Frederiksberg Kommuner har i 1. kvartal tilsammen haft nettoanlægsudgifter på godt 150 mio. kr. fordelt på godt 240 mio. kr. i bruttoanlægsudgifter og ca. 90 mio. kr. i nettoanlægsindtægter.

Udvalgte områder

I det følgende vil driftsudgifterne for 1. kvartal på nogle udvalgte områder blive nærmere belyst. Det drejer sig om de brugerfinansierede områder, sygehuse og sygesikring, børnepasning samt overførselsområderne.

Brugerfinansierede område.

Af nedenstående tabel 3.2.3a. fremgår primærkommunernes driftsudgifter og –indtægter på de brugerfinansierede områder.

Primærkommunerne har i 1. kvartal af 1999 haft bruttodriftsudgifter på de brugerfinansierede områder på godt 2,9 mia. kr. svarende til 17,7 pct. af de samlede budgetterede bruttodriftsudgifter på disse områder. Derimod har der været bruttodriftsindtægter på 7,3 mia. kr. svarende til hele 38,5 pct. af de budgetterede indtægter. Især på områderne for spildevandsanlæg, renovation og vandforsyning har bruttodriftsindtægterne været relativt store i 1. kvartal. Det samme er tilfældet for Københavns og Frederiksberg Kommuner jf. nedenstående tabel 3.2.3b.

Tabel 3.2.3a. Primærkommunernes driftsudgifter og –indtægter på de brugerfinansierede i 1. kvartal 1999

	Udgift	pct. *	Indtægt	pct. *	Netto	pct. *
0.50-0.57 Spildevandsanl.	434	16,4	1.972	48,7	-1.539	109,3
0.60-0.65 Renovation	630	19,0	2.176	63,8	-1.546	1.575,6
1.01 Gasforsyning	6	18,4	7	18,7	-1	21,4
1.02 El-forsyning	578	16,2	699	19,6	-121	1.228,2
1.03 Varmeforsyn.	1.117	19,4	1.693	26,6	-576	94,8
1.04 Vandforsyn.	197	13,6	771	48,8	-573	453,6
I alt	2.961	17,7	7.317	38,5	-4.356	193,3

*: Udgifterne/indtægterne sat i forhold til det budgetterede.

Tabel 3.2.3b. Københavns og Frederiksberg Kommuners driftsudgifter og –indtægter på de brugerfinansierede områder i 1. kvartal 1999

	Udgift	pct. *	Indtægt	pct. *	Netto	pct. *
0.50-0.57 Spildevandsanl.	66	20,5	151	35,1	-85	77,9
0.60-0.65 Renovation	17	26,3	31	42,4	-14	171,0
1.01 Gasforsyning	32	16,6	34	18,9	-2	-22,3
1.02 El-forsyning	589	23,5	204	7,2	385	-122,5
1.03 Varmeforsyn.	331	16,6	420	18,1	-89	26,4
1.04 Vandforsyn.	54	17,1	151	34,6	-97	79,7
I alt	1.089	20,2	992	15,8	97	-11,0

*: Udgifterne/indtægterne sat i forhold til det budgetterede.

Sygehuse og sygesikring

Det fremgår af tabellen 3.2.4., at amtskommunerne på sygehusområdet har haft nettodriftsudgifter i 1. kvartal på 7,7 mia. kr. svarende til 24,5 pct. af det budgetterede.

Tabel 3.2.4. Amtskommunernes driftsudgifter og -indtægter på sygehus- og sygesikringsområdet i 1. kvartal 1999

	Udgift	pct. *	Indtægt	pct. *	Netto	pct. *
4.01-4.40 Sygehuse	8.169	23,8	458	16,1	7.711	24,5
4.70-4.73 Sygesikring	1.886	17,1	0		1.886	17,1
heraf 4.70 grp. 03 medicin	630	17,0	0		630	17,0
Hovedkonto 4 i alt	10.055	22,2	458	16,1	9.597	22,6

*: Udgifterne/indtægterne sat i forhold til det budgetterede.

På sygesikringsområdet har nettodriftsudgifter været knap 1,9 mia. kr., hvilket udgør en andel på 17,1 pct. i forhold til budgettet for 1999.

Københavns og Frederiksberg Kommuner har i samme kvartal haft nettodriftsudgifter på sygehusområdet på 0,9 mia. kr. svarende til en andel i forhold til det budgetterede på 17,1 pct. På sygesikringsområdet har de to kommuner i 1. kvartal haft nettodriftsudgifter på knap 0,3 mia. kr. svarende til 17,7 pct. af det budgetlagte.

Børnepasning

Primærkommunerne har i 1. kvartal haft bruttodriftsudgifter på børnepasningsområdet på godt 6,6 mia. kr. og bruttodriftsindtægter på knap 2,0 mia. kr. På såvel udgiftssiden som indtægtssiden bemærkes det, at kvartalet ligger meget tæt på de 25 pct. i forhold til budget 1999.

Tabel 3.2.5a. Primærkommunernes driftsudgifter og -indtægter på børnepasningsområdet i 1. kvartal 1999

	Udgift	pct. *	Indtægt	pct. *	Netto	pct. *
3.05 Skolefritidsordninger	949	24,9	400	27,7	549	23,2
5.10-5.19 Dagleje, daginst. klubber for børn og unge	5.666	25,3	1.593	26,5	4.074	24,9
I alt	6.615	25,5	1.992	26,7	4.623	24,7

*: Udgifterne/indtægterne sat i forhold til det budgetterede.

Københavns og Frederiksberg Kommuner har haft i samme periode haft nettodriftsudgifter til børnepasning på godt 0,7 mia. kr. jf. tabel 3.2.5b.

Tabel 3.2.5b. Københavns og Frederiksberg Kommuner driftsudgifter og –indtægter på børnepasningsområdet i 1. kvartal 1999

	Udgift	pct. *	Indtægt	pct. *	Netto	pct. *
3.05 Skolefritidsordninger	23	32,2	7	24,1	16	37,8
5.10-5.19 Dagpleje, daginst. klubber for børn og unge	902	24,9	205	19,8	697	27,0
I alt	925	25,1	212	19,9	713	27,1

*: Udgifterne/indtægterne sat i forhold til det budgetterede.

Overførselsområdet

Af tabel 3.2.6a. fremgår de primærkommunale udgifter i 1. kvartal på de mest centrale overførselsområder.

Tabel 3.2.6a. Primærkommunernes driftsudgifter og –indtægter på overførselsområdet i 1. kvartal 1999

	Udgift	pct. *	Indtægt	pct. *	Netto	pct. *
5.01 Kontanthjælp	2.876	28,3	1.459	27,6	1.417	29,1
5.04 Kontanthjælp vedr. flygtninge	115	6,8	94	9,7	22	3,0
5.05 Aktiverede kontanthjælpsmodtagere	835	26,1	402	25,4	433	26,8
5.61 Introduktionsydelse	2	2,8	6	11,0	-4	-16,2
5.67-5.69 Førtidspensioner og personlige tillæg	2.529	23,2	1.390	24,7	1.140	21,7
5.71 Sygedagpenge	1.074	24,4	551	24,9	523	23,9
5.91 Boligsikring	418	24,3	215	23,5	203	25,2
5.92 Boligyldelse	1.490	25,7	1.094	25,1	396	27,4
I alt	9.340	24,6	5.210	24,8	4.130	24,4

*: Udgifterne/indtægterne sat i forhold til det budgetterede.

Primærkommunerne havde i 1. kvartal bruttodriftsudgifter på de ovennævnte overførselsområder på godt 9,3 mia. kr. og bruttodrifts-

indtægter på 5,2 mia. kr. således, at nettodriftsudgifter kom til at udgøre godt 4,1 mia. kr. Det bemærkes, at 61,9 pct. af nettodriftsudgifterne anvendes på områderne for kontanthjælp og førtidspensioner. Det kan ligeledes bemærkes, at på såvel udgiftssiden som indtægtssiden ligger kvartalet meget tæt på de 25 pct. i forhold til budget 1999 (bortset fra områderne for kontanthjælp vedrørende flygtninge og introduktionsydelse).

Københavns og Frederiksberg Kommuner har i kvartalet haft bruttodriftsudgifter til overførselsområderne på godt 1,5 mia. kr. og bruttodriftsindtægter på godt 0,9 mia. kr. således at nettodriftsudgifter kommer til at udgøre knap 0,6 mia. kr. Det er især udgifterne til kontanthjælp, der vægter meget i disse to kommuner, mens udgifterne til førtidspensioner og personlige tillæg vægter relativt mindre i forhold til de øvrige primærkommunerne. Dette afspejler sig også i udgifternes og indtægternes andele i forhold til de budgetterede beløb for disse to kommuner.

Tabel 3.2.6b. Københavns og Frederiksberg Kommuners driftsudgifter og -indtægter på overførselsområdet i 1. kvartal 1999

	Udgift	pct. *	Indtægt	pct. *	Netto	pct. *
5.01 Kontanthjælp	728	30,2	407	32,1	322	28,2
5.04 Kontanthjælp vedr. flygtninge	19	3,3	21	5,0	-2	-1,0
5.05 Aktiverede kontanthjælpsmodtagere	116	20,8	57	20,9	59	20,7
5.61 Introduktionsydelse	0		0		0	
5.67-5.69 Førtidspensioner og personlige tillæg	217	16,8	173	26,3	44	7,0
5.71 Sygedagpenge	109	24,5	56	24,6	54	24,3
5.91 Boligsikring	77	24,1	36	20,3	42	28,5
5.92 Boligyldelse	256	24,3	184	23,2	72	27,7
I alt	1.523	22,9	933	24,5	589	20,8

*: Udgifterne/indtægterne sat i forhold til det budgetterede.

Artsfordeling

Kommunernes og amtskommunernes udgifter og indtægter kan også specificeres på ressourceforbruget vha. de såkaldte hovedarter og arter.

Kommunernes og amtskommunernes ressourceforbrug i regnskab 1998 og for 1. kvartal 1999 fordelt på centrale arter fremgår af bilag 11k-11o.

Som det fremgår af bilagene, adskiller den forholdsmæssige artsfordeling sig ikke markant fra fordelingen fra regnskab 1998. På udgiftssiden gælder det for alle de kommunale sektorer, at hovedarterne 1 (lønninger) og 5 (tilskud og overførsler) vægter mest. Hovedart 1 udgør gennemsnitligt 45,4 pct. af udgifterne i 1. kvartal af 1999, mens hovedart 5 tilsvarende udgør 26,6 pct. Begge hovedarter udgør en relativt lidt større andel af udgifterne end tilfældet er for regnskab 1998.

Primærkommunerne ligger med hensyn til hovedarterne 1 og 5 tæt på landsgennemsnittet i kvartalet med andele på henholdsvis 45,4 pct. og 28,8 pct. (begge andele er lidt højere end i regnskab 1998).

For amtskommunerne udgør hovedart 1 klart den største udgiftspost i kvartalet med en andel på hele 52,0 pct., hvilket er godt 6 procentpoint mere end i regnskab 1998. Derimod udgør hovedart 5 kun 15,9 pct. i 1. kvartal, hvilket er lidt mindre i forhold til regnskabet for 1998.

For Københavns og Frederiksberg Kommuner gælder det også, at hovedarterne 1 og 5 vejer tungest på udgiftssiden. For Københavns Kommune udgør de to hovedarter cirka lige meget i 1. kvartal med andele på 32,4 pct. til hovedart 1 og 36,0 pct. til hovedart 5 af de samlede udgifter. Derimod udgør hovedart 5 hele 42,1 pct. for Frederiksberg Kommune, mens hovedart 1 kun udgør 25,6 pct.

4. Analyse- og udredningsarbejder m.v.

Dette afsnit omhandler forskellige analyse- og udredningsarbejder. Det drejer sig dels om Budget- og regnskabsudvalgets arbejde med at forbedre det kommunale budget- og regnskabssystem og dels om Indenrigsministeriets rapport vedrørende mellemkommunale takster og betalingssystemer under friere valg. Til sidst omtales arbejdet i Indenrigsministeriets Finansieringsudvalg med at udrede mulighederne for en forenkling for den kommunale finansiering.

4.1. Budget- og regnskabsudvalgets betænkning om det fremtidige budget- og regnskabssystem

Kommissorium

Budget- og regnskabsudvalget blev nedsat ved Indenrigsministerens skrivelse af 4. november 1997.

Budget- og regnskabsudvalget fik følgende kommissorium:

”I aftalerne af henholdsvis 11. og 16. juni 1997 med Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen indgår bl.a. følgende afsnit:

”I regi af Budget- og regnskabsrådet under Indenrigsministeriet gennemføres i samarbejde med de kommunale parter en udredning af mulighederne for at forbedre det kommunale budget- og regnskabssystem.

Sigtet med udredningen er at vurdere mulighederne for at gennemføre tilpasninger, således at budget- og regnskabssystemet i et samspil med de øvrige informationssystemer for de kommunale serviceydelser kan bidrage til bedre at løse informationsopgaven i form af gennemskuelige og sammenlignelige oplysninger. Vurderingen skal ske under hensyntagen til systemets øvrige funktioner, herunder den politiske prioritering og styringsopgaverne.”

I aftalerne med Københavns og Frederiksberg kommuner af henholdsvis 16. og 17. juni 1997 er der henvist til dette aftalepunkt.

Aftalepunktet skal i øvrigt ses i forlængelse af omtalen i ”Kommunalpolitisk redegørelse, maj 1997”, af behovet for en videreudvikling af budget- og regnskabssystemet bl.a. med henblik på bedre samspil med andre kilder til oplysninger om de kommunale serviceområder.

På denne baggrund nedsættes et udvalg, der får til opgave at overveje og fremkomme med forslag til grundlag for og indretning af det fremtidige budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner. Udvalget skal herunder stille forslag, der kan medvirke til at skabe et bedre samspil med andre informationssystemer.

Udvalgets overvejelser skal tage udgangspunkt i en redegørelse for den stedfundne udvikling på området, herunder de ændringer, der er sket på budget- og regnskabsområdet siden kommunalreformen. I redegørelsen for den stedfundne udvikling inddrages tillige udviklingen på området i andre lande samt relationerne til EU, i det omfang disse er af relevans for vurderingen af budget- og regnskabssystemet i Danmark.

Udvalget skal herudfra overveje de generelle rammer for det kommunale budget- og regnskabssystem og for systemets grundlæggende funktioner i forbindelse med den politiske prioritering og styringsopgaverne. I overvejelserne ønskes inddraget en vurdering af de budget- og regnskabsmæssige konsekvenser af den stedfundne og aktuelle udvikling i kommunestyret, som bl.a. er beskrevet i Indenrigsministeriets Betænkning nr. 1268 om fornyelse og effektivisering i den kommunale sektor. Der sigtes herved bl.a. til fokuseringen på kommunernes rolle som virksomhed i ”bestiller- og udførermodeller”, omkostningskalkulationer og -regnskaber i forbindelse med udbudsforretninger og varetagelse af opgaver for andre offentlige myndigheder m.v.

Udvalget skal herunder overveje, i hvilken udstrækning det vil være muligt at etablere et generelt bedre samspil mellem budget- og regnskabssystemet og andre informationssystemer. Der sigtes herved såvel til andre eksterne systemer som til interne ledelsesinformationssystemer, herunder til Budget- og regnskabssystemets mulig-

heder for at understøtte ledelsesinstrumenter som f.eks. kontraktstyring.

I sammenhæng hermed skal udvalget undersøge mulighederne for kvartalsvise regnskabsoplysninger fra kommuner og amtskommuner.

Det er endvidere som et led heri udvalgets opgave at overveje, hvorvidt der vil kunne ske en forbedring af opgørelsesenheder og -metoder i systemerne med henblik på, at der skabes større ensartethed. Det skal således indgå i udvalgets overvejelser, hvorledes gennemsigtheden og sammenligneligheden kommunerne imellem kan forbedres for såvel det politiske niveau som borgerne. Disse overvejelser forventes at indbefatte en gennemgang af forskellige kontoafsnit i den autoriserede kontoplan. I vurderingen af detaljeringsgraden af de enkelte kontoafsnit bør indgå en afvejning af fordele og ulemper ved generel budgetinformation overfor særindberetninger uden for budget- og regnskabsystemet.

Udvalget kan endelig inddrage bevillingsreglerne i arbejdet, herunder spørgsmålet om adgangen til overførsel af bevillinger mellem årene, samt indholdet af flerårsbudgetteringen.”

Budget- og regnskabsudvalgets arbejde

Budget- og regnskabsudvalget har afholdt 12 møder i perioden 4. november 1997 – 27. januar 1999.

Ud over de nævnte møder har udvalget den 15. januar 1998 været på et orienteringsbesøg i Nordjyllands Amt, hvor amtskommunen redegjorde for de anvendte ledelsesinformationssystemer.

Herudover har sekretariatet for udvalget afholdt møder vedrørende konkrete spørgsmål i forbindelse med budget- og regnskabssystemets struktur og kontoplan med Sundhedsministeriet, Miljø- og Energiministeriet og Socialministeriet.

Endelig har sekretariatet for udvalget indhentet oplysninger om budget- og regnskabssystemer i andre lande ved besøg i Oslo, Stockholm, Amsterdam og London.

Udvalget har den 30. april 1998 afgivet en statusrapport om udvalgets arbejde til indenrigsministeren. Statusrapporten er sendt til Finansministeriet med henblik på orientering af ”År 2005-udvalget”.

Budget- og regnskabsudvalget har i henhold til sit kommissorium særskilt overvejet spørgsmålet om, hvorvidt der vil kunne etableres et kvartalsvist indrapporteringsystem med henblik på løbende oplysninger om udviklingen i de kommunale indtægter og udgifter. Der blev i den forbindelse opnået enighed i udvalget om at igangsætte en indrapportering af kvartalsoplysninger på forsøgsbasis med virkning fra regnskabsåret 1999, således at det første år systemet er i brug betragtes som et test-år. De indhøstede erfaringer vil herefter kunne danne grundlag for en evaluering og implementering af systemet.

En meddelelse om omfanget og indholdet af de kvartalsvise indberetninger er fremsendt af Indenrigsministeriet til kommuner og amtskommuner i et brev af 2. december 1998. Når dette er sket allerede inden udvalget har afgivet sin betænkning, skyldes det hensynet til, at kommuner og amtskommuner i god tid inden systemet træder i kraft skal kunne tilrettelægge den edb-mæssige styring af de relevante data. Ønsket om en orientering er rejst af de kommunale parter i udvalget.

Sammenfatning af budget- og regnskabsudvalgets forslag og anbefalinger

Udvalget har ifølge sit kommissorium bl.a. haft til opgave at overveje de generelle rammer for det kommunale budget- og regnskabssystem, herunder systemets grundlæggende funktioner i forbindelse med den politiske prioritering og varetagelse af styringsopgaven.

Udvalget har med udgangspunkt i den regnskabsteoretiske litteratur overvejet styrkesider og begrænsninger ved henholdsvis et udgiftsbaseret regnskabssystem og et omkostningsbaseret regnskabssystem. Udvalget har på denne baggrund stillet forslag om, at det udgiftsbaserede

rede system bevares som grundlag, men at der gennemføres tre forslag til ændringer eller tilføjelser til systemet med henblik på en klarere omkostningsidentifikation. De tre forslag er følgende:

- at der sker en samling på én hovedkonto af de egentlige kommunale forsyningsvirksomheder (gas- og varmforsyning, elforsyning, vandforsyning samt spildevandsafledning og renovation).

I forbindelse hermed foreslår udvalget:

- at der foretages en integrering af grundlaget for takstberegningen på el-, gas- og varmeområdet i selve registreringen i budget- og regnskabssystemet. Til dette formål er foreslået en ny kontostruktur for forsyningsvirksomhederne med elementer til registrering af omkostningerne til takstberegningen. Disse dækker de forhold omkring takstberegningen, som i dag skal indberettes til El- og Gasprisudvalget henholdsvis Gas- og varmeprisudvalget.
- da udvalget har baseret sine forslag til en ny kontostruktur på den nugældende lovgivning, anbefales det, at de stillede forslag til nye konteringsregler på el- og gasområdet afventer en afklaring af den fremtidige organisation af disse områder.
- at man for de øvrige forsyningsområder autoriserer en mere overordnet konteringsstruktur med henblik på, at takstberegningerne – der her ikke er regelbestemte som ovenfor – kan finde sted inden for budget- og regnskabssystemet.
- at der indføres en statusopgørelse for fysiske aktiver med sigte på at tilvejebringe et bredere og mere langsigtet perspektiv i budget- og regnskabssystemet.

I forbindelse hermed foreslår udvalget:

- at der fastsættes regler om registrering af kommunens fysiske aktiver i en til regnskabet knyttet statusopgørelse. Registreringen er frivillig i en to-årig periode, hvorefter Budget- og regnskabsrådet

foretager en evaluering af erfaringerne. For forsyningsområder er registreringen dog autoriseret fra periodens begyndelse.

- at statusopgørelsen for fysiske aktiver afgrænses til operative aktiver som grunde, ejendomme, driftsmidler m.v., der anvendes i produktionen vedrørende daginstitutioner, skoler m.v. og omsætningsaktiver som ubebyggede grunde og ejendomme, der er – eller på et tidspunkt bliver – bestemt for salg.
- at værdiansættelsen og statusopgørelsen generelt udarbejdes – ligesom regnskabet – efter den kommunale ledelses bedste skøn. Værdiansættelsen på forsyningsområdet skal dog ske på grundlag af de regler, der gælder for takstfastsættelsen.
- at denne ”metodefrihed” afgrænses i nogle vejledende retningslinier for ”god regnskabsskik” ved optagelse af aktiver på status. Værdiansættelsen af de fysiske aktiver bør altid tage udgangspunkt i den historiske anskaffelsesværdi.
- at den nuværende ejendomsfortegnelse herefter gøres frivillig for kommunerne, da de kommunale ejendomme i vidt omfang vil fremgå af statusopgørelsen.
- at der for kontoplanen som helhed indføres kontofaciliteter til registrering af omkostninger, hvorved der f.eks. vil kunne knyttes en direkte korrespondance mellem registreringen af afskrivninger og værdiansættelsen i statusopgørelsen for de fysiske aktiver.

I forbindelse hermed gør udvalget opmærksom på følgende:

- at der er tale om en frivillig ordning, hvor der indføres nogle kontofaciliteter, der reserveres til omkostningsregistreringer, uden at dette påvirker budget- og regnskabssystemets grundlæggende funktioner, især bevillingsfunktionerne.
- at der udarbejdes vejledende regler for omkostningsregistrering og omkostningsberegning, som optages i ”Budget- og regnskabssystemet for kommuner og amtskommuner”.

Udvalget har på baggrund af overvejelserne i forbindelse med de ovennævnte forslag foretaget en gennemgang af kontoplanens generelle og konkrete dele.

Vedrørende bevillingsreglerne, herunder især spørgsmålet om adgang til overførsel af bevillinger mellem budgetårene, har udvalget fundet at kunne tilslutte sig de konklusioner, som udvalget bag betænkning nr. 1172 nåede frem til, idet udvalget finder, at de nuværende regler virker på en hensigtsmæssig måde. Udvalget har imidlertid i den forbindelse foreslået:

- at der indføres en oversigt til regnskabet over de beløb, som kommunalbestyrelsen i forbindelse med regnskabsaflæggelsen har besluttet at genbevilde i forbindelse med tilkendegivelse om overførselsadgang.

Udvalget har dernæst set på dels generelle bogføringsforhold og dels de tværgående konteringsforhold i budget- og regnskabssystemet, dvs. de konteringsforhold, som er generelle for alle dele af kontoplanen. Udvalget har anbefalet følgende:

- at der under henvisning til bogføringsloven på de områder, hvor det er relevant, udarbejdes "parallelle" regler om bogføringen i kommuner og amtskommuner. Bestemmelserne indføres i "Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner".
- at der på udvalgte områder i regnskabet sigtes mod en autorisation af registreringen af omkostningssted – dvs. de enkelte institutioner, foranstaltninger o.lign. – i kontoplanen. Der er i den forbindelse som relevante områder peget på f.eks. folkeskoleområdet samt daginstitutioner og skolefritidsordninger.
- at de arter vedrørende mellemkommunale betalinger, overførsler og tjenestemandspensioner m.v., som gik ud af budgettet efter betænkning nr. 1172, genautoriseres i budgettet.

Danmarks Statistiks repræsentant i udvalget har oplyst, at Danmarks Statistik ikke for nærværende ser sig i stand til at inddrage registrerin-

gen af omkostningssted i forbindelse med den statistiske opgørelse af de kommunale og amtskommunale regnskaber. Dette må med andre ord ske som en ekstern serviceopgave.

På denne baggrund er udvalget af den opfattelse, at registreringen på omkostningssteder for udvalgte institutionstyper forudsætter en afklaring af de finansieringsmæssige forhold.

Udvalget har foretaget en gennemgang af de enkelte hovedkonti med henblik på forslag til ændringer og justeringer. Forslagene har været drøftet med de berørte ministerier, herunder især Socialministeriet, Sundhedsministeriet, Miljø- og Energiministeriet samt Trafikministeriet.

Udvalget har stillet følgende forslag:

- På hovedkonto 1 foreslås funktion 1.05 Slagtehus og kødkontrol nedlagt og det undersøges om grupperingerne vedrørende gebyr for genanvendelsesordninger og salg af genanvendelige materialer ligeledes kan nedlægges.
- På hovedkonto 2 foreslås, at der nedsættes en teknisk arbejdsgruppe med henblik på vurdering af et mere detaljeret registreringsforslag for vejområdet.
- På hovedkonto 3 foreslår udvalget ændringer på 3 konkrete områder vedrørende henholdsvis funktioner og grupperinger på folkeskolens område, pædagogiske grunduddannelser samt en ny hovedfunktion for registreringer vedrørende befordring af elever.
- På hovedkonto 4 foreslås indført en ny funktion 4.02 Psykiatriske sygehuse og afdelinger, som hermed udskilles fra den hidtidige registrering under funktion 4.01 Sygehuse.
- For hovedkonto 5 har udvalgets overvejelser bygget på, at denne hovedkonto i 1998 har været genstand for en større omlægning i forbindelse med ikrafttræden af de nye sociale love. Udvalget har dog stillet forslag om, at der med oprettelse af to nye funktioner

sker en adskillelse af registreringen af udgifterne til indsatsen for henholdsvis sindslidende og udviklingshæmmede, fysisk handicappede m.v. på det amtskommunale område. Endvidere har udvalget foreslået visse mindre ændringer med sigte på, at driftsudgifterne i forbindelse med aktivering af kontanthjælpsmodtagere kan opgøres særskilt.

- På hovedkonto 6 har udvalget foreslået, at der på funktion 6.51 Sekretariat og forvaltninger sker en udskillelse på grupperinger af særlige veldefinerede administrative funktionsområder som miljøtilsyn, skatteligning m.v. Med tilknytning til det administrative område i øvrigt foreslår udvalget, at der udarbejdes et sæt af vejledende kontoplaner, der indeholder en generel opsplitning af udgifter og indtægter vedrørende henholdsvis administrative og udførende aktiviteter på hele hovedkonto 0-6. De vejledende kontoplaner søges udbredt blandt et antal kommuner og amtskommuner, så der kan opnås et erfaringsgrundlag for en vurdering af hele regelsættet omkring registrering af administrative udgifter.
- På de finansielle konti på hovedkonto 7, 8 og 9 har udvalget foreslået, at checkdisponible indskud, anfordringsindskud samt tidssindskud i forbindelse med en ændring af lånereglerne samles på én funktion i kontoplanen.

Udvalget har foretaget en gennemgang af oversigterne til budget- og regnskabssystemet med henblik på overvejelser om udformningen og anvendelsen af disse. Konklusionen på gennemgangen for så vidt angår budgetterne er:

- at hovedparten af oversigterne er hensigtsmæssigt udformet og opfylder vigtige formål – både for kommunerne og de centrale myndigheder. Behovet for ændringer i de eksisterende oversigter er derfor begrænset.
- at indholdet i sammendraget bør tilpasses behovet i flerårsbudgetteringen og suppleres med en sammenfatning med opdeling på

områderne: brugerfinansieret virksomhed, serviceydelser og administration samt indkomstoverførsler med enkelte underopdelinger.

- at der udarbejdes en ny autoriseret oversigt for fælleskommunale virksomheder til indberetning af nogle centrale udgifts- og indtægtsoplysninger – samt eventuelle nøgletal i øvrigt – vedrørende budgettet.
- at der for personaleoversigten sker en entydig fastlæggelse af årsværk.
- at takstoversigtens indhold delvis autoriseres.

Udvalget har set på mulighederne for at der indføres nye oversigter vedrørende de kvantitative og kvalitative forudsætninger for budgettet.

Udvalget peger på følgende muligheder for at forbedre informationen herom:

- en gennemførelse af udvalgets forslag om en autorisation af omkostningssted på udvalgte områder, jf. ovenfor indebærer en entydig identifikation af den enkelte institution eller foranstaltning. Dette giver adgang til at sammenkæde budgettets økonomioplysninger med plads- og ressourceoplysninger m.v. i de informations-systemer, der registrerer oplysninger på den enkelte institution.
- at der sker en koordinering af de oplysninger om budgettet og forudsætningerne, som i dag indkaldes ad hoc af ministerierne og de kommunale parter. Der er her tale om oplysninger, som ikke indgår i autoriserede oversigter til budgettet, men besluttet konkret år for år.
- at fastlæggelsen af denne årlige informationsindsamling sker i Budget- og regnskabsrådet i umiddelbar forlængelse af indgåelsen af de økonomiske aftaler, og at informationsindsamlingen herefter koordineres i Indenrigsministeriet.

- at der i denne informationsindsamling medtages oplysninger, der beskriver, hvorledes udgifter og indtægter i budgettet er påvirket af indgåelsen af leasingarrangementer, herunder sale-and-lease-back arrangementer (samt at en redegørelse herfor i øvrigt optages i bemærkningerne til budgettet).
- at der sker en udbygning af Indenrigsministeriets kommunale nøgletal i dennes elektroniske udgave, således at der sikres den størst mulige anvendelsesflade for denne koordination af informationerne om de kommunale serviceområder.

Udvalget har for så vidt angår de i dag eksisterende oversigter til regnskabet alene fundet grundlag for at foreslå, at ejendomsfortegnelsen gøres frivillig for kommuner og amtskommuner i forbindelse med indførelse af status for de fysiske aktiver, samt at det bliver gjort obligatorisk for kommuner og amtskommuner i garanti- og eventualretighedsfortegnelsen at optage en redegørelse for de forpligtelser, som kommunen eller amtskommunen er pålagt i forbindelse med leasingarrangementer, herunder sale-and-lease-back arrangementer.

Udvalget foreslår herudover tre nye oversigter til regnskabet:

- En autoriseret regnskabsoversigt for de fælleskommunale virksomheder svarende til den, som ovenfor er foreslået indført for budgettet.
- En oversigt over omfanget af uforbrugte bevillinger for det afsluttede regnskabsår, som i henhold til kommunalbestyrelsens tidligere tilkendegivelser er besluttet genbevilget i budgetåret. Der stilles ikke særlige formkrav til denne oversigt.
- En oversigt for de enkelte sygehuse på funktion 4.01, som indeholder en opsplitting af disses udgifter og indtægter og som erstatter det særlige indberetningssystem (DRG), der findes i dag.

Udvalget har i forbindelse med gennemgangen af oversigterne til regnskabet fundet anledning til mere generelt at overveje de forelig-

gende bestemmelser omkring regnskabet indhold og præsentation. En gennemførelse af udvalgets forslag, som gengivet ovenfor, vil således kræve en vis præcisering af de indholdsmæssige krav til regnskabet. Dette gælder navnlig forslaget om registrering af fysiske aktiver. Der bør således i noter til statusopgørelsen i regnskabet gives oplysninger om de anvendte metoder og principper.

Også på visse andre punkter har udvalget fundet grund til at foretage en tilnærmelse af reglerne for regnskabsaflæggelse i den kommunale sektor til den private sektor. Bestemmelser i årsregnskabsloven som lovens § 4 om ”god regnskabsskik” vil således også naturligt gælde for den kommunale sektor. Udvalget foreslår derfor:

- at Budget- og regnskabsrådet udformer regler om ”god regnskabsskik”, som herefter optages i ”Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner”.

Udvalget har noteret sig, at mange kommuner og amtskommuner i dag supplerer regnskabet med en årsberetning. Hertil kommer udviklingen af supplerende information uden for rammerne af det traditionelle regnskab. Der tænkes på forskellige elementer som ”Grønt regnskab”, ”Etisk regnskab”, ”Videnregnskab” og ”Balanced scorecard”, hvor sidstnævnte er et redskab for at inddrage ”bløde værdier” som kundetilfredshed og medarbejdertrivsel i regnskabsvurderingen sammen med de mere ”hårde” økonomidata.

Udvalget finder, at det vil ligge i naturlig forlængelse af den informationspolitiske udvikling, at der foretages en fornyelse af regelsættet omkring indholdet af det kommunale regnskab, som bl.a. indebærer optagelse af regler om udarbejdelse af en egentlig årsberetning i tilknytning til regnskabet.

Reglerne bør fastsætte det mere principielle indhold af årsberetningen, mens den konkrete udmøntning og præsentationsform bør overlades til den enkelte kommune og amtskommune.

Udvalget foreslår:

- at der gennemføres et projekt med at indsamle erfaringer for inddragelse af de ovennævnte elementer af samspillet mellem kommuner eller amtskommuner og deres omgivelser – i bred forstand – i regnskabsaflæggelsen. På baggrund heraf kan dernæst fastsættes nærmere regler om kommunernes årsberetning.

Udvalget har endelig overvejet et indrapporteringssystem med henblik på, at der etableres en mere løbende information end i dag om udviklingen i de kommunale indtægter og udgifter. Opgaven er bl.a. begrundet i ønsket om at tilvejebringe et bedre grundlag for at kunne foretage konjunkturvurderinger, herunder med hensyn til de kvartalsvise drøftelser mellem regeringen og de kommunale parter.

Udvalget har anbefalet:

- et indrapporteringssystem baseret på kvartalsvist registrerede udgifter og indtægter. Oplysningerne forudsættes – for at de skal kunne anvendes i forbindelse med den løbende konjunkturvurdering – afgivet på samme detaljeringniveau og under de samme forudsætninger fra år til år. Udvalget foreslår, at der af hensyn til sammenligneligheden i de enkelte kommuners opgørelser indføres nogle enkle fælles regler for periodisering og afslutning af kvartalsregnskaberne.

Udvalget har allerede inden udvalgsarbejdets afslutning redegjort for sine overvejelser overfor Indenrigsministeriet, der efter forelæggelse for de kommunale parter har udsendt en meddelelse til kommuner og amtskommuner i brev af 2. december 1998. Det er således hensigten, at indrapporteringen af kvartalsvise regnskaber skal træde i kraft med virkning fra 1. januar 1999, idet det første år systemet er i brug betragtes som et test-år, hvorefter de indhøstede erfaringer vil kunne danne grundlag for en evaluering af systemet.

Det bemærkes, at udvalget i forbindelse med den foreslåede udbygning af informationsformidlingen i form af oversigter til budget og regnskab har fremhævet behovet for, at der etableres et elektronisk indberetningssystem.

Implementering

Budget- og regnskabsudvalgets betænkning har efterfølgende været inddraget i de kommunaløkonomiske forhandlinger. På denne baggrund er der efterfølgende udarbejdet en implementeringsplan, der skal danne grundlag for gennemførelsen af udvalgets forslag.

4.2. Mellekommunale takster og betalingssystemer under friere valg.

Indenrigsministeriet udgav i maj 1999 en rapport, der analyserer de mellekommunale takster og betalingssystemer under friere valg. Rapporten er udarbejdet af et udvalg med deltagelse af Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen, Københavns og Frederiksberg Kommuner, og Finans-, Kultur-, Social-, Undervisnings-, Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Rapporten ser på de aspekter af spørgsmålene om friere valg, der vedrører mellekommunale takster og betalingssystemer, herunder,

- redegør for de principielle og styringsmæssige forhold, der må tages med i betragtning, hvis der tilbydes borgerne mulighed for at vælge servicetilbud udenfor bopælskommunen, herunder sammenhæng mellem skattebetaling, takstniveau og serviceniveau,
- redegør for de regler og afregningsprincipper, som p.t. anvendes på det primærkommunale område i forhold til dagpasning af børn, ældreområdet, folkeskoleområdet og folkeoplysning,
- vurderer i hvilket omfang, der er behov for tilpasning eller udarbejdelse af regler for kommunernes afregning for ydelser, som stilles til rådighed for andre borgere.

I rapporten konkluderes bl.a.,

- at der i beregning af mellemkommunale takster generelt bør tages udgangspunkt i de kommunale gennemsnitsomkostninger.
- at der ved friere valg som udgangspunkt bør overvejes en vis egenbetaling for service, som ligger over bopælskommunens gennemsnitlige niveau, idet der dog ligeledes må overvejes eventuelle administrative hensyn.
- at det er afgørende vigtigt, at kommuners og amtskommuners mulighed for udgiftsstyring fortsat er mulig, selv efter introduktion af et friere valg. Dette hensyn kan i nogle tilfælde tilgodeses i udformningen af mellemkommunale takster og egenbetalinger, men derudover spiller den enkelte kommunes eller amtskommunes udformning af sit finansieringssystem i forhold til institutionerne en rolle. Endelig kan det være nødvendigt at have en styringsmulighed i forhold til borgernes samlede efterspørgsel.
- at et friere valg kan kombineres med en vis taxameterstyring, men at der stadig vil være behov for budgetrammerstyring. Det kan således være nødvendigt på områder med stor budgetusikkerhed at fastsætte et loft over aktiviteten eller bevillingen.
- at der i forbindelse med fastsættelse af mellemkommunale takster og betalinger ved friere valg over kommunegrænserne på områder med visitation, må overvejes introduktion af ydelsesbeviser som styringsredskab for de enkelte kommunalbestyrelser og amtsråd.
- at information om eksistens af valgmuligheder under et friere valg er vigtig.

Rapporten finder på baggrund af ovenstående konklusioner behov for tilpasning og udarbejdelse af regler for kommunernes afregning for ydelser, som stilles til rådighed for andre borgere på områderne for dagtilbud til børn, praktisk og personlig hjælp og folkeskoler. På disse områder fremlægges en række mulige modeller for de mellemkommunale takster og betalingssystemer under frit valg.

I de fremlagte modeller er det et grundlæggende princip, at en eventuel forskel i udgifterne på de valgte serviceydelser mellem kommunerne i videst mulig omfang betales af borgeren gennem en egenbetaling, således at frit valg ikke medfører udgiftsskred i kommunerne.

På området for dagtilbud til børn fremlægges således bl.a. en model, hvor den mellemkommunale takst ved frit valg fastlægges ud fra udfører kommunens gennemsnitlige bruttoudgift pr. passet barn således, at udfører kommunen ikke påføres udgifter ved at modtage børn til pasning fra andre kommuner. I de tilfælde hvor udfører kommunens gennemsnitlige bruttoudgift pr. passet barn er højere end bopælskommunens tilsvarende udgift, pålægges forældrene en egenbetaling til bopælskommunen, der svarer til udfører kommunens forældrebetaling, plus forskellen mellem udfører kommunens og bopælskommunens gennemsnitlige nettoudgift pr. passet barn. Herved vil bopælskommunen, i lighed med udfører kommunen, ikke blive påført udgifter ved det frie valg på området.

Tilsvarende på området for praktisk og personlig hjælp fremlægges en model, hvor den mellemkommunale takst fastlægges ud fra udfører kommunens udgifter pr. ydelse således, at udfører kommunen ikke påføres udgifter ved at yde praktisk og personlig hjælp til borgere fra andre kommuner. I de tilfælde, hvor udfører kommunens gennemsnitlige udgifter pr. ydelse til hjælpen er højere end bopælskommunens pålægges borgeren en egenbetaling til bopælskommunen, der svarer til forskellen mellem udfører kommunens og bopælskommunens udgifter pr. ydelse. I denne egenbetaling vil endvidere indgå udgifter til eventuel længere kørselstid som følge af servicering over kommunegrænserne.

Da mange kommuner har ventelister til et dagpasningstilbud, og da praktisk og personlig hjælp sædvanligvis tildeles efter visitation, anbefaler rapporten endvidere, at indførelsen af det frie valg på disse områder kombineres med en samtidig anvendelse af ydelsesbeviser.

På folkeskoleområdet har rapporten undersøgt, hvorvidt det gennem ændringer i den almindelige lovgivning er muligt at indføre egenbeta-

ling under frit valg. Ifølge grundlovens § 76 definerer den almindelige lovgivning nemlig det folkeskolebegreb, mht. hvilken undervisningen er vederlagsfri. Formuleringen af grundlovens § 76 rejser således spørgsmålet om det gennem ændringer i den almindelige lovgivning er muligt at indføre egenbetaling under frit valg på folkeskoleområdet. På foranledning af udvalget har Undervisningsministeriet, i en uforpligtende udtalelse, givet udtryk for den opfattelse, at grundlovens § 76 må anses for at være opfyldt, såfremt der er et vederlagsfrit undervisningstilbud i folkeskolen i bopælskommunen. Undervisningsministeriet mener dog samtidig, at en indførelse af forældrebetaling for et folkeskoletilbud i en anden kommune end bopælskommunen vil indebære et brud på det grundlæggende princip om, at folkeskolen som begreb er et vederlagsfrit tilbud til alle, der måtte ønske det. Undervisningsministeriet påpeger, at der skal foretages yderligere undersøgelser, såfremt ministeriet skal udtale sig forpligtende i sagen.

Under forbehold over for denne problematik vurderer rapporten, at størrelsen af en mellemkommunal takst eller egenbetaling på folkeskoleområdet bør afhænge af, i hvilket omfang skoler har ret til at afvise elever fra andre kommuner, dvs. betingelserne for frit valg over kommunegrænsen. Dette forhold er i rapportens foreslåede modeller illustreret ved, at der skelnes mellem en situation, hvor kommunen altid har ret til at afvise elever fra andre kommuner, og en situation hvor kommunen kun har ret til at afvise elever af kapacitetsmæssige årsager dvs. at optagelse af en given elev vil medføre deling af en klasse eller en egentlig udvidelse af kapaciteten. I sidstnævnte situation er det forudsat, at en afvisning kun kan ske undtagelsesvis, og at kommunen i givet fald skal kunne dokumentere afvisningen ud fra de nævnte årsager. I de foreslåede modeller afhænger risikoen for merudgifter i kommunerne under frit valg af en kombination af muligheden for at indføre egenbetaling og kommunernes ret til at afvise elever.

Rapporten finder ikke behov for tilpasning eller udarbejdelse af regler for kommunernes afregning for ydelser, som stilles til rådighed for andre borgere på områderne for plejehjem og beskyttede boliger og

folkeoplysning, idet de nuværende regler allerede i vidt omfang er indrettet på en situation med frit valg over kommunegrænserne.

4.3. Forenkling af den kommunale finansiering

Arbejdet i Indenrigsministeriets Finansieringsudvalg med at udrede mulighederne for en forenkling af den kommunale finansiering blev sat i gang i efteråret 1997 som en opfølgning på aftalerne mellem regeringen og de kommunale parter for 1998. Ifølge kommuneaftalen skulle arbejdet afsluttes ultimo 1998.

Finansieringsudvalget har i løbet af 1997 og 1998 arbejdet med forskellige sider af denne problemstilling, og der er i den forbindelse udgivet to særskilte publikationer: Kommunale skattekilder, rapport fra en arbejdsgruppe om vurdering af kommunale skattekilder, Indenrigsministeriet, maj 1998 og betænkning nr. 1361 om kommunernes udgiftsbehov, redegørelse fra en arbejdsgruppe under Indenrigsministeriets Finansieringsudvalg, oktober 1998.

Betænkning nr. 1365 om forenkling af den kommunale finansiering udgør den samlede afrapportering fra udvalgets gennemgang af det kommunale finansieringssystem. De overordnede emner, der drøftes, er de kommunale skatter, tilskuds- og udligningssystemet samt pulje- og særordninger.

Overvejelserne om det kommunale skattesystem er opdelt i tre hovedpunkter:

De kommunale indkomstskatter

- Overvejelser vedrørende den såkaldte brudpunktsmodel
- Analyse af to modeller for et bredere kommunalt skattegrundlag

De kommunale ejendomsskatter

- Grundskyld – forenklingsmuligheder vedr. opkrævende myndighed og grundlag
- Dækningsafgift – forslag om visse konkrete forenklingsmuligheder
- Skitse til ejendomsskatter – illustration af en mere omfattende omlægning

Andre kommunale skattekilder – forslag om afskaffelse af et par mindre betydende kommunale skattekilder. Overvejelser vedr. kommunale indtægter af selskabsskat, pensionsafgifter og dødsboskat.

Overvejelserne om tilskuds- og udligningssystemet vedrører følgende punkter:

Fordelingen af bloktilskuddet – overvejelser om fordeling efter indbyggertal eller efter skattegrundlag

Skattegrundlagsudligningen

- Overudligningsbestemmelsen – mulighed for en forenklet 'værnsregel'
- Ordningen for kommuner med svagt beskatningsgrundlag – drøftelse af mulige alternativer

Udgiftsbehovsudligningen

- Særlige udligningsordninger – drøftelse af disse ordningers berettigelse
- Grundtillægget – evt. forhøjet tillæg ved kommunesammenlægninger

Puljer og særtilskud

- Overvejelser om de krav, der må stilles til afgrænsning af formål og til tidsmæssig afgrænsning for at afvige fra de generelle finansieringsformer.

Visse af de mindre omlægninger vil eventuelt kunne gennemføres i forlængelse af kommuneaftalerne for år 2000.

En række af de større omlægninger i den kommunale finansiering kan søges gennemført på lidt længere sigt, eventuelt i kombination eller som led i nye skattereformer og lignende. Indfasningen af Pinsepakken må dog tages i betragtning i den forbindelse, lige som yderligere overvejelser vil kunne være nødvendige i et vist omfang.

5. Opgørelse af kommunernes gæld i forbindelse med den samlede ØMU-gæld.

Problematikken vedrørende opgørelsen af den kommunale gæld i forbindelse med den samlede ØMU-gæld er nærmere beskrevet i publikationen 'Det kommunale regnskab 1996'. Emnet er også behandlet i Indenrigsministeriets rapport om den kommunale låntagning [Indenrigsministeriet april 1998]. I korte træk går problemet ud på, at i de øvrige lande optager de offentlige selskaber selv lån, hvorfor selskabssektorens gæld ikke indgår i den offentlige sektors gæld. I Danmark er det imidlertid kommunerne, der optager lån til selskabernes formål, hvorfor gælden på kommunale områder, der i nationalregnskabet henregnes til selskabssektoren, registreres som kommunal gæld. For bedre at kunne sammenligne den danske ØMU-gæld med de øvrige landes, må der derfor ved siden af den officielle opgørelse foretages beregninger, der belyser den kommunale gæld eksklusive den gæld, der kan henføres til selskabssektoren.

Rent teknisk 'løses' dette ved at korrigere den kommunale gæld med den langfristede gæld vedrørende ældreboliger og færgedrift ligesom der korrigeres for det kommunale tilgodehavende hos forsyningsvirksomhederne (jf. diskussionen i 'Det kommunale regnskab 1996').

Tabel 5.1. Mellemværende med forsyningsvirksomhederne ultimo 1998			
Mio. kr.	Kommunalt tilgodehavende	Kommunal gæld	Netto-tilgodehavende
Spildevandsanlæg (9.30)	2.009	-1.588	421
Gasforsyning (9.31)	81	-6	75
Elforsyning (9.32)	703	-5	698
Varmeforsyning (9.33)	5.526	-286	5.240
Vandforsyning (9.34)	438	-633	-195
Renovation (9.35, grp. 01)	578	-272	306
Andre forsyningsvirksomheder ekskl. renovation	325	-129	196
I alt	9.659	-2.918	6.741

Kilde: Danmarks Statistik.

Anm.: Kommuner og amtskommuner.

Mellemværenderne mellem kommunerne og forsyningsvirksomhederne fremgår af tabel 5.1.

Forsyningsvirksomhederne har etableret en gæld til kommunerne på knap 9,7 mia. kr., mens kommunerne omvendt skylder forsyningsvirksomhederne 2,9 mia. kr. Samlet har forsyningsvirksomhederne således en nettogæld til kommunerne på godt 6,7 mia. kr.

I tabel 5.2. nedenfor er den kommunale gæld vist både korrigeret for gæld til staten og andre (amts)kommuner. Gælden er desuden korrigeret for gæld vedr. ældreboliger og færgedrift, ligesom der er korrigeret for forsyningsvirksomhedernes brutto- og nettogæld.

Tabel 5.2. Den kommunale sektors gæld med og uden korrektion for forsyningsvirksomhedernes gæld

Mio. kr.	Amt-kommuner	Primær-kommuner ⁽¹⁾	Hele landet
Langfristet gæld	7.437	43.941	51.378
Langfristet gæld korrigeret for gæld til kommuner, amtskommuner, staten og Hypotekbanken	2.649	40.533	43.183
Langfristet gæld yderligere korrigeret for gæld vedr. ældreboliger og færgeinvesteringer	2.632	35.831	38.463
Langfristet gæld ekskl. forsyningsvirk. bruttogæld	2.631	26.173	28.804
Langfristet gæld ekskl. forsyningsvirk. nettogæld	-(2)	29.089	31.722

Kilde: Oplysninger fra Danmarks Statistik samt beregninger i Indenrigsministeriet.

Noter: (1) Inkl. Københavns og Frederiksberg Kommuner.

(2) Amtskommunerne har en nettogæld til forsyningsvirksomhederne.

Den samlede langfristede gæld for hele den kommunale sektor udgør i 1998 51,4 mia. kr. fordelt med godt 7,4 mia. kr. i amtskommunerne og godt 43,9 mia. kr. i primærkommunerne inkl. Københavns og Frederiksberg Kommuner. Efter en korrektion for gæld til staten, primærkommuner, amtskommuner og Hypotekbanken samt gæld vedr. ældreboliger og færgedrift reduceres primærkommunernes langfristede gæld til 35,8 mia. kr., mens den for amtskommunernes vedkommende reduceres til 2,6 mia. kr.

Korrigeres primærkommunernes gæld med bruttotilgodehavendet på forsyningsvirksomhederne, reduceres gælden yderligere til 26,2 mia. kr. Korrigeres med forsyningsvirksomhedernes nettogæld til kommunerne, reduceres gælden til 29,1 mia. kr. For den samlede kommunale sektor reduceres gælden til henholdsvis 28,8 mia. kr. og 31,7 mia. kr.

6. Kommuneaftaler for 2000

Den 11. juni 1999 indgik regeringen aftale med henholdsvis Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen vedrørende kommunernes og amtskommunernes økonomi i 2000. Den 14. juni fulgte forhandlingsresultaterne mellem regeringen og Københavns og Frederiksberg Kommuner.

Aftalerne tager udgangspunkt i regeringens målsætninger om en afdæmpet udvikling i det offentlige forbrug. Dette skyldes hensynet til en reduktion af den offentlige gæld og rentebyrde samt hensynet til den kommende vækst i ældrebefolkningen. Det vil derfor være nødvendigt med en stigende prioritering og effektivisering af det offentlige forbrug.

Yderligere vil der i de kommende år opstå et rekrutteringsproblem i de store serviceområder og den (amts-)kommunale administration, hvilket forstærker behovet for en omprioritering.

I det følgende er omtalt hovedpunkterne i aftalerne for hver af de kommunale parter.

Aftalen med primærkommunerne

Med aftalen bekræfter regeringen og Kommunernes Landsforening den flerårige aftale fra 1998, der indeholder de overordnede mål og rammer for kommunernes økonomi for perioden 1999-2000. Der er i aftalen mellem regeringen og primærkommunerne mulighed for en årlig realvækst på 1 pct. i de kommunale nettoudgifter på serviceområdet. Dette råderum skal især anvendes til udvidelser inden for børnepasnings- og folkeskoleområdet, hvor antallet af brugere vokser. Også på anlægssiden er der taget højde for folkeskoleområdet, idet anlægsudgifterne i 1999 er budgetteret til knap 1,5 mia. kr. mod knap 1,0 mia. kr. i de foregående 3 år. Der henstilles dog samtidig til, at de samlede bruttoanlægsudgifter på det skattefinansierede område ikke overstiger 7,3 mia. kr. i 2000.

Regeringen tillægger det afgørende betydning, at den gennemsnitlige kommunale udskrivningsprocent ikke stiger i aftaleperioden for 1999-2002. En eventuel ubalance i kommunernes finansiering vil blive korrigeret gennem bloktilskuddet efter drøftelser i de årlige forhandlinger. Der vil ikke ske ekstraordinære reguleringer af det primærkommunale bloktilskud i 2000.

Kommunerne vil fra og med budget 2000 blive tilbudt en statsgaranti på provenuet fra den kommunale ejendomsværdiskat. Denne opgøres med udgangspunkt i et skøn over den enkelte kommunes grundlag for ejendomsværdiskatten i 1998 fremskrevet med 17,54 pct. fra 1998 til 2000.

Der afsættes 40 mio. kr. af bloktilskuddet til forøgelse af puljen til særligt vanskeligt stillede kommuner. Til kommuner med særlige eller uforudsete udgifter i forbindelse med integration af flygtninge vil der blive afsat en integrationspulje på 90 mio. kr.

Den ordinære lånedispensationspulje vil i 2000 være 200 mio. kr. Behovet for ekstraordinære anlægsinvesteringer og renoveringer har betydning, at der afsættes en ekstra pulje på 900 mio. kr. til delvis finansiering af anlægsarbejder på folkeskolen. Budgetoverslagspulje, der tager et flerårigt sigte, udgør 250 mio. kr.

Aftalen med amtskommunerne

Regeringens målsætning for dansk økonomi indebærer plads til en realvækst i de offentlige nettoserviceudgifter på 1 pct. om året. De samlede driftsudgifter ekskl. medicintilskud må i 2000 ikke overstige 66,0 mia. kr. Udgiftsrammerne er netto – dvs. indtægter fra egenbetaling fragår udgiftsrammerne.

Der er lagt til grund, at det økonomiske råderum til forbedringer på sundhedsområdet udgør 1,5 pct. Det er herudover forudsat, at der gennem omstruktureringer og bedre arbejdstilrettelæggelse tilvejebringes råderum til yderligere forbedringer af service og kvalitet i behandlingen svarende til 2 pct. af driftsudgifterne i sygehusvæsenet.

Der er lagt til grund for aftalen, at de amtslige udgifter på dele af børn- og ungeområdet (konto 5.20-5.21) samt til folkeskolens specialundervisning, stiger med 1 pct. fra 1999 til 2000. Såfremt den faktiske udgiftsvækst afviger fra det forudsatte, reguleres bloktilskuddet i 2001 på baggrund af udgiftsstigningen ud over 1 pct. fra budget 1999 til regnskab 2000. Bloktilskuddet vil dog blive reguleret i 2001, hvis udgiftsstigningen er over de forudsatte 1 pct. fra 1999 til 2000. Der foretages en midtvejsregulering i 2000 af bloktilskuddet for 2000 på baggrund af stigningen fra kvartalsregnskaberne for 1. kvartal 1999 til 1. kvartal 2000. På medicinområdet er det regeringens målsætning, at udgiftsniveauet i 2000 holdes på niveau med aftaleniveauet for 1999 svarende til et samlet aftaleniveau for sygesikringens medicinudgifter for amternes vedkommende på 3.517 mill.kr. i 2000. Forskellen på dette beløb og sygesikringens udgifter til medicintilskud i det endelige regnskab for 2000, vil blive permanent efterreguleret over bloktilskuddet i 2001. I 2000 vil der ske en midtvejsregulering på baggrund af et skøn for medicinudgifterne i 2000 baseret på regnskabet for 1999 og de udbetalte sygesikringstilskud de første fire måneder af 2000.

Der er til grund for aftalen lagt et niveau for nettoanlægsudgifterne i 2000 på 2,5 mia. kr. Herudover øges investeringerne i sygehusapparat med 250 mio. kr. i 1999 og 500 mio. kr. i 2000.

Den gennemsnitlige udskrivningsprocent for amtskommunerne fastholdes uændret på 11,5 pct. i 2000. Til gengæld justeres amtskommunernes bloktilskud med 250 mio. kr. i 1999 og 500 mio. kr. i 2000, og amtskommunerne tilbydes fra og med budget 2000 statsgaranti på provenuet fra den amtslige ejendomsværdiskat.

Regeringen og Amtsrådsforeningen er enige om en udviklingsplan for sundhedsområdet i perioden 2000-2002. De overordnede målsætninger inkluderer høj sundhedsfaglig kvalitet, klar besked og korte ventetider, høje brugertilfredshed, bedre information om service og kvalitet til borgerne og effektiv ressourceanvendelse. Disse søges realiseret inden udgangen af år 2002, og parterne vil følge udviklingen løbende.

Blandt en række andre elementer er regeringen, Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen enige om, at den delte finansiering af de sociale udgifter erstattes af en grundtakstmodel.

Aftalerne med Københavns og Frederiksberg Kommuner.

Københavns og Frederiksberg Kommune tilslutter sig regeringens målsætninger om, at den økonomiske planlægning skal bygge på en afdæmpet udvikling i det offentlige forbrug. På grundlag af konjunktursituationen vil begge kommuner overveje deres anlægsinvesteringer nøje og kun gennemføre investeringer for de højest prioriterede områder i 2000.

Også udviklingsplanen for sundhedsområdet, der er indeholdt i aftalen mellem regeringen og Amtsrådsforeningen, tilsluttes af Københavns og Frederiksberg Kommuner. De konstaterer samtidig, at H:S sygehusplan indeholder en række af de samme elementer som udviklingsplanen.

Københavns Kommune

I lighed med hvad der er aftalt med de kommunale organisationer får Københavns Kommune sin del af bloktilskudsforhøjelserne mv. for 2000. Kommunen tilbydes ligeledes fra og med budget 2000 statsgaranti på provenuet fra den kommunale ejendomsværdiskat.

Kommunens økonomi har siden 1994 udviklet sig i en positiv retning, og det har givet en mulighed for at nedbringe kommunens gæld med 3 mia. kr, så bruttogælden i 1998 udgør 12,1 mia. kr. Parterne har aftalt at fastholde gældsafviklingen med minimum 200 mio. kr. årligt i 2000-2002 gennem rationaliseringer og effektiviseringer. Derudover er der enighed om, at Københavns Kommune ekstraordinært nedbringer gælden med yderligere 80 mio. kr. i 2000, svarende til KL-kommunernes afdrag på hypotekbanklån fra 1993 på 768 mio.kr.

Frederiksberg Kommune

Frederiksberg Kommune tager aftalerne med KL og ARF til efterretning. Kommunen vil i de kommende år have betydelige afdrag på kommunens gæld, der gør, at den ikke kan tilslutte sig den del af aftalerne, der vedrører uændrede skatter. Regeringen er indforstået hermed, og parterne er enige om, at der bør skabes balance i kommunens økonomi for at sikre en fortsat positiv gældsafvikling.

Frederiksberg Kommune har med aftalen fået mulighed for at omfinansiere Hypotekbanklån på 125 mio. kr. vedrørende aftalen for 1998 for på den måde at sprede gældsafviklingen over en længere tidshorison.

Derudover kan der i forbindelse med udbygningen af psykiatri på Amager Hospital forventes, at Frederiksberg Kommune fremsender en låneansøgning på ca. 30 mio. kr. En sådan vil blive vurderet positivt af indenrigsministeren.

Også Frederiksberg Kommune får sin andel af de bloktilskudsforhøjelser for 2000, der er aftalt mellem regeringen og de kommunale organisationer. Kommunen tilbydes ligeledes fra og med budget 2000 statsgaranti på provenuet fra den kommunale ejendomsværdiskat.

Bilag

Bilag 1: Pris- og lønudvikling 1990-2000.....	96
Bilag 2: Kvartaloversigt over kommunernes likvide beholdninger 1992-1999.....	97
Bilag 3: Likviditet ultimo året i pct. af bruttodrifts- og anlægsudgifterne 1987-98	98
Bilag 4: Kvartaloversigt over kommunernes langfri- stede gæld 1994-1999.....	99
Bilag 5: Langfristet gæld ultimo året i pct. af udskriv- ningsgrundlaget 1987-98	100
Bilag 6: Kommunernes personaleforbrug 1983-98..	101
Bilag 7: Kommunale meropgaver.....	104
Bilag 8: Opgørelsen af pris- og lønudviklingen 1997-98	105
Bilag 9: Opgørelse af budgetgaranti, juni 1999.....	108
Bilag 10: Udskudte beløb vedr. udskrivnings- grundlaget	112
Bilag 11: Drifts-, anlægs- og artsoversigter kvartalsregnskab	113
Bilag 12: Oversigt over regnskab 1996	121
Bilag 13: Oversigt over regnskab 1997	122
Bilag 14: Oversigt over regnskab 1998	123
Bilag 15: Oversigt over budget 1996.....	124
Bilag 16: Oversigt over budget 1997	125
Bilag 17: Oversigt over budget 1998	126
Bilag 18: Oversigt over budget 1999	127
Bilag 19: Sektoropdelte hovedoversigter	128
Bilag 20: Realvæksten i drifts- og anlægsudgifterne fra budget 1998 til regnskab 1998	133
Bilag 21: Realvæksten i drifts- og anlægsudgifterne fra regnskab 1997 til regnskab 1998	138
Bilag 22: Kommunernes finansieringsstruktur i regnskab 1998	143

Bilag 23: Kommunernes udgiftsstruktur på drifts- og anlægsområdet i regnskab 1998.....	157
Bilag 24: Kommunernes udgiftsstruktur på driftsområdet i regnskab 1998.....	175
Bilag 25: Nettodriftsudgifter på udvalgte udgifts- områder i 1998.....	193

Bilag 1: Pris- og lønudvikling 1990-2000					
Pct.		Amts-kommuner	Primær-kommuner	Kbh. og Fr.berg	Hele landet
1990-91	Pris	2,9	2,8	2,6	2,8
	Løn	2,4	2,6	2,5	2,5
	Pris og løn	2,6	2,7	2,5	2,6
1991-92	Pris	2,2	2,9	2,4	2,6
	Løn	2,7	2,8	2,7	2,7
	Pris og løn	2,5	2,8	2,6	2,7
1992-93	Pris	1,3	1,4	1,3	1,3
	Løn	1,9	2,3	2,1	2,1
	Pris og løn	1,7	2,0	1,9	1,8
1993-94	Pris	1,0	2,0	1,4	1,6
	Løn	2,3	2,4	2,3	2,4
	Pris og løn	1,8	2,3	2,0	2,1
1994-95	Pris	1,0	2,5	1,9	1,9
	Løn	1,7	1,7	1,8	1,7
	Pris og løn	1,4	2,0	1,8	1,8
1995-96	Pris	1,1	2,8	2,0	2,1
	Løn	3,0	3,0	2,9	3,0
	Pris og løn	2,2	2,9	2,6	2,7
1996-97	Pris	1,3	2,6	1,9	2,0
	Løn	2,9	2,8	2,7	2,8
	Pris og løn	2,2	2,7	2,4	2,5
1997-98	Pris	1,7	2,3	2,0	2,1
	Løn	3,5	3,6	3,7	3,6
	Pris og løn	2,5	3,1	3,0	2,9
1998-99 1)	Pris	2,6	2,7	2,6	2,7
	Løn	2,9	2,9	2,9	2,9
	Pris og løn	1,8	2,9	2,6	2,6
1999-2000 1)	Pris	2,6	2,7	2,6	2,7
	Løn	3,4	3,4	3,4	3,4
	Pris og løn	2,4	2,9	2,7	2,7

Kilde: Opgørelser af Indenrigsministeriet

Anm.: Opgjort i overensstemmelse med den af "Arbejdsgruppen vedrørende kommunale pris- og lønudvikling" skitserede metode.

Note: 1) Finansministeriets skøn.

Bilag 2: Kvartalsoversigt over kommunernes likvide beholdninger 1992-1999

Mio. kr.		Amts-kommuner	Primær-kommuner	Kbhs. og Frb. Kommuner	Hele landet
1992	1. kvart.	3.012	10.319	-185	13.146
1992	2. kvart.	3.229	8.288	-562	10.955
1992	3. kvart.	2.578	10.122	-655	12.045
1992	4. kvart.	3.046	9.437	-1.016	11.467
Ult. 1992		3.119	9.369	-1.000	11.488
1993	1. kvart.	2.254	11.974	-138	14.090
1993	2. kvart.	3.198	9.702	-1.079	11.821
1993	3. kvart.	2.782	12.526	-930	14.378
1993	4. kvart.	3.951	10.096	-780	14.267
Ult. 1993		4.417	10.753	-888	14.282
1994	1. kvart.	2.691	13.137	-626	15.202
1994	2. kvart.	2.990	11.111	-607	13.494
1994	3. kvart.	1.952	13.620	-306	15.266
1994	4. kvart.	3.287	13.779	436	17.502
Ult. 1994		3.439	13.251	582	17.271
1995	1. kvart.	1.986	15.425	2.798	20.209
1995	2. kvart.	3.411	14.273	751	18.434
1995	3. kvart.	2.598	15.989	1.224	19.811
1995	4. kvart.	4.001	14.015	801	18.816
Ult. 1995		4.171	14.252	925	19.348
1996	1. kvart.	2.788	17.734	1.963	22.485
1996	2. kvart.	3.281	13.592	1.372	18.246
1996	3. kvart.	2.873	17.255	2.213	22.341
1996	4. kvart.	3.903	13.234	997	18.135
Ult. 1996		4.361	13.324	1.273	18.957
1997	1. kvart.	3.452	13.467	1.555	18.473
1997	2. kvart.	3.947	9.626	852	14.425
1997	3. kvart.	3.575	11.113	1.841	16.530
1997	4. kvart.	4.301	7.869	1.309	13.479
Ult. 1997		4.616	7.577	1.295	13.487
1998	1. kvart.	4.166	12.654	1.991	18.811
1998	2. kvart.	5.131	10.212	1.501	16.844
1998	3. kvart.	4.572	13.054	2.110	19.736
1998	4. kvart.	4.438	8.107	1.283	13.829
Ult. 1998		4.708	7.246	1.259	13.213
1999	1. kvart.	3.743	12.708	1.593	18.044

Kilde: Oplysninger fra Danmarks Statistik

Bilag 3: Likviditet ultimo året i pct. af bruttodrifts- og anlægsudgifterne (inkl. moms) 1987-98 ⁽¹⁾

Mio. kr.		Amts- komm. ⁽²⁾	Primær- kommuner	Kbh. og Fr.berg	Hele landet
1987	Likviditet ultimo	4.374	9.779	232	14.386
	Bruttoudgifter	49.687	117.901	27.800	195.388
	i pct.	8,80	8,29	0,83	7,36
1988	Likviditet ultimo	3.329	8.759	- 289	11.799
	Bruttoudgifter	53.245	128.177	30.381	211.803
	i pct.	6,25	6,83	- 0,95	5,57
1989	Likviditet ultimo	3.400	8.713	465	12.579
	Bruttoudgifter	54.868	133.790	31.444	220.102
	i pct.	6,20	6,51	1,48	5,72
1990	Likviditet ultimo	4.124	7.676	199	12.000
	Bruttoudgifter	56.921	138.567	32.222	227.710
	i pct.	7,25	5,54	0,62	5,27
1991	Likviditet ultimo	4.043	8.749	- 610	12.183
	Bruttoudgifter	59.845	142.357	34.079	236.281
	i pct.	6,76	6,15	-1,79	5,16
1992	Likviditet ultimo	3.119	9.369	- 1.000	11.487
	Bruttoudgifter	62.309	142.726	34.224	239.259
	i pct.	5,01	6,56	-2,92	4,80
1993	Likviditet ultimo	4.417	10.753	- 888	14.282
	Bruttoudgifter	65.231	152.959	36.695	254.885
	i pct.	6,77	7,03	- 2,42	5,60
1994	Likviditet ultimo	3.439	13.251	582	17.271
	Bruttoudgifter	68.351	160.048	37.898	266.297
	i pct.	5,03	8,28	1,54	6,49
1995	Likviditet ultimo	4.171	14.252	925	19.348
	Bruttoudgifter	71.265	165.000	38.068	274.333
	i pct.	5,85	8,64	2,43	7,05
1996	Likviditet ultimo	4.361	13.324	1.273	18.957
	Bruttoudgifter	75.458	177.488	38.274	291.220
	i pct.	5,78	7,51	3,33	6,51
1997	Likviditet ultimo	4.616	7.577	1.295	13.487
	Bruttoudgifter	79.392	187.296	39.843	306.529
	i pct.	5,81	4,05	3,25	4,40
1998	Likviditet ultimo	4.708	7.246	1.259	13.213
	Bruttoudgifter	84.838	196.585	41.351	322.774
	i pct.	5,55	3,69	3,04	4,09

Kilde: Oplysninger fra Danmarks Statistik samt beregninger i Indenrigsministeriet.

Noter: (1) Bruttoudgifter er ekskl. pensioner og familieydelse med 100 pct. statsrefusion.

(2) Ekskl. Hovedstadsrådet.

Bilag 4: Kvartalsoversigt over kommunernes langfristede gæld 1994-1999

Mio. kr.		Amts-kommuner	Primær-kommuner	Kbhs. og Frb Kommuner	Hele landet
Ult. 1994		6.536	26.587	16.294	49.417
1995	1. kvart.	6.564	27.230	17.008	50.802
1995	2. kvart.	6.562	27.091	16.194	49.847
1995	3. kvart.	6.596	26.963	16.139	49.697
1995	4. kvart.	6.900	27.085	13.433	47.417
Ult. 1995		6.952	27.575	13.828	48.355
1996	1. kvart.	6.965	28.096	14.195	49.256
1996	2. kvart.	6.952	28.106	14.237	49.295
1996	3. kvart.	6.978	28.677	13.825	49.481
1996	4. kvart.	7.000	28.126	13.357	48.483
Ult. 1996		6.923	28.521	13.212	48.655
1997	1. kvart.	7.007	30.270	13.244	50.521
1997	2. kvart.	6.967	29.558	13.198	49.723
1997	3. kvart.	7.031	29.541	13.254	49.826
1997	4. kvart.	7.362	29.574	13.479	50.415
Ult. 1997		7.438	30.041	13.682	51.162
1998	1. kvart.	7.568	31.011	14.184	52.762
1998	2. kvart.	7.716	31.032	13.574	52.322
1998	3. kvart.	7.776	31.554	13.591	52.920
1998	4. kvart.	7.650	32.019	13.477	53.147
Ult. 1998		7.673	32.322	13.544	53.539
1999	1. kvart.	7.495	32.674	13.119	53.288

Kilde: Oplysninger fra Danmarks Statistik.

Bilag 5: Langfristet gæld ultimo året i pct. af udskrivningsgrundlaget 1987-98 ⁽¹⁾

Mio. kr.		Amts-komm. ⁽²⁾	Primær-komm.	Kbh. og Fr.berg	Hele landet
1987	Langfristet gæld	2.257	19.013	7.650	28.920
	Udskrivningsgrl.	285.003	290.758	39.562	330.319
	i pct.	0,79	6,54	19,34	8,76
1988	Langfristet gæld	2.267	20.077	8.331	30.674
	Udskrivningsgrl.	305.126	310.956	42.391	353.348
	i pct.	0,74	6,46	19,65	8,68
1989	Langfristet gæld	2.244	21.376	8.682	32.302
	Udskrivningsgrl.	317.920	323.069	43.818	366.887
	i pct.	0,71	6,62	19,81	8,80
1990	Langfristet gæld	3.301	21.598	10.136	35.034
	Udskrivningsgrl.	328.956	334.305	44.883	379.187
	i pct.	1,00	6,46	22,58	9,24
1991	Langfristet gæld	3.827	22.194	10.640	36.660
	Udskrivningsgrl.	343.696	348.289	45.879	394.169
	i pct.	1,11	6,37	23,19	9,30
1992	Langfristet gæld	3.901	22.567	11.518	37.987
	Udskrivningsgrl.	359.504	363.273	46.935	410.208
	i pct.	1,09	6,21	24,54	9,26
1993	Langfristet gæld	5.665	25.499	13.879	45.043
	Udskrivningsgrl.	364.835	369.369	47.781	417.150
	i pct.	1,55	6,90	29,05	10,80
1994	Langfristet gæld	6.536	26.587	16.294	49.417
	Udskrivningsgrl.	404.059	406.943	54.211	461.154
	i pct.	1,62	6,53	30,06	10,72
1995	Langfristet gæld	6.952	27.575	13.828	48.355
	Udskrivningsgrl.	422.991	424.461	56.327	480.788
	i pct.	1,64	6,50	24,55	10,06
1996	Langfristet gæld	6.923	28.521	13.212	48.655
	Udskrivningsgrl.	438.941	440.494	58.510	499.004
	i pct.	1,58	6,47	22,58	9,75
1997	Langfristet gæld	7.438	30.041	13.682	51.162
	Udskrivningsgrl.	455.328	457.070	60.672	517.741
	i pct.	1,63	6,57	22,55	9,88
1998	Langfristet gæld	7.673	32.322	13.544	53.539
	Udskrivningsgrl. ⁽³⁾	476.822	482.354	63.442	545.795
	i pct.	1,61	6,70	21,35	9,81

Kilde: Oplysninger fra Danmarks Statistik samt beregninger af Indenrigsministeriet.

Noter: (1) Gæld til selvejende institutioner med overenskomst er medtaget.

(2) Ekskl. Hovedstadsrådet. (3) Budgetteret udskrivningsgrundlag.

Bilag 6: Kommunernes personaleforbrug						
Tabel 1 1983-1999 ⁽¹⁾						
Fuldtidsbeskæftigede personer	Amts-komm.	Primær-komm.	Kbh. Komm.	Fr.berg Komm.	Hele landet	Indeks Hele landet (1983=100)
Budget 83	120.672	293.449	59.813	8.670	482.604	100
Budget 84	116.681	288.699	57.778	8.681	471.839	98
Budget 85	116.885	291.783	57.068	8.335	474.071	98
Budget 86	120.102	291.301	56.187	8.751	476.341	99
Budget 87	123.362	297.514	57.794	8.792	487.462	101
Budget 88	126.355	302.128	58.735	8.882	496.100	103
Budget 89	127.751	302.815	58.863	8.766	498.195	103
Budget 90	127.342	302.787	60.745	8.731	499.605	104
Budget 91	129.632	303.361	58.388	8.603	499.984	104
Budget 92	125.480	305.110	58.034	8.521	497.145	103
Budget 93	124.331	314.498	57.563	8.832	505.224	105
Budget 94	124.220	322.935	57.915	9.202	514.272	107
Budget 95	125.873	315.264	57.056	9.158	507.351	105
Budget 96 ⁽²⁾	124.646	318.976	43.994	6.984	494.600	102
Budget 97	126.763	321.157	44.267	6.808	498.995	103
Budget 98	129.928	328.132	43.575	6.875	508.510	105
Budget 99	131.605	331.380	43.011	6.705	512.703	106
Regnskab 90	127.308	305.974	59.106	8.645	501.033	
Regnskab 91	126.188	306.596	57.936	8.641	499.361	
Regnskab 92	123.975	315.928	57.009	8.497	505.409	
Regnskab 93	123.799	320.663	57.798	8.808	511.068	
Regnsk. 94 ⁽³⁾	123.932	311.529	48.672	8.687	492.820	
Regnskab 95	127.064	309.767	41.475	6.372	484.678	
Regnskab 96	129.049	317.876	41.698	6.278	494.902	
Regnskab 97	128.121	324.150	44.300	6.554	503.125	
Regnskab 98	131.933	325.562	42.231	6.591	506.416	

Kilde: Budgettall stammer fra Danmarks Statistik, regnskabstal fra indberetninger til Indenrigsministeriet.

Noter:

- 1) Fra budget 1995 er der sket en ændring af indberetningsmetoden til Danmarks Statistik som gør tallene for 1995 svære at sammenligne med tidligere år. Det skyldes, at aktiverede kontanthjælpsmodtagere, personer i beskæftigelsesordninger og jobtræning til og med budget 1994 af mange kommuner er blevet indberettet som en del af (amts)kommunernes samlede personaleforbrug. Fra og med budget 1995 er reglerne om kontering af personaleforbrug blevet præciseret således, at det kun er personer i jobtræning, der medregnes i det samlede personaleforbrug. I Kbh.'s og Fr.berg Komm. budgetterede personaleforbrug 1995 er der ikke sket reduktion af personaleforbruget som følge af oprettelsen af Hovedstadens Sygehusfællesskab og et statsligt-kommunalt ejendomsselskab.
- 2) I Kbh.'s og Fr.berg Komm. budgetterede personaleforbrug fra 1996 er der sket en reduktion i personaleforbruget som følge af oprettelsen af Hovedstadens Sygehusfællesskab.
- 3) Regnskab 1994 er opgjort efter samme metode som budget 1995, jf. note 1.

Bilag 6: Kommunernes personaleforbrug Tabel 2 1983-1999, korrigeret ⁽¹⁾						
Fuldtidsbe- skæftigede personer	Amts- komm.	Primær- komm.	Kbh. Komm. (2)	Fr.berg Komm. (2)	Hele landet	Indeks Hele landet (1983=100)
Budget 83	128.238	306.403	47.419	6.768	488.828	100
Budget 84	124.247	301.653	45.587	6.667	478.154	98
Budget 85	124.451	304.734	44.893	6.471	480.549	98
Budget 86	125.429	304.255	43.940	6.836	480.460	98
Budget 87	126.636	305.489	44.237	6.690	483.052	99
Budget 88	129.088	308.535	46.204	6.737	490.564	100
Budget 89	129.402	306.612	45.538	6.605	488.157	100
Budget 90	128.317	305.220	46.658	6.548	486.743	100
Budget 91	129.469	303.254	45.030	6.423	484.176	99
Budget 92	125.487	305.092	45.370	6.680	482.629	99
Budget 93	124.331	314.498	45.585	6.906	491.320	101
Budget 94	124.220	322.935	46.035	7.182	500.372	102
Budget 95	125.873	315.264	45.133	7.115	493.385	101
Budget 96	124.646	318.976	43.994	6.984	494.600	101
Budget 97	126.763	321.157	44.267	6.808	498.995	102
Budget 98	129.928	328.132	43.575	6.875	508.510	103
Budget 99	131.605	331.380	43.011	6.705	512.703	104
Regnskab 90	128.283	308.522	44.561	6.107	487.473	
Regnskab 91	126.025	306.489	44.578	6.461	483.553	
Regnskab 92	123.964	315.908	44.345	6.655	490.872	
Regnskab 93	123.799	320.663	45.820	6.882	497.164	
Regnskab 94	123.932	311.529	36.792	6.667	478.920	
Regnskab 95	127.064	309.767	41.475	6.372	484.678	
Regnskab 96	129.049	317.876	41.698	6.278	494.902	
Regnskab 97	128.121	324.150	44.300	6.554	503.125	
Regnskab 98	131.933	325.562	42.231	6.591	506.416	

Kilde: Budgettal stammer fra Danmarks Statistik, regnskabstal fra indberetninger til Indenrigsministeriet

Noter:

- 1) Personaleforbruget er korrigeret for visse kommunale opgaveændringer samt arbejdstidsforkortelser. Budget 1993 er ikke korrigeret for evt. personalereduktion som følge af skattereformen. Se i øvrigt note til tabel 1.
- 2) Københavns og Frederiksberg Kommuners personaleforbrug er blevet reduceret med det budgetterede personaleforbrug for sygehusvæsen for samme år indtil og med budget 1995 og regnskab 1994.

**Bilag 6: Kommunernes personaleforbrug 1983-
Tabel 3 1998 ekskl. personer i arbejdstilbuds- og
beskæftigelsesordninger samt jobtræning⁽¹⁾**

Fulltidsbe- skæftigede personer	Amts- komm.	Primær- komm.	Kbh. Komm. (2)	Fr.berg Komm. (2)	Hele landet	Indeks Hele landet (1983=100)
Budget 83	119.996	280.871	44.730	6.052	451.649	100
Budget 84	118.095	276.534	43.332	6.241	444.202	98
Budget 85	119.379	278.558	42.495	6.093	446.525	99
Budget 86	120.858	282.628	41.537	6.510	451.533	100
Budget 87	123.201	287.021	41.877	6.353	458.452	102
Budget 88	125.360	290.418	43.844	6.407	466.029	103
Budget 89	126.191	288.655	43.569	6.222	464.637	103
Budget 90	125.023	286.179	44.254	6.135	461.591	102
Budget 91	125.032	282.228	42.885	6.077	456.222	101
Budget 92	121.985	280.583	42.170	6.244	450.982	100
Budget 93	120.981	284.735	42.400	6.467	454.583	101
Budget 94	121.059	291.845	42.736	6.655	462.295	102
Budget 95	123.941	295.958	42.345	6.689	468.933	104
Budget 96	123.774	302.261	41.663	6.629	474.327	105
Budget 97	125.335	307.837	41.757	6.495	481.424	107
Budget 98	128.449	314.721	41.550	6.558	491.278	109
Budget 99	129.970	318.780	41.508	6.396	496.655	110
Regnskab 90	125.370	285.395	41.606	5.755	458.126	
Regnskab 91	122.387	281.257	41.433	6.038	451.115	
Regnskab 92	120.184	287.353	41.045	6.246	454.828	
Regnskab 93	119.946	289.121	41.949	6.395	457.411	
Regnskab 94	121.125	298.077	35.779	6.426	461.407	
Regnskab 95	125.327	299.787	40.379	6.264	471.757	
Regnskab 96	127.629	307.929	40.627	6.177	482.322	
Regnskab 97	125.645	312.950	42.685	6.370	487.650	
Regnskab 98	130.025	314.670	40.882	5.782	491.359	

Kilde: Budgettal stammer fra Danmarks Statistik, regnskabstal fra indberetninger til Indenrigsministeriet

Noter:

- 1) Personaleforbruget er korrigeret for visse kommunale opgaveændringer samt arbejdstidsforkortelser. Budget 1993 er ikke korrigeret for evt. personalereduktion som følge af skattereformen. Se i øvrigt note til tabel 1.
- 2) Københavns og Frederiksberg Kommuner personaleforbrug er blevet reduceret med det budgetterede personaleforbrug for sygehusvæsen for samme år indtil og med budget 1995 og regnskab 1994. Korrektion af beskæftigelsesordninger tilnærmet for Københavns og Frederiksberg Kommuner i perioden fra 1982 til 1994.

Bilag 7		Kommunale meropgaver 1996-1999 ⁽¹⁾					
Mio. kr.	Amts komm. sektor	Primær komm. sektor	Amts kommune.	Pri-mær kom.	Kbh's Kom-mune	Frb. Kom-mune	I alt
Regnskab 96 til regnskab 97 (1997-P/L)	248,9	359,2	220,1	317,5	57,0	13,6	608,2
Budget 97 til regnskab 97 (1997-P/L)	115,4	-522,4	102,0	-461,7	-38,2	-9,1	-407,0
Budget 1997 til budget 98 (1998-P/L)	804,1	503,0	710,9	444,5	122,4	29,2	1307,0
Regnskab 97 til budget 98 (1998-P/L)	685,2	1041,1	605,8	920,1	161,8	38,6	1726,3
Regnskab 97 til regnskab 98 (1998-P/L)	695,0	1161,3	614,2	1026,1	174,3	41,8	1856,3
Budget 98 til regnskab 98 (1998-P/L)	36,5	-42,8	32,3	-37,8	-0,6	-0,1	-6,3
Budget 98 til budget 99 (1999-P/L)	-177,3	2067,7	-156,7	1826,9	177,6	42,5	1890,4
Regnskab 98 til budget 99 (1999-P/L)	-214,8	2111,5	-189,8	1865,6	178,2	42,7	1896,7

Kilde: Opgørelser fra Finansministeriet

Note: (1) Indenrigsministeriet anvender en særskilt opgørelse i forbindelse med kommunal udligning og generelle tilskud.

Bilag 8 Opgørelse af den kommunale pris- og lønudvikling 1997-98

På baggrund af de nye principper udstukket i ”Rapport fra arbejdsgruppen vedrørende den kommunale pris- og lønudvikling. Februar 1999” kan den kommunale pris- og lønudvikling 1997-98 opgøres, som angivet i oversigt 1 nedenfor, jf. også tabel 1-4 i bilag 2.

Oversigt 1. Kommunal pris- og lønudvikling 1997-98

%	Amts-kommuner	Primær-kommuner	København og Frederiksberg	Hele landet
Pris	1,71	2,27	2,00	2,08
Overførsler	0,28	2,45	1,73	1,57
Løn incl. arbejdsgiverbidrag	3,51	3,60	3,69	3,59
Sammenvejjet	2,5	3,1	3,0	2,9

I opgørelsen af den kommunale pris- og lønudvikling 1997-98 er HS indregnet som en integreret del af Københavns og Frederiksberg Kommuners økonomi. Udgifterne til HS indgår således i opgørelsen af lønudviklingen samt i opgørelsens vægte.

Opgørelse af lønudviklingen

I opgørelsen af den kommunale lønudvikling, betragtes den procentvise ændring i den kommunale lønsum fra udgangsåret til det efterfølgende år ved fastholdt beskæftigelse og fordeling af kommunalt ansatte på skalatrin og stedtillægsområder. Der er således tale om en indeksberegning, hvor indeksene er lønudviklingen inden for de enkelte

skalatrिन og stedtillægsområder, og vægtene er andelen af ansatte inden for de pågældende områder i udgangsåret.

I ændringer i lønnen skal ifølge ”Rapport fra arbejdsgruppen vedrørende den kommunale pris- og lønudvikling. Februar 1999” medregnes:

- ændringer af lønsatser på de enkelte skalatrिन,
- omklassificering som led i overenskomsten,
- ændringer af stillingstillæg og særydelser i forbindelse med lønnen som følge af ændring af satser for tillæg og særydelser ved overenskomsten,
- ændring af arbejdsgiverbidrag,
- ændring af pensionsmæssige forhold i forbindelse med overenskomsten.

Den generelle lønudvikling opgøres af Det Fælleskommunale Løndatakontor (FLD). Opgørelsen er vedlagt som bilag.

Den generelle lønudvikling korrigeres for ændringer i arbejdsgiverbidrag herunder ændringer vedrørende arbejdsgivernes elevrefusion (AER). Ændringer i AER beregnes efter samme princip, som er anvendt ved de tre seneste års opgørelse af lønudviklingen. Ændringer i arbejdsgiverbidrag, der ikke vedrører AER, er opgjort netto for tilbageførsel af grønne afgifter til 0,14 pct. i 1998.

Opgørelse af prisudviklingen

Udviklingen i medicinpriserne er opgjort på baggrund af et DDD-baseret prisindeks fra Lægemedelstyrelsen, jf. vedlagte opgørelse. Dette indeks er med 1995 som basisår opgjort til 88,4 for 1998, jf. bilag.

De øvrige prisindeks, som indgår i beregningen af den kommunale prisudvikling, er opgjort af Danmarks Statistik. Danmarks Statistik har på baggrund af prisindeksene opgjort den kommunale prisudvikling fra 1997 til 1998, jf. materiale fra Danmarks Statistik vedlagt i bilag.

Opgørelse af udviklingen i overførsler

Opgørelsen af de kommunale nettoudgifter til overførsler under art 5.2 opdeles på tre overførselsområder: overførsler til personer til sygesikring, på sociale områder samt til boligstøtte og boligydelse. Delopgørelserne sammenvejes til en samlet opgørelse.

Opgørelsen af udviklingen i de kommunale nettoudgifter til sygesikring opgøres på baggrund af en sammenvejning af prisudviklingen for udgifter til lægehjælp og medicin. Til brug herfor er prisudviklingen for udgifter til lægehjælp under art 5.2 af Sygesikringens Forhandlingsudvalg (SFU) oplyst til 2,2 pct. fra 1997 til 1998, jf. bilag. Udviklingen i medicinpriserne er, som nævnt ovenfor, opgjort på baggrund af et DDD-baseret prisindeks fra Lægemiddelstyrelsen, som med 1995 som basisår er opgjort til 88,4 for 1998.

De kommunale nettoudgifter til overførsler til personer på sociale områder reguleres ud fra faste vægte med den statslige opgørelse af satsreguleringsprocenten, mens de kommunale nettoudgifter til personer til boligstøtte og boligydelse reguleres ud fra faste vægte med tilpasningsprocenten +2, svarende til den statslige regulering af ydelserne.

Bilag 9 Opgørelse af budgetgarantien, juni 1999

1. Indledning

Den kommunale budgetgaranti for 1997-1998 er nu endeligt opgjort på grundlag af de kommunale regnskaber for 1997 og 1998 opgjort af Danmarks Statistik.

Der er endvidere foretaget skøn over udviklingen i de kommunale nettoudgifter på de budgetgaranterede områder for 1998-1999 og 1999-2000. Skønnene er opdelt på udgifter vedrørende regelændringer og udgifter vedrørende andre forhold.

Opgørelsen af den kommunale budgetgaranti 1997-98 fremgår af tabel 2.1, mens skønnene over den kommunale budgetgaranti 1998-1999 og 1999-2000 er gengivet i tabel 3.1.

I opgørelsen er regnet med en pris- og lønudvikling fra 1997 til 1998 på 2,9 pct., fra 1998 til 1999 på 2,6 pct. og fra 1999 til 2000 på 2,7 pct.

2. Budgetgarantien 1997-1998

Den endelige opgørelse af budgetgarantien for 1997-1998 er foretaget i juni 1999 på baggrund af den udsendte vejledning om opgørelse af den kommunale budgetgaranti 1997-1998. Det er i denne vejledning angivet specifikt, hvilke konti, der indgår i denne opgørelse.

Opgørelsen fremgår af tabel 2.1 nedenfor og specificeret på de enkelte konti i bilag 1.

I bloktilskuddet for 2000 foretages en endelig efter- og opregulering vedrørende budgetgarantien 1997-1998, som gengivet i tabel 2.1.

Efterreguleringen vedrører såvel 1998 som 1999. Der foretages for hvert af de to år en efterregulering på -152,7 mio. kr. Den samlede

efterregulering for budgetgarantien 1997-1998 i bloktilskuddet for 2000 udgør derfor i alt -305,4 mio. kr.

Den permanente opregulering af bloktilskuddet for 2000 vedrørende budgetgarantien 1997-1998 udgør tilsvarende -152,7 mio. kr.

Den endelige opgørelse af budgetgarantien 1997-1998 giver således anledning til en samlet regulering i bloktilskuddet for 2000 på -458,0 mio. kr.

Tabel 2.1. Budgetgaranti 1997-1998

Mio. kr. i 2000 pl	Merudgift i 1998	Foreløbigt udbetalt i 1998	Midtvejsregulering i 1998	Efterregulering i 2000
Engangsregulering vedr. 1998	690,6	881,1	-37,8	-152,7
Engangsregulering vedr. 1999	690,6	881,1	-37,8	-152,7
Opregulering fra 2000	690,6	881,1	-37,8	-152,7
Samlet regulering i 2000				-458,0

3. Budgetgarantien 1998-1999 og 1999-2000

Skønnet for udviklingen i de kommunale udgifter på de budgetgaranterede områder for hhv. 1998-1999 og 1999-2000 er foretaget af de berørte ministerier. Skønnene er drøftet på tre møder i Indenrigsministeriet med deltagelse af repræsentanter fra Kommunernes Landsforening, Københavns og Frederiksberg Kommuner, Finansministeriet, Socialministeriet, Arbejdsministeriet, Undervisningsministeriet samt Indenrigsministeriet. Der er opnået enighed om skønnene.

Fra og med indgår de kommunale nettoudgifter til danskundervisning af udlændinge samt introduktionsydelse og aktivering efter integrationsloven i den kommunale budgetgaranti.

Der gennemføres i bloktilskuddet for 1999 og frem en midtvejsregulering vedrørende regelændringer på de budgetgaranterede områder, der ikke var kendte ved beregningen af den foreløbige budgetgaranti 1998-1999 i juni 1998. Der gennemføres yderligere en aftalt midtvejsregulering vedrørende henholdsvis forhøjet timepris for danskundervisning af udlændinge og kommunale merudgifter til aktivering af kontanthjælpsmodtagere som følge af kvoten på AMU-kurser og aktivitetsrammer på produktions- og daghøjskoler.

Midtvejsreguleringen for regelændringer udgør 212,6 mio. kr. i 1999 pris- og lønniveau og 218,3 mio. kr. i 2000 pris- og lønniveau.

Den aftalte midtvejsregulering udgør 218,0 kr. i 1999 pris- og lønniveau og 223,9 mio. kr. i 2000 pris- og lønniveau.

Den samlede midtvejsregulering vedrørende budgetgarantien 1998-1999 udgør således 430,6 mio. kr. i 1999 pris- og lønniveau og 442,2 mio. kr. i 2000 pris- og lønniveau.

Endelig gennemføres en foreløbig regulering i bloktilskuddet for 2000 og frem vedrørende de skønnede merudgifter på de budgetgaranterede områder fra 1999 til 2000. Denne regulering udgør 796,6 mio. kr. i 2000 pris- og lønniveau.

Tabel 3.1. Skønnet budgetgaranti for 1997-1998 og 1999-2000.

Mio. kr.	1998-1999 (1999 pl)	1999-2000 (2000 pl)
Skønnet budgetgaranti, juni 1999:	1995,4	796,6
Udbetalt til og med juni 1999:	2494,0	
- foreløbigt udbetalt, juni 1998	2.067,4	
- midtvejsregulering for regelændringer, juni 1999	208,6	
- ekstra aftalt midtvejsregulering, juni 1999	218,0	
Difference (skønnet budgetgaranti fratrukket det udbetalte)	-498,6	796,6
Difference i 2000 pl	-512,1	796,6

Den skønnede udvikling i de kommunale nettodrifudsgifter på de budgetgaranterede områder i 1998-1999 og 1999-2000 fremgår også opdelt på udgifter vedrørende hhv. regelændringer, integrationslov og andre forhold af tabel 3.2 nedenfor.

Tabel 3.2. Udgiftsudvikling i 1998-1999 og 1999-2000 på de budgetgaranterede områder, opdelt på regelændringer og andet

Mio. kr.	1998-1999 (1999 pl)	1999-2000 (2000 pl)
Regelændringer:		
- Kontanthjælp og aktivering	134,9	159,9
- Førtidspension	73,7	406,0
Regelændringer i alt	208,6	565,9
Andet	1786,8	230,7
Samlet budgetgaranti	1995,4	796,6

Bilag 10: Udskudte beløb vedr. Udskrivningsgrundlaget.

Som led i aftalen af 9. maj 1990 mellem regeringen og Amtsrådsforeningen blev novemberafregningen for 1989 og 1990 udskudt. Tilsvarende aftaler blev indgået med Københavns og Frederiksberg Kommuner. Samtidig hermed blev efterregulering af tilskud vedr. 1990 og 1991 udskudt således, at efterreguleringen vedrørende 1990 og 1991 først afregnes i det år, hvor forskelsbeløbet vedrørende 1989 og 1990 afregnes. I nedenstående tabel er således vist de udskudte afregningbeløb.

Bilag 10 Udskudte beløb vedr. udskrivningsgrundlaget						
	November rater 1989 (1)	November rater 1990 (2)	November rater i alt	Tilbage- betaling 1999	Ekstra tilbage- betaling 1999	Rest
Københavns Kommune	308.298	292.075	600.373	48.996		551.377
Frederiksberg Kommune	55.200	18.276	73.476			73.476
Københavns Amtskommune	212.831	162.491	375.322	75.408	49.068	250.846
Frederiksborg Amtskommune	86.468	40.086	126.554	42.192	27.456	56.906
Roskilde Amtskommune	63.254	29.518	92.772	25.116	16.344	51.312
Vestsjællands Amtskommune	55.424	25.368	80.792	26.736	17.400	36.656
Storstrøms Amtskommune	40.111	22.908	63.019	22.536	14.664	25.819
Bornholms Amtskommune	6.501	3.982	10.483	3.636	2.364	4.483
Fyns Amtskommune	74.288	59.568	133.856	41.904	27.276	64.676
Sønderjyllands Amtskommune	41.665	25.802	67.467	22.452	14.616	30.399
Ribe Amtskommune	46.168	20.098	66.266	20.364	13.248	32.654
Vejle Amtskommune	59.074	34.856	93.930	31.968	20.808	41.154
Ringkøbing Amtskommune	48.563	28.872	77.435	24.552	15.972	36.911
Århus Amtskommune	121.742	74.278	196.020	60.684	39.492	95.844
Viborg Amtskommune	49.477	22.741	72.218	20.064	13.056	39.098
Nordjyllands Amtskommune	116.526	54.754	171.280	43.392	28.236	99.652
I alt	1.385.590	915.673	2.301.263	510.000	300.000	1.491.263
I alt ARF	1.022.092	605.322	1.627.414	461.004	300.000	866.410

Beløbene i søjle 1 og 2 er fremkommet ved beregninger vist i bilag 10 i publikationen 'Det kommunale budget 1998', Indenrigsministeriet feb. 1998.

Bilag 11a. Amtskommunernes driftsudgifter- og indtægter i 1. kvartal 1999

Mio. kr.	Udgift	pct.*	Indtægt	pct.*	Netto	pct.*
Byudvikling, bolig- og miljøf.	69	11,5	14	16,7	54	10,6
Forsyningsvirksomheder mv.	374	24,4	76	20,9	297	25,4
Vejvæsen	197	14,8	15	13,0	182	14,9
Undervisning og kultur	2.330	23,8	291	17,0	2.039	25,2
Sygehusvæsen og sygesikring	10.055	22,2	458	16,1	9.597	22,6
Social- og sundhedsvæsen	3.777	21,7	1.283	15,8	2.494	26,8
Administration mv.	1.002	21,7	35	20,4	968	21,7
I alt	17.804	22,1	2.172	16,2	15.632	23,3

*: Udgifterne/indtægterne sat i forhold til det budgetterede.

Bilag 11b. Primærkomm. driftsudgifter- og indtægter i 1. kvartal 1999

Mio. kr.	Udgift	pct.*	Indtægt	pct.*	Netto	pct.*
Byudvikl., bolig- og miljøf.	2.133	21,2	4.726	51,5	-2.592	-292,9
Forsyningsvirksomheder mv.	2.558	19,3	3.405	27,3	-846	-111,4
Vejvæsen	727	20,8	55	13,5	672	21,7
Undervisning og kultur	8.468	24,1	864	24,7	7.604	24,1
Social- og sundhedsvæsen	25.469	24,0	9.120	22,6	16.349	24,9
Administration mv.	4.827	25,8	465	24,8	4.362	25,9
I alt	44.183	23,7	18.634	27,5	25.548	21,5

*: Udgifterne/indtægterne sat i forhold til det budgetterede (reviderede anlægsbudget).

Bilag 11c. Kbh.'s Kommunes driftsudgifter- og indtægter i 1. kvartal 1999

Mio. kr.	Udgift	pct.*	Indtægt	pct.*	Netto	pct.*
Byudvikl., bolig- og miljøfora.	254	22,1	231	33,5	24	5,1
Forsyningsvirksomheder mv.	1.127	22,3	784	14,5	343	-91,4
Vejvæsen	31	8,4	51	32,0	-20	-9,6
Undervisning og kultur	724	25,5	25	9,0	699	27,3
Sygehusvæsen og sygesikring	976	17,2	-1	-3,1	977	17,3
Social- og sundhedsvæsen	3.381	20,4	1.289	20,3	2.093	20,5
Administration mv.	734	23,2	76	14,8	658	24,8
I alt	7.227	20,8	2.455	18,3	4.772	22,3

*: Udgifterne/indtægterne sat i forhold til det budgetterede.

Bilag 11d. Frb. Kommunes driftsudgifter- og indtægter i 1. kvartal 1999						
Mio. kr.	Udgift	pct.*	Indtægt	pct.*	Netto	pct.*
Byudvikl., bolig- og miljøfora.	36	22,5	29	20,9	7	34,2
Forsyningsvirksomheder mv.	128	21,4	127	24,5	1	1,4
Vejvæsen	12	19,2	1	3,2	11	26,4
Undervisning og kultur	154	23,2	15	7,8	139	29,3
Sygehusvæsen og sygesikring	180	17,1	0	0,0	180	17,1
Social- og sundhedsvæsen	583	24,1	167	21,3	416	25,5
Administration mv.	91	23,6	6	13,1	85	24,9
I alt	1.184	22,2	345	20,3	839	23,0

*: Udgifterne/indtægterne sat i forhold til det budgetterede.

Bilag 11e. Hele landets driftsudgifter- og indtægter i 1. kvartal 1999						
Mio. kr.	Udgift	pct.*	Indtægt	pct.*	Netto	pct.*
Byudvikl., bolig- og miljøf.	2.493	20,8	5.000	49,5	-2.507	-133,2
Forsyningsvirksomheder mv.	4.187	20,5	4.392	23,4	-205	-12,5
Vejvæsen	966	18,4	122	17,4	845	18,5
Undervisning og kultur	11.676	24,1	1.195	21,0	10.481	24,5
Sygehusvæsen og sygesikring	11.212	21,5	457	16,0	10.754	21,9
Social- og sundhedsvæsen	33.210	23,3	11.859	21,3	21.352	24,6
Administration mv.	6.654	24,8	581	22,3	6.073	25,0
I alt	70.398	22,9	23.606	24,5	46.792	22,2

*: Udgifterne/indtægterne sat i forhold til det budgetterede.

Bilag 11f. Amtskommunernes anlægsudgifter- og indtægter i 1. kvartal 1999						
Mio. kr.	Udgift	pct.*	Indtægt	pct.*	Netto	pct.*
Byudvikling, bolig- og miljøf.	16	19,5	7	49,9	9	12,8
Forsyningsvirksomheder mv.	4	43,5	0		4	43,5
Vejvæsen	21	5,2	0	2,2	21	5,3
Undervisning og kultur	41	15,3	0		41	15,3
Sygehusvæsen og sygesikring	145	11,5	11	17,0	133	11,2
Social- og sundhedsvæsen	61	17,1	8	89,0	53	15,3
Administration mv.	3	36,8	1		2	22,6
I alt	290	12,1	28		262	11,5

*: Udgifterne/indtægterne sat i forhold til det budgetterede.

Bilag 11g. Primærkomm. anlægsudgifter- og indtægter i 1. kvartal 1999						
Mio. kr.	Udgift	pct.*	Indtægt	pct.*	Netto	pct.*
Byudvikl., bolig- og miljøfora.	590	15,4	437	22,4	154	8,1
Forsyningsvirksomheder mv.	99	11,8	11	26,7	88	11,0
Vejvæsen	39	5,6	9	61,2	29	4,3
Undervisning og kultur	202	11,3	417	76,2	-215	-17,2
Social- og sundhedsvæsen	345	19,9	36	62,4	310	18,5
Administration mv.	48	10,8	114	98,7	-67	-20,6
I alt	1.323	14,2	1.024	37,6	299	4,5

*: Udgifterne/indtægterne sat i forhold til det budgetterede (reviderede anlægsbudget).

Bilag 11h. Kbh.'s Kommunes anlægsudgifter- og indtægter i 1. kvartal 1999						
Mio. kr.	Udgift	pct.*	Indtægt	pct.*	Netto	pct.*
Byudvikl., bolig- og miljøfora.	117	15,1	89	30,3	28	5,9
Forsyningsvirksomheder mv.	43	4,0	0	0,0	42	8,5
Vejvæsen	6	11,0	0		6	11,0
Undervisning og kultur	12	6,1	0		12	6,1
Sygehusvæsen og sygesikring	0		0		0	
Social- og sundhedsvæsen	39	21,1	0		39	21,1
Administration mv.	0	0,2	0		0	0,2
I alt	217	9,2	89	10,4	128	8,5

*: Udgifterne/indtægterne sat i forhold til det budgetterede.

Bilag 11i. Frb. Kommunes anlægsudgifter- og indtægter i 1. kvartal 1999						
Mio. kr.	Udgift	pct.*	Indtægt	pct.*	Netto	pct.*
Byudvikl., bolig- og miljøfora.	9	6,8	0	0,0	9	7,8
Forsyningsvirksomheder mv.	6	8,7	0		6	8,7
Vejvæsen	0	1,9	0	0,0	0	6,3
Undervisning og kultur	7	24,8	0		7	24,8
Sygehusvæsen og sygesikring	0		0		0	
Social- og sundhedsvæsen	3	11,8	0		3	11,8
Administration mv.	0	2,5	0		0	2,5
I alt	26	8,9	0	0,0	26	10,1

*: Udgifterne/indtægterne sat i forhold til det budgetterede.

Bilag 11j. Hele landets anlægsudgifter- og indtægter i 1. kvartal 1999						
Mio. kr.	Udgift	pct.*	Indtægt	pct.*	Netto	pct.*
Byudvikl., bolig- og miljøfora.	733	15,2	533	23,4	200	7,8
Forsyningsvirksomheder mv.	152	7,7	11	1,9	140	10,2
Vejvæsen	66	5,6	10	19,9	56	5,0
Undervisning og kultur	262	11,5	417	76,2	-155	-8,9
Sygehusvæsen og sygesikring	145	11,5	11	17,0	133	11,2
Social- og sundhedsvæsen	448	19,5	44	66,0	405	18,1
Administration mv.	51	9,2	115	99,6	-65	-14,8
I alt	1.857	12,9	1.141	30,7	715	6,7

*: Udgifterne/indtægterne sat i forhold til det budgetterede.

Bilag 11k Artsfordeling for amtskommunerne for regnskab 1998 og 1. kvartal 1999								
Hovedart/art på hovedkonto 0-6	Regnskab 1998				1. kvartal 1999			
	Udgift	pct.	Indtægt	pct.	Udgift	pct.	Indtægt	pct.
	mio. kr.		mio. kr.		mio. kr.		mio. kr.	
1 Lønninger	37.272	45,7			9.401	52,0		
2.2 Fødevarer	556	0,7			106	0,6		
2.3 Brændsel og drivmidler	889	1,1			220	1,2		
2.6 Køb af jord og bygninger	90	0,1			4	0,0		
2.7 Øvrige anskaffelser	878	1,1			121	0,7		
2.9 Øvrige varekøb	4.963	6,1			948	5,2		
4.0 Tjenesteydelser uden moms	5.231	6,4			1.422	7,9		
4.5 Entreprenør- og håndværkerydelser	3.153	3,9			404	2,2		
4.9 Øvrige tjenesteydelser	3.134	3,8			751	4,2		
5 Tilskud og overførsler	14.169	17,4			2.881	15,9		
7 Indtægter			14.188	95,6			2.019	91,9
Øvrige hovedarter/arter	11.208	13,7	654	4,4	1.836	10,1	178	8,1
I alt	81.543	100	14.842	100	18.094	100	2.197	100

Bilag 111 Artsfordeling for primærkommunerne for regnskab 1998 og 1. kvartal 1999								
Hovedart/art på hovedkonto 0-6	Regnskab 1998				1. kvartal 1999			
	Udgift	pct.	Indtægt	pct.	Udgift	pct.	Indtægt	pct.
	mio. kr.		mio. kr.		mio. kr.		mio. kr.	
1 Lønninger	83.296	43,7			20.652	45,4		
2.2 Fødevarer	1.319	0,7			226	0,5		
2.3 Brændsel og drivmidler	8.690	4,6			1.953	4,3		
2.6 Køb af jord og bygninger	527	0,3			149	0,3		
2.7 Øvrige anskaffelser	723	0,4			130	0,3		
2.9 Øvrige varekøb	7.653	4,0			1.483	3,3		
4.0 Tjenesteydelser uden moms	9.081	4,8			2.153	4,7		
4.5 Entreprenør- og håndværkerydelser	10.401	5,5			1.353	3,0		
4.9 Øvrige tjenesteydelser	11.770	6,2			2.840	6,2		
5 Tilskud og overførsler	45.882	24,1			13.119	28,8		
7 Indtægter			48.782	68,3			14.050	71,5
Øvrige hovedarter/arter	11.072	5,8	22.659	31,7	1.449	3,2	5.608	28,5
I alt	190.413	100	71.441	100	45.506	100	19.658	100

Bilag 11m Artsfordeling for Københavns Kommune for regnskab 1998 og 1. kvartal 1999								
Hovedart/art på hovedkonto 0-6	Regnskab 1998				1. kvartal 1999			
	Udgift	pct.	Indtægt	pct.	Udgift	pct.	Indtægt	pct.
	mio. kr.		mio. kr.		mio. kr.		mio. kr.	
1 Lønninger	10.646	30,5			2.408	32,4		
2.2 Fødevarer	192	0,6			35	0,5		
2.3 Brændsel og drivmidler	1.746	5,0			331	4,4		
2.6 Køb af jord og bygninger	101	0,3			1	0,0		
2.7 Øvrige anskaffelser	151	0,4			14	0,2		
2.9 Øvrige varekøb	1.297	3,7			205	2,7		
4.0 Tjenesteydelser uden moms	1.538	4,4			85	1,1		
4.5 Entreprenør- og håndværkerydelser	1.787	5,1			343	4,6		
4.9 Øvrige tjenesteydelser	2.005	5,8			444	6,0		
5 Tilskud og overførsler	9.146	26,2			2.678	36,0		
7 Indtægter			9.885	73,2			1.606	63,1
Øvrige hovedarter/arter	6.268	18,0	3.621	26,8	900	12,1	937	36,9
I alt	34.877	100	13.506	100	7.444	100	2.544	100

Bilag 11n Artsfordeling for hele landet for regnskab 1998 og 1. kvartal 1999								
Hovedart/art på hovedkonto 0-6	Regnskab 1998				1. kvartal 1999			
	Udgift	pct.	Indtægt	pct.	Udgift	pct.	Indtægt	pct.
	mio. kr.		mio. kr.		mio. kr.		mio. kr.	
1 Lønninger	1.709	30,8			310	25,6		
2.2 Fødevarer	39	0,7			4	0,3		
2.3 Brændsel og drivmidler	355	6,4			86	7,1		
2.6 Køb af jord og bygninger	11	0,2			0	0,0		
2.7 Øvrige anskaffelser	6	0,1			2	0,1		
2.9 Øvrige varekøb	157	2,8			21	1,8		
4.0 Tjenesteydelser uden moms	230	4,1			49	4,1		
4.5 Entreprenør- og håndværkerydelser	214	3,9			29	2,4		
4.9 Øvrige tjenesteydelser	194	3,5			43	3,5		
5 Tilskud og overførsler	1.371	24,7			509	42,1		
7 Indtægter			1.247	72,2			235	68,2
Øvrige hovedarter/arter	1.259	22,7	479	27,8	158	13,1	110	31,8
I alt	5.543	100	1.726	100	1.210	100	345	100

Bilag 11o Artsfordeling for hele landet for regnskab 1998 og 1. kvartal 1999								
Hovedart/art på hovedkonto 0-6	Regnskab 1998				1. kvartal 1999			
	Udgift	pct.	Indtægt	pct.	Udgift	pct.	Indtægt	pct.
	mio. kr.		mio. kr.		mio. kr.		mio. kr.	
1 Lønninger	132.923	42,6			32.771	45,4		
2.2 Fødevarer	2.106	0,7			370	0,5		
2.3 Brændsel og drivmidler	11.680	3,7			2.589	3,6		
2.6 Køb af jord og bygninger	729	0,2			154	0,2		
2.7 Øvrige anskaffelser	1.758	0,6			265	0,4		
2.9 Øvrige varekøb	14.070	4,5			2.656	3,7		
4.0 Tjenesteydelser uden moms	16.079	5,1			3.710	5,1		
4.5 Entreprenør- og håndværkerydelser	15.554	5,0			2.128	2,9		
4.9 Øvrige tjenesteydelser	17.103	5,5			4.078	5,6		
5 Tilskud og overførsler	70.567	22,6			19.188	26,6		
7 Indtægter			74.102	73,0			17.911	72,4
Øvrige hovedarter/arter	29.807	9,5	27.413	27,0	4.344	6,0	6.833	27,6
I alt	312.376	100	101.516	100	72.254	100	24.744	100,0

Bilag 12: Oversigt over regnskab 1996					
Mio. kr.	Amts-komm.	Primær-komm.	Kbh's Komm.	Fr.berg Komm.	Hele landet
Driftsudgifter	70.708	161.310	30.989	4.700	267.707
Anlægsudgifter	2.049	10.238	1.542	194	14.024
Bruttoudgifter	72.757	171.548	32.532	4.894	281.731
Driftsindtægter	-12.910	-40.268	-9.002	-1.112	-63.293
Anlægsindtægter	-497	-2.151	-884	-17	-3.549
Refusioner	-596	-18.889	-3.142	-427	-23.054
Net.udg. ex. moms	58.754	110.240	19.503	3.338	191.835
Moms drift	2.309	4.625	591	100	7.624
Moms anlæg	392	1.315	141	17	1.865
Net.udg. incl. moms	61.454	116.180	20.235	3.455	201.325
Renteudgifter	328	1.885	692	65	2.970
Renteindtægter	-486	-1.775	-267	-97	-2.626
Nettorenteudgifter	-158	110	424	-32	344
Skatter					
Forskudsbeløb	-46.533	-88.540	-15.054	-3.305	-153.432
Afregning vedr. 1994	-1.360	-2.404	-4	-40	-3.808
Komm. andel af ind-driv. indk.skat.rest.	-57	-144	-46	-9	-255
Afregn. indk.skatrest.	191	410	68	24	694
Afregn. vedr. tidl. år	-138	-217	34	-1	-322
Særlig indkomstskat	0	-355	-13	-4	-372
Selsskabsskat	0	-1.594	-499	-32	-2.125
Grundskyld	-3.098	-3.849	-1.030	-149	-8.125
Andre ejendomsskat.	-108	-1.215	-843	-67	-2.233
Øvr. skatter/afgifter	-5	-1.192	-101	-30	-1.329
Afregn. skrå skattel.	228	60	0	0	288
Skatter i alt	-50.879	-99.040	-17.488	-3.613	-171.021
Generelle tilskud	-10.735	-15.314	-4.162	4	-30.208
Finans.underskud (- = overskud)	-318	1.936	-992	-186	440
Finansieret ved:					
Afdrag på lån	273	3.535	2.123	265	6.196
Optagne lån	-317	-4.493	-1.810	-266	-6.886
Finansforskydn.(1)	233	93	387	141	853
Likv.forøgelse (2) (- = forbrug)	129	-1.071	291	46	-604

Kilde: Oplysninger fra Danmarks Statistik samt momsoplysninger fra Indenrigsministeriet.

Noter: 1) I finansforskydningerne indgår differencen mellem bidraget til momsudligningsordningen og momsudgifterne. 2) Likviditetsforøgelsen er beregnet som summen af finansieringsunderskud, afdrag på lån, optagne lån og finansforskydninger.

Bilag 13: Oversigt over Regnskab 1997					
Mio. kr.	Amts-komm.	Primær-komm.	Kbh's Komm.	Fr.berg Komm.	Hele landet
Driftsudgifter	74.285	170.497	32.288	4.891	281.961
Anlægsudgifter	2.168	10.614	1.458	306	14.547
Bruttoudgifter	76.453	181.111	33.746	5.197	296.507
Driftsindtægter	-13.424	-42.507	-9.356	-1.167	-66.453
Anlægsindtægter	-408	-2.876	-665	-19	-3.968
Refusioner	-671	-21.204	-3.402	-457	-25.734
Net.udg. ex. moms	61.951	114.524	20.323	3.554	200.353
Moms drift	2.500	4.804	641	106	8.050
Moms anlæg	439	1.381	125	28	1.972
Net.udg. incl. moms	64.889	120.709	21.089	3.687	210.375
Renteudgifter	291	1.947	717	70	3.024
Renteindtægter	-417	-1.550	-261	-68	-2.297
Nettorenteudgifter	-126	396	455	2	728
Skatter					
Forskudsbeløb	-49.932	-93.029	-15.608	-3.503	-162.072
Afregning vedr. 1995	-58	-2.294	19	2	-2.331
Komm. andel af ind-driv. indk.skat.rest.	-117	-231	-54	-10	-412
Afregn. indk.skatte-restancer	174	355	65	23	617
Afregn. vedr. tidl. år	1	-23	36	8	23
Forsk.beløb af pens.ordn.	0	-1.350	-108	-30	-1.488
Selskabsskat	0	-2.038	-602	-47	-2.686
Grundskyld	-3.352	-4.254	-1.183	-172	-8.960
Andre ejendomsskat.	-125	-1.318	-914	-75	-2.432
Øvr. skatter/afgifter	-4	-147	-26	-6	-183
Afregn. skrå skattel.	389	190	32	10	621
Skatter i alt	-53.024	-104.138	-18.342	-3.799	-179.303
Generelle tilskud	-11.450	-14.260	-4.019	50	-29.876
Finans.underskud (- = overskud)	290	2.549	-817	-98	1.923
Finansieret ved:					
Afdrag på lån	526	5.576	1.434	65	7.601
Optagne lån	-995	-7.004	-1.571	-225	-9.599
Finansforskydn.(1)	-84	4.303	908	247	5.374
Likv.forøgelse (2) (- = forbrug)	264	-5.582	47	-27	-5.298

Kilde: Oplysninger fra Danmarks Statistik samt momsoplysninger fra Indenrigsministeriet.

Noter: 1) I finansforskydningerne indgår differencen mellem bidraget til momsudligningsordningen og momsudgifterne. 2) Likviditetsforøgelsen er beregnet som summen af finansieringsunderskud, afdrag på lån, optagne lån og finansforskydninger.

Bilag 14: Oversigt over Regnskab 1998					
Mio. kr.	Amts-komm.	Primær-komm.	Kbh's Komm.	Fr.berg Komm.	Hele landet
Driftsudgifter	79.299	181.079	33.114	5.304	298.796
Anlægsudgifter	2.244	9.334	1.763	240	13.580
Bruttoudgifter	81.543	190.413	34.877	5.543	312.376
Driftsindtægter	-13.845	-45.234	-9.226	-1.213	-69.517
Anlægsindtægter	-343	-3.707	-687	-50	-4.788
Refusioner	-654	-22.500	-3.593	-463	-27.210
Net.udg. ex. moms	66.701	118.972	21.371	3.817	210.860
Moms drift	2.892	5.018	646	110	8.665
Moms anlæg	403	1.154	153	23	1.733
Net.udg. incl. moms	69.996	125.144	22.169	3.949	221.258
Renteudgifter	339	1.926	733	111	3.110
Renteindtægter	-510	-1.532	-289	-67	-2.397
Nettorenteudgifter	-171	395	444	45	713
Skatter					
Forskudsbeløb	-54.141	-98.313	-16.189	-3.650	-172.293
Afregning vedr. 1996	-103	199	98	107	300
Komm. andel af ind-driv. indk.skat.rest.	-151	-340	-63	-23	-576
Afregn. indk.skatte-restancer	170	374	106	18	668
Afregn. vedr. tidl. år	-45	-83	-8	71	-65
Forsk.beløb af pens.ordn.	0	-1.507	-110	-36	-1.653
Selsskabsskat	0	-3.107	-686	-91	-3.884
Grundskyld	-3.391	-4.372	-1.324	-170	-9.257
Andre ejendomsskat.	-119	-1.306	-746	-72	-2.243
Øvr. skatter/afgifter	-11	-368	-37	-10	-426
Afregn. skrå skattel.	564	255	33	10	862
Skatter i alt	-57.227	-108.569	-18.926	-3.845	-188.568
Generelle tilskud	-12.046	-17.212	-4.694	15	-33.937
Finans.underskud (- = overskud)	552	-243	-1.007	164	-533
Finansieret ved:					
Afdrag på lån	936	5.157	826	79	6.997
Optagne lån	-1.165	-7.320	-600	-252	-9.337
Finansforskydn.(1)	-402	2.839	641	188	3.265
Likv.forøgelse (2) (- = forbrug)	79	-432	140	-179	-392

Kilde: Oplysninger fra Danmarks Statistik samt momsoplysninger fra Indenrigsministeriet.

Noter: 1) I finansforskydningerne indgår differencen mellem bidraget til momsudligningsordningen og momsudgifterne. 2) Likviditetsforøgelsen er beregnet som summen af finansieringsunderskud, afdrag på lån, optagne lån og finansforskydninger.

Bilag 15: Oversigt over Budget 1996					
Mio. kr.	Amts-komm.	Primær-komm.	Kbh's Komm.	Fr.berg Komm.	Hele landet
Driftsudgifter	68.455	157.602	31.387	4.788	262.232
Anlægsudgifter	1.776	9.071	1.628	216	12.691
Bruttoudgifter	70.232	166.672	33.015	5.004	274.923
Driftsindtægter	- 11.614	- 36.648	-8.743	-1.112	- 58.117
Anlægsindtægter	- 252	- 1.335	-786	-20	- 2.393
Refusioner	- 389	- 19.119	-3.305	-445	- 23.258
Net.udg. ex. moms	57.976	109.570	20.182	3.427	191.155
Moms drift	2.468	4.160	519	115	7.263
Moms anlæg	360	1.083	114	26	1.582
Net.udg. incl. moms	60.804	114.813	20.815	3.567	200.000
Renteudgifter	327	1.887	820	75	3.110
Renteindtægter	- 343	- 1.581	-325	-77	- 2.326
Nettorenteudgifter	- 16	306	495	-2	783
Skatter					
Forskudsbeløb	- 46.463	- 88.539	-15.085	-3.305	-153.391
Afregning vedr. 1994	- 1.243	- 1.992	0	-115	- 3.350
Komm. andel af ind-driv. indk.skat.rest.	- 19	- 50	-30	-15	- 114
Afregn. indk.skatte-restancer	117	326	90	29	562
Afregn. vedr. tidl. år	- 71	5	0	0	- 66
Særlig indk.skat	-	- 193	-10	-1	- 203
Selskabsskat	-	- 1.557	-499	-32	- 2.088
Grundskyld	- 3.122	- 3.887	-1.070	-149	- 8.228
Andre ejendomsskat.	- 115	- 1.247	-873	-67	- 2.302
Øvr. skatter/afgifter	- 1	- 1.152	-81	-30	- 1.264
Afregn. skrå skattel.	163	45	0	0	209
Skatter i alt	- 50.753	- 98.241	-17.558	-3.684	-170.235
Generelle tilskud	- 10.693	- 15.694	-4.230	66	- 30.551
Finans.underskud (- = overskud)	- 658	1.184	-478	-52	- 3
Finansieret ved:					
Afdrag på lån	326	2.205	1.382	70	3.983
Optagne lån	- 127	- 2.588	-1.183	-98	- 3.995
Finansforskydn.(1)	79	485	279	79	922
Likv.forøgelse (2) (- = forbrug)	380	- 1.286	0	0	- 906

Kilde: Oplysninger fra Danmarks Statistik samt momsoplysninger fra Indenrigsministeriet.

Noter: 1) I finansforskydningerne indgår differencen mellem bidraget til momsudligningsordningen og momsudgifterne.

1) Likviditetsforøgelsen er beregnet som summen af finansieringsunderskud, afdrag på lån, optagne lån og finansforskydninger.

Bilag 16: Oversigt over Budget 1997

Mio. kr.	Amts-komm.	Primær-komm.	Kbh's Komm.	Fr.berg Komm.	Hele landet
Driftsudgifter	72.341	165.886	32.395	4.923	275.544
Anlægsudgifter	2.310	8.440	1.802	357	12.909
Bruttoudgifter	74.650	174.327	34.197	5.280	288.454
Driftsindtægter	-12.250	-39.302	-9.165	-1.158	-61.875
Anlægsindtægter	-266	-1.415	-500	-23	-2.204
Refusioner	-558	-20.245	-3.510	-457	-24.770
Net.udg. ex. moms	61.577	113.364	21.022	3.642	199.605
Moms drift	2.454	4.410	710	100	7.675
Moms anlæg	504	1.125	30	34	1.692
Net.udg. incl. moms	64.534	118.898	21.762	3.777	208.971
Renteudgifter	285	1.712	759	60	2.817
Renteindtægter	-372	-1.355	-248	-71	-2.046
Nettorenteudgifter	-87	358	511	-12	770
Skatter					
Forskudsbeløb	-49.768	-93.032	-15.608	-3.503	-161.911
Afregning vedr. 1994	19	-2.332	0	0	-2.313
Komm. andel af ind-driv. indk.skat.rest.	-42	-110	-60	-15	-226
Afregn. indk.skatte-restancer	104	350	90	29	573
Afregn. vedr. tidl. år	-42	-19	25	-2	-38
Forsk.beløb af pens.ordn.	0	-1.182	-108	-30	-1.320
Selsskabsskat	0	-2.045	-602	-47	-2.694
Grundskyld	-3.345	-4.255	-1.130	-166	-8.896
Andre ejendomsskat.	-119	-1.325	-887	-75	-2.407
Øvr. skatter/afgifter	-1	-38	-13	-4	-55
Afregn. skrå skattel.	238	175	27	10	449
Skatter i alt	-52.956	-103.985	-18.266	-3.802	-179.008
Generelle tilskud	-11.307	-14.501	-4.083	54	-29.838
Finans.underskud (- = overskud)	184	770	-77	17	895
Finansieret ved:					
Afdrag på lån	560	2.281	1.001	69	3.910
Optagne lån	-932	-3.066	-1.159	-256	-5.413
Finansforskydn.(1)	238	2.458	1.335	191	4.223
Likv.forøgelse (2) (- = forbrug)	-51	-2.444	-1.100	-21	-3.616

Kilde: Oplysninger fra Danmarks Statistik samt momsoplysninger fra Indenrigsministeriet.

Noter: 1) I finansforskydningerne indgår differencen mellem bidraget til momsudligningsordningen og momsudgifterne. 2) Likviditetsforøgelsen er beregnet som summen af finansieringsunderskud, afdrag på lån, optagne lån og finansforskydninger.

Bilag 17: Oversigt over Budget 1998					
Mio. kr.	Amts-komm.	Primær-komm.	Kbh's Komm.	Fr.berg Komm.	Hele landet
Driftsudgifter	76.884	176.787	33.292	5.286	292.249
Anlægsudgifter	2.178	8.812	1.844	243	13.077
Bruttoudgifter	79.062	185.599	35.136	5.529	305.327
Driftsindtægter	-12.266	-41.750	-9.078	-1.214	-64.308
Anlægsindtægter	-104	-1.888	-442	-26	-2.461
Refusioner	-571	-22.465	-3.757	-463	-27.255
Net.udg. ex. moms	66.121	119.496	21.860	3.827	211.303
Moms drift	2.652	4.614	633	107	8.005
Moms anlæg	498	1.124	158	34	1.814
Net.udg. incl. moms	69.270	125.233	22.651	3.968	221.122
Renteudgifter	282	1.572	717	82	2.654
Renteindtægter	-356	-1.197	-245	-55	-1.853
Nettorenteudgifter	-74	376	472	27	801
Skatter					
Forskudsbetøb	-53.938	-98.321	-16.189	-3.662	-172.110
Afregning vedr. 1994	-16	9	0	133	126
Komm. andel af ind-driv. indk.skat.rest.	-59	-174	-80	-16	-328
Afregn. indk.skatte-restancer	101	333	90	24	548
Afregn. vedr. tidl. år	-11	64	42	9	105
Forsk.beløb af pens.ordn.	0	-1.533	-110	-36	-1.679
Selsskabsskat	0	-3.089	-674	-91	-3.854
Grundskyld	-3.409	-4.373	-1.316	-169	-9.267
Andre ejendomsskat.	-125	-1.331	-736	-71	-2.264
Øvr. skatter/afgifter	-1	-34	-13	-5	-53
Afregn. skrå skattel.	376	239	28	10	652
Skatter i alt	-57.082	-108.210	-18.959	-3.873	-188.124
Generelle tilskud	-12.069	-16.889	-4.633	-5	-33.597
Finans.underskud (- = overskud)	46	509	-469	117	203
Finansieret ved:					
Afdrag på lån	680	2.289	440	77	3.486
Optagne lån	-940	-3.630	-240	-159	-4.969
Finansforskydning(1)	214	1.605	272	122	2.214
Likv.forøgelse (2) (- = forbrug)	0	-773	-3	-158	-934

Kilde: Oplysninger fra Danmarks Statistik samt momsoplysninger fra Indenrigsministeriet.

Noter: 1) I finansforskydningerne indgår differencen mellem bidraget til momsudligningsordningen og momsudgifterne. 2) Likviditetsforøgelsen er beregnet som summen af finansieringsunderskud, afdrag på lån, optagne lån og finansforskydninger.

Bilag 18: Oversigt over Budget 1999					
Mio. kr.	Amts-komm.	Primær-komm.	Kbh's Komm.	Fr.berg Komm.	Hele landet
Driftsudgifter	80.600	186.637	34.768	5.339	307.345
Anlægsudgifter	2.394	9.987	2.365	292	15.038
Bruttoudgifter	82.994	196.625	37.133	5.631	322.383
Driftsindtægter	-12.858	-44.019	-9.682	-1.205	-67.763
Anlægsindtægter	-108	-2.124	-858	-33	-3.122
Refusioner	-523	-23.766	-3.732	-494	-28.515
Net.udg. ex. moms	69.505	126.715	22.862	3.900	222.983
Moms drift	2.756	4.772	759	110	8.397
Moms anlæg	529	1.367	155	32	2.083
Net.udg. incl. moms	72.790	132.854	23.776	4.043	233.462
Renteudgifter	259	1.480	647	71	2.457
Renteindtægter	-347	-1.213	-227	-38	-1.826
Nettorenteudgifter	-88	267	420	33	631
Skatter					
Forskudsbeløb	-51.462	-102.270	-16.756	-3.799	-174.288
Afregning vedr. 1997	124	239	27	16	406
Komm. andel af ind-driv. indk.skat.rest.	-87	-206	-95	-15	-403
Afregn. indk.skatte-restancer	99	282	85	23	489
Afregn. vedr. tidl. år	-5.315	128	38	1	-5.148
Forsk.beløb af pens.ordn.	0	-1.630	-110	-39	-1.780
Selsskabsskat	0	-3.193	-685	-68	-3.946
Grundskyld	-3.777	-5.184	-1.329	-177	-10.467
Andre ejendomsskat.	-135	-1.406	-697	-68	-2.306
Øvr. skatter/afgifter	-1	-56	-14	-6	-76
Afregn. skrå skattel.	41	41	0	0	82
Skatter i alt	-60.514	-113.255	-19.536	-4.132	-197.437
Generelle tilskud	-12.652	-19.542	-5.056	71	-37.179
Finans.underskud (- = overskud)	-464	324	-396	15	-522
Finansieret ved:					
Afdrag på lån	1.414	2.250	2.123	97	5.883
Optagne lån	-1.144	-3.530	-1.921	-155	-6.750
Finansforskydn.(1)	387	913	194	115	1.610
Likv.forøgelse (2) (- = forbrug)	-192	44	0	-72	-220

Kilde: Oplysninger fra Danmarks Statistik samt momsoplysninger fra Indenrigsministeriet.

Noter: 1) I finansforskydningerne indgår differencen mellem bidraget til momsudligningsordningen og momsudgifterne. 2) Likviditetsforøgelsen er beregnet som summen af finansieringsunderskud, afdrag på lån, optagne lån og finansforskydninger.

Bilag 19: Sektoropdelte hovedoversigter Tabel 1		Sektoropdelte hovedoversigter brutto og netto for regnskab 1998		
Amtskommuner i 1000 kr.	Udgifter	Indtægter	Netto- udgifter	
A. Driftsvirksomhed (inkl. refusion):				
0. Byudvikling, bolig- og miljø	594.922	-110.052	484.870	
1. Forsyningsvirksomheder m.v. heraf refusion	1.541.774	-420.240 -6.318	1.121.534 -6.318	
2. Vejvæsen	1.297.673	-144.500	1.153.173	
3. Undervisning og kultur heraf refusion	10.330.402	-2.022.137 -12.977	8.308.265 -12.977	
4. Sygehusvæsen og sygesikring	44.681.775	-3.128.789	41.552.986	
5. Social- og sundhedsvæsen heraf refusion	17.123.202	-8.384.098 -633.625	8.739.104 -633.625	
6. Administration m.v. heraf refusion	3.729.021	-288.768 -755	3.440.253 -755	
Driftsvirksomhed i alt heraf refusion	79.298.769	-14.498.584 -653.675	64.800.185 -653.675	
B. Anlægsvirksomhed:				
0. Byudvikling, bolig og miljø	82.925	-32.615	50.310	
1. Forsyningsvirksomheder m.v.	60.076	-566	59.510	
2. Vejvæsen	427.820	-116.456	311.364	
3. Undervisning og kultur	311.475	-19.322	292.153	
4. Sygehusvæsen og sygesikring	931.804	-97.479	834.325	
5. Social- og sundhedsvæsen	406.777	-51.708	355.069	
6. Administration m.v.	23.265	-25.037	-1.772	
Anlægsvirksomhed i alt	2.244.142	-343.183	1.900.959	
C. Renter	339.457	-510.090	-170.633	
D. Finansforskydninger:				
Forøgelse af likvide aktiver	540.710		540.710	
Øvrige finansforskydninger	25.335	-494.767	-469.432	
Finansforskydninger i alt	566.045	-494.767	71.278	
E. Afdrag på lån	936.284		936.284	
Sum (A + B + C + D + E)	83.384.697	-15.846.624	67.538.073	
F. Finansiering:				
Forbrug af likvide aktiver		-461.463	-461.463	
Optagne lån (8.63-8.76)		-1.165.040	-1.165.040	
Tilskud og udligning	3.864	-12.050.170	-12.046.306	
Udligning af moms (8.87)	3.361.893		3.361.893	
Skatter (8.90-8.96)	262.638	-57.489.872	-57.227.234	
Finansiering i alt	3.628.395	-71.166.545	-67.538.150	
Balance	87.013.092	-87.013.169	-77	

Bilag 19: Sektoropdelte hovedoversigter Tabel 2		Sektoropdelte hovedoversigter brutto og netto for regnskab 1998		
Primærkommuner i 1000 kr.	Udgifter	Indtægter	Netto- udgifter	
A. Driftsvirksomhed (inkl. refusion):				
0. Byudvikling, bolig- og miljø	9.577.430	-8.803.987	773.443	
1. Forsyningsvirksomheder m.v. heraf refusion	13.262.950	-12.742.436 -8.686	520.514 -8.686	
2. Vejevæsen	3.559.959	-480.938	3.079.021	
3. Undervisning og kultur heraf refusion	34.271.618	-3.949.277 -87.456	30.322.341 -87.456	
4. Sygehusvæsen og sygesikring				
5. Social- og sundhedsvæsen heraf refusion	102.560.531 0	-39.789.925 -22.404.342	62.770.606 -22.404.342	
6. Administration m.v. heraf refusion	17.846.680 0	-1.967.447 0	15.879.233 0	
Driftsvirksomhed i alt heraf refusion	181.079.168	-67.734.010 -22.500.484	113.345.158 -22.500.484	
B. Anlægsvirksomhed:				
0. Byudvikling, bolig og miljø	3.887.982	-2.766.905	1.121.077	
1. Forsyningsvirksomheder m.v.	1.058.986	-139.500	919.486	
2. Vejevæsen	676.259	-57.480	618.779	
3. Undervisning og kultur	1.336.139	-587.809	748.330	
4. Sygehusvæsen og sygesikring				
5. Social- og sundhedsvæsen	2.121.494	-128.496	1.992.998	
6. Administration m.v.	252.930	-27.032	225.898	
Anlægsvirksomhed i alt	9.333.790	-3.707.222	5.626.568	
C. Renter	1.926.322	-1.531.513	394.809	
D. Finansforskydninger:				
Forøgelse af likvide aktiver	1.658.626		1.658.626	
Øvrige finansforskydninger	32.956.967	-31.299.747	1.657.220	
Finansforskydninger i alt	34.615.593	-31.299.747	3.315.846	
E. Afdrag på lån	5.156.609		5.156.609	
Sum (A + B + C + D + E)	232.111.482	-104.272.492	127.838.990	
F. Finansiering:				
Forbrug af likvide aktiver		-2.091.122	-2.091.122	
Optagne lån (8.63-8.76)		-7.320.001	-7.320.001	
Tilskud og udligning	6.029.017	-23.241.159	-17.212.142	
Udligning af moms (8.87)	7.353.405		7.353.405	
Skatter (8.90-8.96)	1.192.099	-109.761.337	-108.569.238	
Finansiering i alt	14.574.521	-142.413.619	-127.839.098	
Balance	246.686.003	-246.686.111	-108	

Bilag 19: Sektoropdelte hovedoversigter Tabel 3 brutto og netto for regnskab 1998			
Københavns Kommune i 1000 kr.	Udgifter	Indtægter	Netto- udgifter
A. Driftsvirksomhed (inkl. refusion):			
0. Byudvikling, bolig- og miljø	1.109.721	-690.039	419.682
1. Forsyningsvirksomheder m.v. heraf refusion	4.703.569	-5.011.842	-308.273
2. Vejevæsen	402.976	-225.038	177.938
3. Undervisning og kultur heraf refusion	2.846.656	-327.147	2.519.509
4. Sygehusvæsen og sygesikring	5.357.735	-16.899	5.340.836
5. Social- og sundhedsvæsen heraf refusion	15.805.678	-6.103.699	9.701.979
6. Administration m.v. heraf refusion	2.888.052	-444.135	2.443.917
		0	0
Driftsvirksomhed i alt heraf refusion	33.114.387	-12.818.799	20.295.588
	0	-3.593.009	-3.593.009
B. Anlægsvirksomhed:			
0. Byudvikling, bolig og miljø	633.704	-543.001	90.703
1. Forsyningsvirksomheder m.v.	519.638	-110.357	409.281
2. Vejevæsen	95.976	-30.117	65.859
3. Undervisning og kultur	140.234	0	140.234
4. Sygehusvæsen og sygesikring	0	0	0
5. Social- og sundhedsvæsen	355.149	-4.015	351.134
6. Administration m.v.	17.816	0	17.816
Anlægsvirksomhed i alt	1.762.517	-687.490	1.075.027
C. Renter	733.157	-289.000	444.157
D. Finansforskydninger:		0	
Forøgelse af likvide aktiver	139.849		139.849
Øvrige finansforskydninger	-1.065.724	1.382.953	317.229
Finansforskydninger i alt	-925.875	1.382.953	457.078
E. Afdrag på lån	825.906		825.906
Sum (A + B + C + D + E)	35.510.092	-12.412.336	23.097.756
F. Finansiering:			
Forbrug af likvide aktiver		0	0
Optagne lån (8.63-8.76)		-599.702	-599.702
Tilskud og udligning	802.728	-5.496.325	-4.693.597
Udligning af moms (8.87)	1.121.848		1.121.848
Skatter (8.90-8.96)	1035049	-19961359	-18926310
Finansiering i alt	2959625	-26057386	-23097761
Balance	38469717	-38469722	-5

Bilag 19: Sektoropdelte hovedoversigter Tabel 4		Sektoropdelte hovedoversigter brutto og netto for regnskab 1998		
Frederiksberg Kommune i 1000 kr.	Udgifter	Indtægter	Netto- udgifter	
A. Driftsvirksomhed (inkl. refusion):				
0. Byudvikling, bolig- og miljø	140.528	-145.722	-5.194	
1. Forsyningsvirksomheder m.v. heraf refusion	573.781	-544.585	29.196	
2. Vejevæsen	59.574	-16.743	42.831	
3. Undervisning og kultur heraf refusion	638.699	-172.708	465.991	
4. Sygehusvæsen og sygesikring	1.108.276	-539	1.107.737	
5. Social- og sundhedsvæsen heraf refusion	2.363.346	-745.010	1.618.336	
6. Administration m.v. heraf refusion	419.352	-50.718	368.634	
		0	0	
Driftsvirksomhed i alt heraf refusion	5.303.556	-1.676.025	3.627.531	
		-463.010	-463.010	
B. Anlægsvirksomhed:				
0. Byudvikling, bolig og miljø	121.650	-36.930	84.720	
1. Forsyningsvirksomheder m.v.	48.396	-10.358	38.038	
2. Vejevæsen	8.365	-2.752	5.613	
3. Undervisning og kultur	20.992	0	20.992	
4. Sygehusvæsen og sygesikring	0	0	0	
5. Social- og sundhedsvæsen	32.906	-377	32.529	
6. Administration m.v.	7.195	-4	7.191	
Anlægsvirksomhed i alt	239.504	-50.421	189.083	
C. Renter	111.253	-66.607	44.646	
D. Finansforskydninger:				
Forøgelse af likvide aktiver	0		0	
Øvrige finansforskydninger	57.414	-291	57.123	
Finansforskydninger i alt	57.414	-291	57.123	
E. Afdrag på lån	78.534		78.534	
Sum (A + B + C + D + E)	5.790.261	-1.793.344	3.996.917	
F. Finansiering:				
Forbrug af likvide aktiver		-178.646	-178.646	
Optagne lån (8.63-8.76)		-252.000	-252.000	
Tilskud og udligning	912.228	-897.022	15.206	
Udligning af moms (8.87)	263.264		263.264	
Skatter (8.90-8.96)	231.909	-4.076.649	-3.844.740	
Finansiering i alt	1.407.401	-5.404.317	-3.996.916	
Balance	7.197.662	-7.197.661	1	

Bilag 19: Sektoropdelte hovedoversigter Tabel 5		Sektoropdelte hovedoversigter brutto og netto for regnskab 1998		
Hele landet i 1000 kr.	Udgifter	Indtægter	Netto- udgifter	
A. Driftsvirksomhed (inkl. refusion):				
0. Byudvikling, bolig- og miljø	11.422.601	-9.749.800	1.672.801	
1. Forsyningsvirksomheder m.v. heraf refusion	20.082.074	-18.719.103 -15.004	1.362.971 -15.004	
2. Vejvæsen	5.320.182	-867.219	4.452.963	
3. Undervisning og kultur heraf refusion	48.087.375	-6.471.269 -103.533	41.616.106 -103.533	
4. Sygehusvæsen og sygesikring	51.147.786	-3.146.227	48.001.559	
5. Social- og sundhedsvæsen heraf refusion	137.852.757	-55.022.732 -27.090.886	82.830.025 -27.090.886	
6. Administration m.v. heraf refusion	24.883.105	-2.751.068 -755	22.132.037 -755	
Driftsvirksomhed i alt heraf refusion	298.795.880	-96.727.418 -27.210.178	202.068.462 -27.210.178	
B. Anlægsvirksomhed:				
0. Byudvikling, bolig og miljø	4.726.261	-3.379.451	1.346.810	
1. Forsyningsvirksomheder m.v.	1.687.096	-260.781	1.426.315	
2. Vejvæsen	1.208.420	-206.805	1.001.615	
3. Undervisning og kultur	1.808.840	-607.131	1.201.709	
4. Sygehusvæsen og sygesikring	931.804	-97.479	834.325	
5. Social- og sundhedsvæsen	2.916.326	-184.596	2.731.730	
6. Administration m.v.	301.206	-52.073	249.133	
Anlægsvirksomhed i alt	13.579.953	-4.788.316	8.791.637	
C. Renter	3.110.189	-2.397.210	712.979	
D. Finansforskydninger:				
Forøgelse af likvide aktiver	2.339.185		2.339.185	
Øvrige finansforskydninger	31.973.992	-30.411.852	1.562.140	
Finansforskydninger i alt	34.313.177	-30.411.852	3.901.325	
E. Afdrag på lån	6.997.333		6.997.333	
Sum (A + B + C + D + E)	356.796.532	-134.324.796	222.471.736	
F. Finansiering:				
Forbrug af likvide aktiver		-2.731.231	-2.731.231	
Optagne lån (8.63-8.76)		-9.336.743	-9.336.743	
Tilskud og udligning	7.747.837	-41.684.676	-33.936.839	
Udligning af moms (8.87)	12.100.410		12.100.410	
Skatter (8.90-8.96)	2721695	-191289217	-188567522	
Finansiering i alt	22569942	-245041867	-222471925	
Balance	379366474	-379366663	-189	

Kilde: Oplysninger fra Danmarks Statistik.

**Bilag 20: Realvæksten i driftsudgifterne fra budget
Tabel 1 1998 til regnskab 1998 for amtskommuner**

Mio.kr.	Udgiftsvækst		Indtægtsvækst		Nettoudgiftsvækst	
	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)
Byudvikling, bolig og miljø m.m.	2,2	0,4	26,4	31,6	-24,2	-4,7
Forsyningsvirk.	72,6	4,9	64,6	18,2	7,9	0,7
Vejvæsen	-147,9	-10,2	-96,1	-39,9	-51,7	-4,3
Undervisning og kultur	534,9	5,5	423,9	26,5	111,0	1,4
Sygehusvæsen	1.640,4	3,8	464,1	17,4	1.176,3	2,9
Social- og sundhed	1.066,6	6,6	637,2	8,2	429,4	5,2
Administration	-754,5	-16,8	141,3	95,8	-895,8	-20,7
I alt	2.414,4	3,1	1.661,5	12,9	752,9	1,2

**Bilag 20: Realvæksten i anlægsudgifterne fra budget
Tabel 2 1998 til regnskab 1998 for amtskommuner**

Mio.kr.	Udgiftsvækst		Indtægtsvækst		Nettoudgiftsvækst	
	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)
Byudvikling, bolig og miljø m.m.	12,0	16,9	20,1	159,6	-8,1	-13,8
Forsyningsvirk.	46,4	338,5	0,6	-	45,8	334,4
Vejvæsen	2,6	0,6	80,3	222,4	-77,7	-20,0
Undervisning og kultur	66,7	27,3	19,3	-	47,4	19,4
Sygehusvæsen	-135,2	-12,7	55,9	134,7	-191,2	-18,6
Social- og sundhed	69,0	20,4	42,4	455,3	26,6	8,1
Administration	4,7	25,6	20,2	421,6	-15,5	-112,9
I alt	66,2	3,0	238,9	228,9	-172,7	-8,3

**Bilag 20: Realvæksten i driftsudgifterne fra budget
Tabel 3 1998 til regnskab 1998 for primærkommuner**

Mio.kr.	Udgiftsvækst		Indtægtsvækst		Nettoudgiftsvækst	
	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)
Byudvikling, bolig og miljø m.m.	-19,7	-0,2	119,3	1,4	-138,9	-15,2
Forsyningsvirk.	408,3	3,2	591,4	4,9	-183,1	-26,0
Vejvæsen	46,3	1,3	51,8	12,1	-5,5	-0,2
Undervisning og kultur	1.000,4	3,0	741,9	23,1	258,5	0,9
Social- og sundhed	3.097,2	3,1	1.633,0	4,3	1.464,3	2,4
Administration	-223,2	-1,2	381,7	24,1	-604,9	-3,7
I alt	4.292,3	2,4	3.518,9	5,5	773,4	0,7

**Bilag 20: Realvæksten i anlægsudgifterne fra budget
Tabel 4 1998 til regnskab 1998 for primærkommuner**

Mio.kr.	Udgiftsvækst		Indtægtsvækst		Nettoudgiftsvækst	
	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)
Byudvikling, bolig og miljø m.m.	426,2	12,3	1.194,2	75,9	-768,0	-40,7
Forsyningsvirk.	-64,3	-5,7	90,2	183,0	-154,5	-14,4
Vejvæsen	54,1	8,7	31,5	121,2	22,6	3,8
Undervisning og kultur	44,1	3,4	494,0	526,8	-449,9	-37,5
Social- og sundhed	165,0	8,4	2,8	2,2	162,1	8,9
Administration	-103,8	-29,1	6,0	28,4	-109,8	-32,7
I alt	521,3	5,9	1.818,8	96,3	-1.297,5	-18,7

Bilag 20: Realvæksten i driftsudgifterne fra budget Tabel 5 1998 til regnskab 1998 for Københavns Kommune						
Mio.kr.	Udgiftsvækst		Indtægtsvækst		Nettoudgiftsvækst	
	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)
Byudvikling, bolig og miljø m.m.	-81,7	-6,9	-46,6	-6,3	-35,1	-7,7
Forsyningsvirk.	-63,9	-1,3	-16,3	-0,3	-47,6	18,2
Vejvæsen	36,6	10,0	47,0	26,4	-10,4	-5,5
Undervisning og kultur	109,4	4,0	68,1	26,3	41,3	1,7
Sygehusvæsen	61,6	1,2	0,1	0,5	61,5	1,2
Social- og sundhed	-114,9	-0,7	-42,4	-0,7	-72,4	-0,7
Administration	-124,8	-4,1	-25,1	-5,4	-99,7	-3,9
I alt	-177,7	-0,5	-15,2	-0,1	-162,4	-0,8

Bilag 20: Realvæksten i anlægsudgifterne fra budget Tabel 6 1998 til regnskab 1998 for Københavns Kommune						
Mio.kr.	Udgiftsvækst		Indtægtsvækst		Nettoudgiftsvækst	
	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)
Byudvikling, bolig og miljø m.m.	-31,8	-4,8	230,9	74,0	-262,8	-74,3
Forsyningsvirk.	-33,6	-6,1	-12,6	-10,3	-20,9	-4,9
Vejvæsen	39,9	71,1	22,8	312,6	17,1	34,9
Undervisning og kultur	18,3	15,0	0,0	-	18,3	15,0
Sygehusvæsen	0,0	-	0,0	-	0,0	-
Social- og sundhed	6,4	1,8	4,0	-	2,4	0,7
Administration	-80,6	-81,9	0,0	-	-80,6	-81,9
I alt	-81,4	-4,4	245,1	55,4	-326,5	-23,3

Bilag 20: Realvæksten i driftsudgifterne fra budget Tabel 7 1998 til regnskab 1998 for Frederiksberg Kommune						
Mio.kr.	Udgiftsvækst		Indtægtsvækst		Nettoudgiftsvækst	
	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)
Byudvikling, bolig og miljø m.m.	-15,5	-10,0	12,9	9,7	-28,4	-122,3
Forsyningsvirk.	-11,0	-1,9	-18,2	-3,2	7,2	32,9
Vejvæsen	6,0	11,2	2,2	15,3	3,8	9,6
Undervisning og kultur	5,3	0,8	-1,6	-0,9	6,9	1,5
Sygehusvæsen	4,9	0,4	0,2	53,1	4,7	0,4
Social- og sundhed	41,2	1,8	-2,2	-0,3	43,4	2,8
Administration	-13,4	-3,1	6,1	13,7	-19,5	-5,0
I alt	17,5	0,3	-0,5	0,0	18,0	0,5

Bilag 20: Realvæksten i anlægsudgifterne fra budget Tabel 8 1998 til regnskab 1998 for Frederiksberg Kommune						
Mio.kr.	Udgiftsvækst		Indtægtsvækst		Nettoudgiftsvækst	
	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)
Byudvikling, bolig og miljø m.m.	25,0	25,8	11,4	44,8	13,5	19,0
Forsyningsvirk.	1,6	3,4	10,4	-	-8,8	-18,7
Vejvæsen	-3,6	-29,9	2,8	-	-6,3	-52,9
Undervisning og kultur	-13,3	-38,8	0,0	-	-13,3	-38,8
Sygehusvæsen	0,0	-	0,0	-	0,0	-
Social- og sundhed	-3,8	-10,2	0,4	-	-4,1	-11,3
Administration	-9,4	-56,7	0,0	-	-9,4	-56,7
I alt	-3,5	-1,4	24,9	97,7	-28,4	-13,0

**Bilag 20: Realvæksten i driftsudgifterne fra budget
 Tabel 9 1998 til regnskab 1998 for hele landet**

Mio.kr.	Udgiftsvækst		Indtægtsvækst		Nettoudgiftsvækst	
	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)
Byudvikling, bolig og miljø m.m.	-114,6	-1,0	112,0	1,2	-226,7	-11,9
Forsyningsvirk.	406,0	2,1	621,5	3,4	-215,5	-13,7
Vejvæsen	-58,9	-1,1	4,9	0,6	-63,8	-1,4
Undervisning og kultur	1.649,9	3,6	1.232,3	23,5	417,6	1,0
Sygehusvæsen	1.706,9	3,5	464,4	17,3	1.242,5	2,7
Social- og sundhed	4.090,2	3,1	2.225,6	4,2	1.864,6	2,3
Administration	-1.116,0	-4,3	503,9	22,4	-1.619,9	-6,8
I alt	6.546,5	2,2	5.164,7	5,6	1.381,8	0,7

**Bilag 20: Realvæksten i anlægsudgifterne fra budget
 Tabel 10 1998 til regnskab 1998 for hele landet**

Mio.kr.	Udgiftsvækst		Indtægtsvækst		Nettoudgiftsvækst	
	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)
Byudvikling, bolig og miljø m.m.	431,3	10,0	1.456,6	75,8	-1.025,3	-43,2
Forsyningsvirk.	-49,9	-2,9	88,5	51,4	-138,4	-8,8
Vejvæsen	93,1	8,3	137,4	198,0	-44,3	-4,2
Undervisning og kultur	115,8	6,8	513,4	547,4	-397,5	-24,9
Sygehusvæsen	-135,2	-12,7	55,9	134,7	-191,2	-18,6
Social- og sundhed	236,6	8,8	49,6	36,7	187,0	7,3
Administration	-189,1	-38,6	26,2	101,4	-215,3	-46,4
I alt	502,6	3,8	2.327,7	94,6	-1.825,1	-17,2

**Bilag 21: Realvæksten i driftsudgifterne fra regnskab
Tabel 1 1997 til regnskab 1998 for amtskommuner**

Mio.kr.	Udgiftsvækst		Indtægtsvækst		Nettoudgiftsvækst	
	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)
Byudvikling, bolig og miljø m.m.	24,5	4,3	-2,2	-2,0	26,7	5,8
Forsyningsvirk.	-28,9	-1,8	21,3	5,4	-50,3	-4,3
Vejvæsen	-148,0	-10,2	-500,6	-77,6	352,6	44,0
Undervisning og kultur	272,8	2,7	94,0	4,9	178,8	2,2
Sygehusvæsen	1.760,3	4,1	38,3	1,2	1.722,0	4,3
Social- og sundhed	1.034,5	6,4	369,5	4,6	665,0	8,2
Administration	241,4	6,9	31,6	12,3	209,8	6,5
I alt	3.156,5	4,1	51,9	0,4	3.104,6	5,0

Bilag 21: Realvæksten i anlægsudgifterne fra regnskab 1997 til regnskab 1998 for amtskommuner

Mio.kr.	Udgiftsvækst		Indtægtsvækst		Nettoudgiftsvækst	
	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)
Byudvikling, bolig og miljø m.m.	-15,6	-15,9	9,0	38,3	-24,6	-32,9
Forsyningsvirk.	31,3	108,5	-0,7	-56,6	32,0	116,4
Vejvæsen	-94,4	-18,1	-109,6	-48,5	15,2	5,1
Undervisning og kultur	73,2	30,7	9,8	103,8	63,4	27,7
Sygehusvæsen	-15,7	-1,7	-9,1	-8,5	-6,7	-0,8
Social- og sundhed	43,2	11,9	23,7	84,5	19,5	5,8
Administration	-0,3	-1,2	1,8	7,9	-2,1	-623,9
I alt	21,7	1,0	-75,0	-17,9	96,7	5,4

Bilag 21: Realvæksten i driftsudgifterne fra regnskab 1997 til regnskab 1998 for primærkommuner						
Mio.kr.	Udgiftsvækst		Indtægtsvækst		Nettoudgiftsvækst	
	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)
Byudvikling, bolig og miljø m.m.	41,7	0,4	212,8	2,5	-171,1	-18,1
Forsyningsvirk.	377,8	2,9	270,6	2,2	107,2	25,9
Vejvæsen	-3,0	-0,1	1,7	0,4	-4,7	-0,2
Undervisning og kultur	682,4	2,0	238,6	6,4	443,9	1,5
Social- og sundhed	3.725,3	3,8	1.212,9	3,1	2.512,4	4,2
Administration	472,6	2,7	111,6	6,0	361,1	2,3
I alt	5.296,9	3,0	2.048,2	3,1	3.248,7	3,0

Bilag 21: Realvæksten i anlægsudgifterne fra regnskab 1997 til regnskab 1998 for primærkommuner						
Mio.kr.	Udgiftsvækst		Indtægtsvækst		Nettoudgiftsvækst	
	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)
Byudvikling, bolig og miljø m.m.	-350,2	-8,3	370,0	15,4	-720,2	-39,1
Forsyningsvirk.	-172,9	-14,0	15,2	12,2	-188,1	-17,0
Vejvæsen	-124,1	-15,5	-13,0	-18,4	-111,1	-15,2
Undervisning og kultur	-319,0	-19,3	450,3	327,4	-769,3	-50,7
Social- og sundhed	-621,3	-22,7	-89,6	-41,1	-531,7	-21,1
Administration	-21,7	-7,9	9,5	54,5	-31,2	-12,1
I alt	-1.609,2	-14,7	742,5	25,0	-2.351,7	-29,5

Bilag 21: Realvæksten i driftsudgifterne fra regnskab 1997 til regnskab 1998 for Københavns Kommune
Tabel 5

Mio.kr.	Udgiftsvækst		Indtægtsvækst		Nettoudgiftsvækst	
	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)
Byudvikling, bolig og miljø m.m.	-67,9	-5,8	-36,5	-5,0	-31,4	-7,0
Forsyningsvirk.	-146,5	-3,0	-76,9	-1,5	-69,6	29,2
Vejvæsen	8,2	2,1	17,3	8,3	-9,1	-4,9
Undervisning og kultur	16,5	0,6	14,5	4,7	1,9	0,1
Sygehusvæsen	104,8	2,0	0,2	1,5	104,6	2,0
Social- og sundhed	-78,2	-0,5	-153,7	-2,5	75,5	0,8
Administration	20,6	0,7	-87,1	-16,4	107,7	4,6
I alt	-142,5	-0,4	-322,1	-2,5	179,6	0,9

Bilag 21: Realvæksten i anlægsudgifterne fra regnskab 1997 til regnskab 1998 for Københavns Kommune
Tabel 6

Mio.kr.	Udgiftsvækst		Indtægtsvækst		Nettoudgiftsvækst	
	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)
Byudvikling, bolig og miljø m.m.	98,9	18,5	15,7	3,0	83,1	1.100,6
Forsyningsvirk.	-17,8	-3,3	-23,1	-17,3	5,3	1,3
Vejvæsen	17,6	22,4	9,3	44,3	8,3	14,5
Undervisning og kultur	69,0	96,9	-3,0	-100,0	72,0	105,7
Sygehusvæsen	0,0	-	0,0	-	0,0	-
Social- og sundhed	97,0	37,6	3,4	506,2	93,7	36,4
Administration	-4,0	-18,4	0,0	-	-4,0	-18,4
I alt	260,7	17,4	2,2	0,3	258,5	31,7

Bilag 21: Realvæksten i driftsudgifterne fra regnskab 1997 til regnskab 1998 for Frederiksberg Kommune						
Mio.kr.	Udgiftsvækst		Indtægtsvækst		Nettoudgiftsvækst	
	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)
Byudvikling, bolig og miljø m.m.	-5,7	-3,9	0,7	0,5	-6,5	-511,0
Forsyningsvirk.	8,3	1,5	-20,0	-3,5	28,3	3.262,5
Vejvæsen	3,5	6,3	4,0	30,9	-0,4	-0,9
Undervisning og kultur	12,2	2,0	8,5	5,2	3,7	0,8
Sygehusvæsen	185,8	20,1	0,2	40,7	185,6	20,1
Social- og sundhed	62,7	2,7	8,3	1,1	54,3	3,5
Administration	-0,6	-0,1	1,8	3,6	-2,4	-0,6
I alt	266,2	5,3	3,4	0,2	262,8	7,8

Bilag 21: Realvæksten i anlægsudgifterne fra regnskab 1996 til regnskab 1997 for Frederiksberg Kommune						
Mio.kr.	Udgiftsvækst		Indtægtsvækst		Nettoudgiftsvækst	
	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)
Byudvikling, bolig og miljø m.m.	-16,7	-12,0	18,8	104,0	-35,5	-29,5
Forsyningsvirk.	-22,2	-31,5	10,4	-	-32,6	-46,1
Vejvæsen	2,5	43,7	1,5	114,1	1,1	23,7
Undervisning og kultur	-0,5	-2,6	0,0	-	-0,5	-2,6
Sygehusvæsen	0,0	-	0,0	-	0,0	-
Social- og sundhed	-39,0	-54,3	0,4	-	-39,4	-54,8
Administration	0,0	0,2	0,0	-	0,0	0,1
I alt	-75,9	-24,1	31,0	160,1	-106,9	-36,1

**Bilag 21: Realvæksten i driftsudgifterne fra regnskab
 Tabel 9 1997 til regnskab 1998 for hele landet**

Mio.kr.	Udgiftsvækst		Indtægtsvækst		Nettoudgiftsvækst	
	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)
Byudvikling, bolig og miljø m.m.	10,2	0,1	191,9	2,0	-181,7	-9,8
Forsyningsvirk.	234,7	1,2	223,2	1,2	11,6	0,9
Vejvæsen	-137,6	-2,5	-479,0	-35,6	341,4	8,3
Undervisning og kultur	1.013,2	2,2	355,7	5,8	657,5	1,6
Sygehusvæsen	1.889,4	3,8	26,7	0,9	1.862,7	4,0
Social- og sundhed	4.890,8	3,7	1.487,4	2,8	3.403,5	4,3
Administration	757,3	3,1	61,0	2,3	696,3	3,2
I alt	8.658,2	3,0	1.866,9	2,0	6.791,3	3,5

**Bilag 21: Realvæksten i anlægsudgifterne fra regnskab
 Tabel 10 1997 til regnskab 1998 for hele landet**

Mio.kr.	Udgiftsvækst		Indtægtsvækst		Nettoudgiftsvækst	
	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)	(mio.kr)	(i pct.)
Byudvikling, bolig og miljø m.m.	-275,1	-5,5	418,7	14,1	-693,8	-34,0
Forsyningsvirk.	-178,8	-9,6	2,1	0,8	-180,9	-11,3
Vejvæsen	-198,8	-14,1	-112,5	-35,2	-86,2	-7,9
Undervisning og kultur	-175,0	-8,8	457,3	305,2	-632,3	-34,5
Sygehusvæsen	-19,4	-2,0	-9,5	-8,9	-9,9	-1,2
Social- og sundhed	-515,9	-15,0	-61,9	-25,1	-454,0	-14,3
Administration	-25,5	-7,8	11,3	27,8	-36,8	-12,9
I alt	-1.388,4	-9,3	705,5	17,3	-2.093,9	-19,2